

4. ROČNÍK

Ciele vzdelávania vo 4 .ročníku

- Podporovať kognitívne procesy a spôsobilosti žiakov kriticky a tvorivo myslieť prostredníctvom získavania vlastnej poznávacej skúsenosti a aktívnym riešením problémov.
- Rozvíjať numerické zručnosti žiakov, používať matematické modely logického myslenia pri riešení praktických problémov, rozvíjať orientáciu žiakov v rovine a priestore.
- Dbať na dodržiavanie základných parametrov písania a zvládnutie základov pravopisnej a výslovnostnej normy.
- Čítať literárne texty s estetickým precítením a s porozumením. Čitateľské zručnosti žiakov rozvíjať prácou s textom, reprodukciou, dialogizáciou, dramatizáciou, hodnotením literárnych textov.
- Naučiť žiakov používať informačné a komunikačné technológie pri vyučovaní a učení sa.
- V cudzom jazyku naučiť žiakov na primeranej úrovni rozumieť hovorenému, uplatniť sa v osobnej konverzácii.
- Spoznávať rôzne časti Slovenska a porovnávať ich s rodným krajom, pestovať u žiakov hrdosť na naše kultúrne bohatstvo a históriu.
- Uvedomovať si význam umenia a kultúrnej komunikácie, svojho kultúrno-historického dedičstva a ľudových tradícií.
- Naučiť žiakov chápať umenie v mnohorakých podobách, vnímať ho ako prostriedok na vyplnenie voľného času a skultúrnenie svojho života.
- Rozvíjať sociálne zručnosti – dodržiavať pravidlá rozhovoru, argumentovať, vedieť vyjadriť svoj názor, vedieť prijať názor druhých, učiť sa riešiť problémové situácie vo vzťahoch.
- Viesť žiakov k tolerancii a akceptovaniu iných ľudí, ich duchovno-kultúrnych hodnôt.
- Naučiť žiakov spoznávať svoje vlastné schopnosti a rozvojové možnosti a osvojiť si základy spôsobilosti učiť sa učiť sa poznávať seba samého.
- Na vyučovaní využívať tímovú prácu, uplatňovať plánovanie práce, rozdeľovanie úloh, získavanie informácií, realizovanie, prezentovanie vlastnej práce i skupinových projektov.

Charakteristika výstupov žiakov 4.ročníka

- ☉ Žiaci poznajú a dodržiavajú zásady vnútorného poriadku školy, poznajú svoje práva a povinnosti. V triede si plnia svoje týždenné úlohy. Sú poučení o BOZ v škole i mimo školy.
Realizácia: Na triednickej hodine dňa 3. septembra poučiť žiakov o bezpečnosti a ochrane zdravia v škole i mimo školy, prečítať a vysvetliť žiakom zásady vnútorného poriadku školy.
So zásadami oboznámiť aj rodičov na triednom RZ a požiadať ich o spoluprácu.
Týždenné úlohy majú žiaci na nástenke, ich plnenie kontrolujú spolužiaci i učiteľ.
- ☉ Žiaci v spolupráci s učiteľom predchádzajú negatívnym javom a stresovým situáciám na vyučovaní.
Realizácia: Do vyučovacích hodín zaradiť dýchacie a relaxačné cvičenia.
Do telesnej výchovy zaradiť prvky strečingových a jogových cvičení.
Na triednických hodinách sa zaoberať problematikou šikanovania, riešiť negatívne javy v triede.
- ☉ Žiaci vedia nájsť požadované informácie z rôznych zdrojov, vedia ich uplatniť v učení a rôznych činnostiach.
Realizácia: Vypracovať aspoň dva ročníkové projekty.

Dvakrát do mesiaca realizovať vyučovanie v daltonskom bloku.

☺ Žiaci čítajú literárne i náučné texty plynule a s porozumením.

Realizácia: Prečítať 3 knihy z mimočítankovej literatúry.

Na hodinách pracovať s časopisom, používať encyklopédie.

Navštevovať knižnicu, zúčastniť sa besedy.

☺ Žiaci majú teoretické i praktické poznatky pri vzniku mimoriadnych situácií, poznajú základné pravidlá pri evakuácii, vedia ošetriť

jednoduché poranenia rúk a nôh, využívajú základné poznatky pri práci s mapou.

Realizácia: V júni uskutočniť teoretickú a praktickú časť didaktických hier.

VZDELÁVACIA OBLASŤ: JAZYK A KOMUNIKÁCIA

PREDMET: SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA

Charakteristika učebného predmetu a jeho význam v obsahu vzdelávania

Jazyk slovenský ako vyučovací jazyk má primárne a nezastupiteľné miesto vo vyučovacích predmetoch, pretože vytvára predpoklady na zvládnutie ďalších vyučovacích predmetov. Slovenčina je štátnym jazykom na území SR. Ovládanie štátneho jazyka na dobrej úrovni zabezpečuje žiakom možnosť nielen dobre zvládnuť školské vzdelávanie, ale i úspešné uplatnenie sa na trhu práce. Je nesporné, že úroveň výsledkov vyučovania slovenčiny v praktickom živote nie je uspokojivá, ba ovládanie jazyka nie je na patričnej úrovni. Máme na mysli používanie spisovnej formy jazyka v úradoch, v televízii, v rozhlase, iných médiách a kultúrnych ustanovizniach. Príčin je hneď niekoľko. Jazyk musí žiak dobre poznať, aby ho mohol dobre využívať, aby ním mohol myslieť, cítiť. Bez jazyka niet komunikácie, je stavebným materiálom nášho konania, je pilierom vedomostí. Každá zložka jazyka vplyva na jazykový prejav žiaka a odráža sa v jeho myslení.

Predmet slovenský jazyk a literatúra má komplexný charakter, pretože spája jazykovú, slohovú zložku, písanie, literárnu zložku a čítanie.

Pri jednotlivých tematických celkoch sa neuvádza časová dotácia. Učiteľ je kompetentný určovať a upravovať si dotáciu hodín podľa podmienok v danej triede.

Časová dotácia

- ▶ 4. ročník
- ▶ 8 hodín týždenne/ 264 hodín ročne

Miesto realizácie

- ▶ trieda
- ▶ knižnica
- ▶ počítačová učebňa

Ciele predmetu a predmetové spôsobilosti vychádzajúce z kľúčových spôsobilostí

Cieľom jazykového vyučovania je naučiť žiakov nielen základné pojmy a poučky, ale naučiť ich myslieť v súvislostiach, komunikovať (ústne a písomne) na primeranej úrovni a naučiť ich rozumieť jazykovým prejavom z obsahovej stránky. Nezanedbateľnou je i literárna zložka jazyka. Prostredníctvom nej sa žiaci zoznamujú s literárnymi dielami a ich tvorcami a vytvárajú si k nim kladný vzťah.

Cieľom vyučovania slovenského jazyka na 1. stupni ZŠ je predovšetkým:

- osvojiť si základy písanej reči (čítania a písania)
- poskytovať bohaté skúsenosti s významom – komunikačnou a vzdelávacou funkciou písanej reči
- osvojiť si elementárne vedomosti v rovine lexikálnej, morfolologickej, syntaktickej a stylistickej
- osvojiť si základné pravidlá pravopisu a znalosť písma
- získať základné poznatky o zvukovej stránke jazyka
- osvojiť si návyky správnej výslovnosti
- poznávať jazykové prostriedky a vedieť ich využívať v jazykovom systéme
- prehlbovať si zručnosť jednoduchého a súvislého vyjadrovania sa
- jazykové prostriedky vedieť vzájomne prepájať v jazykovom systéme
- viesť žiakov k presnému mysleniu a jeho využitiu v oblasti komunikácie (ústnej aj písomnej)

Ďalej chceme vyučovaním slovenského jazyka a literatúry rozvíjať a posilniť kvalitu spôsobilostí:

- čitateľskú gramotnosť (klásť dôraz nielen na umelecký, ale aj vecný text a využívať rôzne techniky a druhy čítania s porozumením),
- komunikačné spôsobilosti žiakov v ústnom a písomnom prejave (funkčne používať jazyk v komunikačných situáciách, osvojiť si verbálne i neverbálne výrazové komponenty, adekvátne interpretovať komunikačnú situáciu, veku primerane ovládať schopnosť ústnej a písomnej komunikácie).

Metódy a formy práce

Voľba vyučovacích metód, foriem, techník je v kompetencii učiteľa, hlavným kritériom ich výberu by mala byť miera efektivity plnenia vyučovacieho cieľa, pričom je žiaduce vhodne využívať alternatívne, aktivizujúce a progresívne formy a metódy vyučovania. Vybrané metódy, formy majú byť veku primerané a majú a podporovať motiváciu, záujem a tvorivé činnosti žiakov. Odporúčame používať:

- metódy získavania štylistických vedomostí (poznávanie sprostredkované učiteľom, pozorovanie ukážkových jazykových prejavov a ich analýza, posudzovanie textov z bežnej komunikačnej praxe)
- metódy nácvikové – slohové cvičenia nižšieho typu (odpisovanie, napodobňovanie, imitovanie, mechanická reprodukcia, práca s otázkami, práca s básnickým textom, spojenie výtvarného prejavu s rozprávaním, práca s ilustráciami a obrázkami) a slohové cvičenia vyššieho typu (štylizované, textové).

Na základe interakcie medzi účastníkmi edukačného procesu odporúčame metódy:

- a. dvojpoľovej interakcie žiak – obsah (tiché čítanie s porozumením, samostatné riešené jazykové cvičenia, samostatné zhotovovanie projektov, produkčné textové cvičenia)
- b. trojpoľovej interakcie žiak – spolužiaci – obsah (partnerské vyučovanie, práca v skupinách, kooperatívne vyučovanie)
- c. štvorpoľovej interakcie učiteľ – žiak – spolužiaci – obsah (rozhovor, vysvetľovanie, rozprávanie, názorno-demonštračné a manipulačné metódy, beseda, debata, diskusia, dramatizácia, tvorivá dramatika, metódy rozvíjania kritického myslenia, zhotovovanie projektov, didaktické hry, metódy využívania IKT)

Na základe cieľovej zameranosti odporúčame metódy:

- a. utvárania jazykovej kompetencie žiaka (riadený induktívny rozhovor, pozorovanie, kognitívne jazykové cvičenia, aplikatívne jazykové cvičenia, riadený deduktívny rozhovor, štylizované cvičenia, cinquain, pojmová mapa)
- b. rozvíjania komunikačných zručností žiaka (cvičenia na rozvíjanie fonematického sluchu, štruktúrované počúvanie, zvukové hádanky, štruktúrované čítanie, cloze test, výzvovo-otázkové podnety, imitácia hovorená alebo písaná, pantomíma, reprodukcia textu, dramatizácia textu, rôzne dychové, hlasové a artikulačné cvičenia, cvičenia na funkčné používanie poprijazykových prostriedkov, výrazné čítanie, dialogizované čítanie, invenčné a selekčné cvičenia (štylizované, brainstorming, zhukovanie, tvorivá vizualizácia), nácvik konverzačných rituálov, rolový dialóg, rečnícke cvičenia, rôzne námetové hry, situačné a inscenačné metódy, kompozičné cvičenia, kompozično-štylizované cvičenia, tvorivé písanie, metódy úpravy a opravy textov, metódy publikácie žiackych produktov (autorská stolička, príspevky do školského časopisu Kométa, nástenky, autorské knihy)
- c. formovania komunikačných a osobnostných postojov a hodnôt (komparačné cvičenia, skupinová diskusia, kooperatívne aktivity, voľné písania, tvorivé písanie)
- d. diagnostikovania komunikačnej kompetencie žiaka (kontrolné jazykové cvičenia, hodnotiaci komplex výzvovo-otázkových podnetov, diagnostické využitie pojmovej mapy, kontrolné testy, participačné pozorovanie, hodnotenie súvislých hovorených a písaných produktov žiaka, portfólio zavedené už od 1. ročníka)

Na základe obsahu odporúčame: -jazykové cvičenia (výslovnostné, pravopisné, lexikálne, morfológické, syntaktické, kombinované)

- a slohové cvičenia.

Učebné zdroje

Učebné zdroje sú zdrojom informácií pre žiakov:

Slovenský jazyk pre 4. ročník

Čítanka pre 4. ročník

Učíme slovenčinu komunikačne a zážitkovo (Palenčárová – Kesselová – Kupcová)

Príručka slovenského pravopisu pre školy a prax a iná odborná literatúra, slovníky, odborné časopisy, detské časopisy

Hodnotenie predmetu:

Na hodnotenie predmetu vychádzame s Metodických pokynov č. 7/ 2009-R z 28. apríla 2009 na hodnotenie žiakov základnej školy. Pri hodnotení pristupujeme ku každému žiakovi individuálne. Neporovnávame výsledky detí medzi sebou, ale hodnotíme každého podľa jeho možností a schopností. Snaha každého učiteľa 4. ročníka je pozitívne hodnotiť. V danom predmete sú žiaci hodnotení klasifikáciou, slovným hodnotením. Využívame priebežné hodnotenie – zvládnutie čiastkových úloh - ako motiváciu. Hodnotíme komunikačné zručnosti, písomnú spôsobilosť, jazykové schopnosti a čitateľskú gramotnosť. Žiakom so špeciálno – pedagogickými potrebami sa v hodnotení prihliada na svedomitosť, vynaložené úsilie a hlavne individuálne schopnosti. Títo žiaci sú hodnotení slovne, priebežne a súhrnne na vysvedčení známku. Žiakov postupne vedieme, aby sa vedeli ohodnotiť sami, ale aj svojho spolužiaka. Na konci každého klasifikačného obdobia sú žiaci na vysvedčení hodnotení známkami.

PREDMET : Slovenský jazyk (jazyková zložka)			
Pojmy	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Kompetenčné ciele
Vybrané slová Delenie hlások Ohybné slovné druhy	Vybrané slová, písanie i, í y, ý, v ďalších vybraných slovách a odvodených slovách. Delenie hlások, ohybné slovné druhy – podstatné mená, prídavné mená, zámená, číslovky, slovesá, základné pojmy, definícia, identifikácia v cvičeniach, určovanie kategórií.	Žiak si utvrdzuje pravopisné návyky v už prebratých vybraných slovách a nacvičuje nové vybrané a odvodené slová. Vie ich samostatne používať v cvičeniach, texte, v diktátoch a kontrolných cvičeniach.	Učivo gramatiky prepojiť s učivom slohovým. Využívať slohové témy (opis, inzerát, rozprávanie).
Pojem predpona Delenie predponových slov Slabičné a neslabičné predpony	Tvorenie slov. Odvodenie slov pomocou predpôn. Pravopis a výslovnosť predponových odvodenín. Slabičné a neslabičné predpony.	Žiak vie rozdeliť slová na predponu a slovotvorný základ. Vie tvoriť nové slová prostredníctvom rôznych predpôn. Vie identifikovať slabičné a neslabičné predpony. Pozná význam nových slov a vie ich používať vo vetách, v textoch.	Naučiť žiakov učivo o predponách, explicitne ho používať v slohových útvaroch. Rozširovanie slovnej zásoby.
Pravopis slov s i/í, y/ý po obojakej spoluhláske	Pravopis ďalších vybraných slov. Príbuzné slová. Poznať ich význam. Geografické názvy s i, í a y, ý po obojakej spoluhláske.	Získať pravopisné návyky v písaní ďalších vybraných slov a významovo príbuzných slov. Rozšíriť pravopisné zručnosti v písaní geografických názvov.	Využitie pravopisu vybraných slov pri tvorbe umeleckého a vecného textu, v rôznych komunikačných situáciách.

<p>Delenie hlások Znelé a neznelé hlásky Spodobovanie na konci slova, uprostred slova, na hranici slov</p>	<p>Spodobovanie spoluhlások. Pravopis a správna výslovnosť spoluhlások na konci slov, na morfematickom švíku, hranici slov. Rozdelenie hlások na znelé a neznelé. Identifikácia spodobovania. Vysvetliť pravidlo písania spoluhlásky <i>f</i>.</p>	<p>Žiak vie vymenovať znelé a neznelé spoluhlásky. Ovláda ich správnu výslovnosť na konci, v strede slov a na hranici dvoch slov. Vie, že pravidlo o spodobovaní platí len pre výslovnosť. V pravopise sa spoluhlásky zapisujú bez spodobenia. Pravidlo o spodobovaní žiak ovláda nielen teoreticky, ale dokáže ho používať najmä prakticky.</p>	<p>Praktické využitie v textoch (slohových alebo čítankových). Písanie diktátu a pravopisných cvičení. V tomto učive využívame najmä kognitívne kompetencie.</p>
<p>Priama reč Uvádzacia veta Bodkočiarka Úvodzovky</p>	<p>Definícia priamej reči. Úvodzovky v priamej reči. Písanie uvádzacej vety (pred, v strede alebo na konci priamej reči). Interpunkcia v priamej reči (bodkočiarka, čiarka, otáznik, výkričník).</p>	<p>Žiak vie identifikovať priamu reč v texte. Vie rozlíšiť uvádzaciu vetu od priamej reči. Vie prakticky používať priamu reč v písomnom prejave. Správne požíva interpunkčné znamienka v priamej reči. Rozozná priamu reč v hovorenom slove.</p>	<p>Žiaci vedú pohotovo využívať učivo o priamej reči v rôznych komunikačných situáciách. Napr. v slohu - v rozhovore na danú tému alebo v interview.</p>
<p>Slovné druhy: Podstatné mená Prídavné mená Zámená Číslovky Slovesá Rozšírenie učiva o základných slovných druhoch. Podstatné mená, funkcia podstatných mien. Gramatické kategórie – rod, číslo a pád podstatných mien.</p>	<p>Rozšírenie poznatkov o ohybných slovných druhoch. Gramatické kategórie rod, číslo a pád podstatných mien. Triediť a zoskupovať podstatné mená podľa rodu a zakončenia (podľa pádovej prípony a spoluhlásky pred ňou) ako prípravu na vyvedenie systému vzorov vo vyšších ročníkoch. Určiť rod, číslo a pád prídavných mien na základe zhody s podstatným menom.</p>	<p>Vie rozlíšiť všeobecné a vlastné podstatné mená. Vie uplatniť správny pravopis vo vlastných podstatných menách. Žiak ovláda jednotlivé pády (otázky aj ich latinské názvy). Podľa nich vie vyskloňovať podstatné mená. Ovláda tvary podstatného mien a vie ich používať v texte. Vie určovať gramatické kategórie rod, číslo a pád podstatných mien.</p>	<p>Poznatky o slovných druhoch aplikovať pri tvorbe textov, v jazykových alebo v slohových cvičeniach. Precvičovať kompetencie: motorické, pamäťové, analytické, aplikačné, informačné.</p>

<p>Zhoda podstatného mena a prídavného mena v rode, čísle a páde. Funkcia zámen. Druhy zámen.</p>	<p>Zámená – funkcia zámen vo vete. Druhy zámen: osobné a privlastňovacie. Číslovky, definícia, delenie čísel na základné a radové. Pravopis čísel v obore do 100. Slovesá – zopakovať definíciu sloves. Gramatické kategórie: osoba, číslo, čas sloves. Neurčitok. Časovanie sloves.</p>	<p>Rozozná zámená v texte. Vie, že nahrádzajú podstatné a prídavné mená. Vie určiť základné druhy zámen. Žiak vie nielen vyhľadať slovesá v texte a poznať ich funkciu, ale naučí sa aj gramatické kategórie sloves (osoba, číslo a čas). Vie vyčítať slovesá. Vie určiť u sloves neurčitok.</p>	
<p>Neohybné slovné druhy Funkcia neohybných slovných druhov vo vete. Príslovky Predložky Spojky Častice Citoslovčia</p>	<p>Neohybné slovné druhy. Triedenie neohybných slovných druhov. Ich funkcia a následne identifikácia v texte. Príslovky, predložky a spojky – slovné druhy, s ktorými sa žiaci stretli už v minulých ročníkoch. Učivo vyvodíme z cvičenia a textov. Naučíme žiakov pravopis predložiek a ich správnu výslovnosť. Vyvodíme ich z prvotných predložiek s priestorovým významom <i>na, do, v, s/so, z/zo</i> Pravopis a výslovnosť predložiek <i>s/so, z/zo</i>, pravopis a výslovnosť predložiek <i>s/so, k/ku</i> v spojení s osobnými</p>	<p>Žiak vie triediť slovné druhy na ohybné a neohybné. Pozná funkciu neohybných slovných druhov a následne ich vie vymenovať. Vie ich identifikovať v cvičeniach, v texte. Žiak ovláda výslovnosť a pravopis predložiek. Vie používať spojky. Pozná spojky, ktoré sa vyskytujú v textoch najčastejšie. Vie ich prakticky používať vo vete. Menej známe neohybné slovné druhy – častice a citoslovčia vie identifikovať v texte. Pozná ich funkciu. Vie vymenovať aspoň niektoré a vie ich použiť v hovorenom aj písomnom prejave.</p>	<p>Pri neohybných slovných druhoch platia podobné komunikačné ciele ako pri ohybných slovných druhoch.</p>

	<p>Naučíme žiakov identifikovať v texte spojky</p>		
--	--	--	--

	<p>Spojky – vyvodit' z textu, z aktívnej lexiky žiaka. Zameriame sa na najfrekvencovanejšie spojky (<i>a, ale, keď, aby, že atď.</i>).</p> <p>Častice – vyvodit' z textu, upozorniť na najviac používané výrazy súhlasu, nesúhlasu, istoty, pochybnosti (<i>áno/nie, hádam, asi, možno, naozaj, určite a i.</i>). Citoslovčia – vyvodit' z textu, zo zvukomalebných slov.</p>		
--	---	--	--

PREDMET: Slovenský jazyk (sloh)			
Pojmy	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Komunikačné činnosti

<p>Umelecký a vecný text Kľúčové slová</p>	<p>Poukázať na základné rozdiely medzi umeleckým a vecným textom. Najviac používané kľúčové slová v umeleckom a vecnom texte. Ich vyhľadávanie v texte. Reprodukcia podľa osnovy.</p>	<p>Žiak po prezentácii jednotlivých druhov textu vie každý pomenovať správnym pojmom. Pozná kľúčové slová a následne ich vie použiť v umeleckom alebo vo vecnom texte. Späťne ich vie v texte vyhľadať. Vie k textu vytvoriť osnovu. Ovláda pojem reprodukcia a vie ju prakticky zrealizovať. Žiak vie postrehnúť vecné chyby v počúvanom texte a vie ich opraviť.</p>	<p>Na motiváciu používať umelecké texty s CD nahrávkami alebo iné mediálne zdroje. Prezentovať oba druhy textov. V komunikačných prejavoch žiakov dbať na umelecký prednes. Zachytiť kľúčové údaje z písomného textu (formou poznámok). Podporovať tvorivosť na primeranej úrovni. Možno využiť tvorivé písanie.</p>
<p>Diskusia Názor</p>	<p>Pojem diskusia a názor. Diskutovať so žiakmi na rôzne témy (najlepšie také, ktoré sú z blízkeho okolia žiaka, zamerané na bežný život). Učiteľ môže umelo vytvoriť konfliktnú situáciu a následne vyzvať žiakov na prejavenie vlastného názoru k danej situácii. Situácia môže byť reálna alebo vymyslená.</p>	<p>Žiak vie diskutovať na určitú tému vybratú učiteľom/žiakom. Ovláda pojem diskusia. Dôraz kladie najmä na riešenie konfliktnej situácie. Žiak vie vyriešiť primeranú konfliktnú situáciu. Pozná niektoré stratégie riešenia konfliktu. Vie sa napr. „pohádať“ so spolužiakom o nejakom probléme (primeraným spôsobom a primeranými jazykovými prostriedkami).</p>	<p>V ústnom prejave využívať verbálne i neverbálne prostriedky. V komunikačných situáciách používať niektoré stratégie na riešenie konfliktu. Napr. naučiť žiakov „hádať sa“.</p>
<p>Opis osoby – ústne, písomne</p>	<p>Opis - neučíme definíciu slohového útvaru. Žiaci sa s opisom ako slohovým útvarom stretli už v 3. ročníku.</p>	<p>Žiak vie charakterizovať opis osoby. Vie ústne opísať vonkajšie črty osoby napr. spolužiaka, rodiča, súrodenca, kamaráta.</p>	<p>V písomnom prejave využívať metódy tvorivého písania.</p>
	<p>Vychádzame z vedomostí, ktoré o opise žiaci majú. Zamerať sa na opis osoby, ústne aj písomne. Všímať si charakteristické črty a vlastnosti osoby.</p>	<p>Pozná základné charakterové vlastnosti, povahové črty opisovanej osoby. Veľmi stručne vie danú osobu opísať aj písomne.</p>	

Cielený rozhovor - Interview	Oboznámiť žiakov s cieľným rozhovorom – interview. Ide o nový pojem, s ktorým sa niektorí žiaci ešte nestretli. Tvorba otázok a odpovedí. Cvičenie vzájomnej komunikácie.	Žiak pozná definíciu cieľného rozhovoru. Pozná jeho cudzí názov – interview. Vie skoncipovať jednoduché otázky a odpovede. Napr. so spolužiakom zrealizuje krátke interview o aktuálnej udalosti.	Využívať kreativitu žiakov. Pripraviť otázky na interview s nejakou známou osobnosťou napr. spisovateľom pre deti a mládež alebo známym športovcom, lekárom a pod.
Reprodukcia Reprodukcia rozprávania, časová postupnosť	Naučiť žiakov pojem reprodukcia textu. Naučiť žiakov reprodukovat' nejakú udalosť zo svojho života, alebo života iných ľudí napr. príbuzných, kamarátov a pod. Naučiť žiakov reprodukovat' rozprávanie. Dodržať časovú postupnosť deja.	Žiak ovláda pojem reprodukcia rozprávania. Vie ju konkrétne zrealizovať v ústnom podaní. Dodržiava časovú postupnosť- veci, ktoré sa udiali na začiatku, stručný popis udalosti, ukončenie – záver.	
Koncept	Náčrt alebo koncept. Definícia. Vysvetliť na príklade. Realizácia konceptu v praxi.	Žiak ovláda definíciu konceptu/náčrtu. Vie vytvoriť náčrt slohového útvaru (teraz neviem akého slohového útvaru sa bude koncept presne týkať).	
Plagát	Pojem <i>plagát</i> . Všimnúť si udalosť spoločenského alebo kultúrneho diania, ktorá sa má stať v najbližšom čase. Vytvoriť o nej plagát. Sústrediť sa na text. Všimnúť si prvky, ktoré musí plagát obsahovať. Pokus o vytvorenie plagátu v skupine.	Žiak vie zdefinovať pojem plagát. Vie na aké účely sa používa. Vie vytvoriť jednoduchý plagát k nejakej aktuálnej udalosti. Žiak realizuje plagát najprv v skupine, potom sám.	Využiť medzipredmetové vzťahy iných predmetov: napr. IKT, výtvarná výchova, mediálna výchova. Využiť kreativitu žiakov.
PREDMET: Slovenský jazyk (čítanie a literárna výchova)			
Pojmy	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Komunikačné ciele

<p>Umelecká literatúra Divadelná hra</p>	<p>Oboznámiť žiakov s pojmom umelecká literatúra. Spojiť ho s už prebratými pojmami v 3. ročníku ZŠ: poézia a próza a doplniť o pojem dráma. Učivo zdokumentovať na konkrétnych ukázkach slovenskej aj zahraničnej detskej umeleckej literatúry. Poukázať na rozdiely medzi umeleckou a vecnou (neumeleckou) literatúrou, žiakov tento pojem neučíme. Pojem divadelná hra. Dramatické umenie – dráma je ďalším literárnym druhom. Realizuje sa v divadle. Dramatickým žánrom určeným najmä detskému príjemcovi je bábková hra, bábkové divadlo (<i>maňuškové, marionetové, javajkové</i>). Pojmy bábkového divadla neučíme, iba zopakujeme (opakovanie z 3. ročníka ZŠ). Žiakov oboznámime s najznámejšími autormi divadelných hier a ich dielami pre deti a mládež. Uviesť príklad divadelnej hry. Naučiť žiakov interpretovať</p>	<p>Vedieť pojem umelecká literatúra. Vedieť ho odlíšiť od vecnej poézie. Žiak vie, že k umeleckej literatúre patrí poézia, próza a dráma. Pojem dráma žiak nemusí ovládať. Neskôr ho rozvineme pri pojme divadelná hra. Žiak vie recitovať jednu - dve básne z tvorby najznámejších slovenských alebo zahraničných básnikov. Dokáže predniesť kratšie prozaické dielo. Dôraz sa kladie na recitáciu, výrazové prostriedky v prednese. Žiak ovláda pojem divadelná hra. Vie svojimi slovami opísať, čo je divadelná hra, vie to povedať na základe osobnej skúsenosti. Môže povedať názvy divadelných hier, ktoré pozná. Pozná významných slovenských alebo zahraničných autorov divadelných hier. Vie divadelnú hru interpretovať v kolektíve žiakov. Talentovaní žiaci môžu vytvoriť samy kratšiu divadelnú hru so života detí. Vedia ju spoločne zahrať.</p>	<p>Prostredníctvom čítania doplnkovej literatúry žiaci nadobúdajú lepšie čitateľské zručnosti. V prozaických dielach upevňovať čitateľské kompetencie zamerané najmä na čítanie s porozumením. Vyjadriť pocity, zážitky z prečítanej literatúry. Nadobudnúť zručnosti vo vyhľadávaní detskej literatúry – orientácia v knižnici. Talentovaní žiaci sa zúčastnia rôznych literárnych súťaží. Učiteľ pred tým môže zorganizovať súťaž (triedne kolo). Škola alebo trieda sa môže zúčastniť detského divadelného predstavenia. Výchovne využiť správanie žiakov v divadle. Využiť medzipredmetové vzťahy s výtvarnou výchovou, pracovným vyučovaním, zostrojiť si kostýmy k divadelnej hre. Zručnosti využiť pri prezentácii v rámci školskej slávnosti. Využiť kreativitu žiakov.</p>
--	---	--	---

	<p>kladieme na dramatizáciu. Dramatizáciu realizovať v triede, zahrať si divadelné predstavenie. Viest' žiakov k tomu, aby si vedeli vytvoriť sami divadelnú hru s jednoduchým námetom a pokúsili sa ju aj zahrať.</p>		
<p>Rozhlas Televízia Kino - Film</p>	<p>Základné druhy médií. Zavedenie pojmov: rozhlas, televízia a film - kino. Vyzdvihnúť ich funkciu pre spoločnosť aj pre jednotlivca. Znak, ktorými sa navzájom odlišujú. Pojmy nie sú pre žiaka úplne neznáme. Sú integrované z predmetu <i>mediálna výchova</i>. Využiť poznatky z bežného života dieťaťa. Pojmy vyvodit' z reálneho prostredia žiaka. Ich využitie v každodennom živote. Výchovné využitie - vhodnosť a nevhodnosť programov pre deti a mládež. Ich vplyv na duševné zdravie dieťaťa. Niektoré programy (sfilmované príbehy, rozprávky alebo iné dramatické diela) vychádzajú prevažne z umeleckej literatúry, ktorú žiaci poznajú z čítania. Učivo je vhodné prepojiť aj s učivom o divadelnej hre, ktorá sa inscenuje nielen v divadle, ale i v televízii, rozhlase a filme.</p>	<p>Žiak pozná pojem rozhlas, televízia, film (médiá). Vie ich pomenovať a vie ich navzájom od seba odlišit'. Pozná charakteristické znaky rozhlasu, televízie a filmu. Vie kde sídlia, pozná budovu slovenského rozhlasu, slovenskej televízie (prípadne iných televízií) a filmu (kiná). Film v minulosti a dnes. Vie, že sa film v minulosti premietal v kinách. V súčasnosti na premietanie filmu slúži aj televízia, prípadne prehrávače DVD, videorekordéry. Žiak pozná niektoré literárne diela, rozprávky alebo iné literárne žánre, ktoré boli sfilmované. Žiak sa vie primerane správať v kine.</p>	<p>Výchovné využitie vhodnosti televíznych a filmových predstavení. Ak má učiteľ možnosť urobí exkurziu do budovy SR,STV.</p>

Dialóg	Dialóg je súvislý rozhovor dvoch alebo viacerých osôb, ktoré sú v priamom a vzájomnom kontakte. Dialóg chápeme najmä v súvislosti s literárnym alebo dramatickým dielom. V súvislosti s dialógom sa vyskytuje prítomnosť pohybových prvkov, ktorými sa jazykový prejav dopĺňa, dokresľuje, obmieňa alebo celkom supluje. Napr. namiesto jazykových prostriedkov sa používajú prostriedky mimojazykové napr. gestikulácia, mimika.	Žiak vie pojem dialóg. Vie kedy vzniká a koľko osôb sa na ňom zúčastňuje. Vie ho identifikovať v texte a dokáže ho aj prakticky zrealizovať. Pri dialógu vie využívať gestikuláciu, mimiku.	Pri realizácii dialógu v rámci tvorivosti povzbudzujeme žiakov, aby sami dokázali skoncipovať dialóg, prípadne ho vedeli aj prakticky predniesť. Využívame kompetencie tvorivosti a ústnu prezentáciu.
Kapitola Strofa Rým	Členenie textu na menšie jednotky. Kapitola – pojem, charakteristické členenie najmä v knižkách. Ide o architektonickú jednotku, menšiu než diel (zväzok). Strofa je skupina veršov oddelená od ďalšej strofy. Rým zvuková zhoda slabík na konci veršov.	Žiak ovláda pojmy z učebnice v súvislosti z textom. Vie v básni identifikovať rým, ovláda nielen pojem, ale aj definíciu. To isté platí aj o strofe a kapitole. Žiak vie prakticky rozlišovať v textoch strofy a kapitoly. Ide o pragmatickú stránku výučby. V učive o rýme podľa zakončenia rozozná 3 druhy rýmov: združený aabb, abab, abba. Vie ich prakticky v básni vyhľadať.	Pri výučbe a klasifikácii pojmov využívať analytické zručnosti. Realizovať analýzu textu, vyhľadať kapitoly, strofy a rýmy.
Bájka	Pojem: <i>bájka</i> . Ide o vymyslený príbeh s výchovným zameraním, v ktorom vystupujú zvieratá alebo neživé predmety, ktoré konajú a hovoria ako ľudské bytosti. Z bájky vždy vyplýva ponaučenie. Najznámejším bájkarom a zakladateľom bájky bol Ezop.	Žiak ovláda pojem <i>bájka</i> . Pozná text, ktorý je <i>bájkou</i> a vie ho odlíšiť od iných textov umeleckej literatúry. Po prečítaní <i>bájk</i> y vie povedať ponaučenie, ktoré obsahuje. Pozná meno Ezopa ako najznámejšieho autora <i>bájk</i> a tiež pozná meno J. Záborského – nášho	Žiaci pracujú s textami <i>bájk</i> nielen v súvislosti s ich čítaním a interpretáciou, ale snažia sa napríklad aj o ich vyjadrenie prostredníctvom výtvarného prejavu. Využiť medzipredmetové vzťahy výtvarnej výchovy a IKT.

	V našej literatúre J. Záborský.	významného bájkara.	
Komiks	Naučiť žiakov pojem komiks. Je to sekvenčne usporiadaná postupnosť obrázkov alebo graficky spracovaný (kreslený) príbeh. Má svoj dej a na čitateľa pôsobí esteticky. Text môže byť umiestnený alebo v bublinách uprostred textu alebo na okrajovej časti obrázka. Obrázky sú často doplnené zvukomalebnými výrazmi.	Žiak ovláda pojem komiks. Vie ho odlíšiť od iného druhu detskej literatúry. Vie prečítať dej komiksu. Pozná postupnosť deja. Vie, ktoré obrázky sú pred nejakou udalosťou, a ktoré nasledujú za ňou. Vie usporiadať obrázky podľa sledu deja. Vie sám alebo za pomoci spolužiakov nakresliť krátky komiks a napísať k nemu text.	Využiť medzipredmetové vzťahy s výtvarnou výchovou, IKT. Komiks môžu žiaci vytvárať aj na hodinách IKT, na počítači. Je potrebné pozornosť zamerať najmä na dejovú a literárnu stránku komiksu, najmä na postupnosť deja (udalosti) vyjadrenej v komikse. Využiť tvorivé písanie.

Poznámka: Všetky pojmy v obsahu čítania a literárnej výchovy sa viažu k literárnym textom uvedeným v učebnici Čítanka pre 4. ročník ZŠ. Učiteľ aj žiak ovláda len definície a poučky uvedené v učebnici Čítanka pre 4. ročník ZŠ. Je potrebné, aby ich učiteľ preberal s dôrazom na upevnenie čitateľských kompetencií. Predpokladáme, že technika čítania je v tomto ročníku už zvládnutá na dobrej úrovni. Zameriame sa teda predovšetkým na čítanie s porozumením. Využívame k tomu otázky a úlohy koncipované ku každému článku a príslušné PZ. Ak učiteľ zistí, že tieto materiály nepostačujú na dostatočné zvládnutie čítania s porozumením, potom môže siahnuť po vlastnej dostupnej literatúre, didaktických pomôckach, aby takto v čo najširšej miere zvládol predpísané učivo.

PREDMET: Anglický jazyk

4.ročník

Žiaci primárneho vzdelávania majú na konci štvrtého ročníka ZŠ dosiahnuť komunikačnú úroveň A1.1 +, podľa Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky (referenčný rámec). Kompletnú úroveň A1 podľa referenčného rámca majú dosiahnuť žiaci po skončení piateho ročníka ZŠ. Označenie úrovne A1 je používateľ základného jazyka.

Charakteristika úrovne A1 podľa referenčného rámca je nasledujúca:

Rozumie známym každodenným výrazom a najzákladnejším frázam, ktorých účelom je uspokojenie konkrétnych potrieb, a tieto výrazy a frázy dokáže používať. Dokáže predstaviť seba aj iných a dokáže klásť a odpovedať na otázky o osobných údajoch, ako napríklad kde žije, o ľuďoch, ktorých pozná, a o veciach, ktoré vlastní. Dokáže sa dohovoriť jednoduchým spôsobom za predpokladu, že partner v komunikácii rozpráva pomaly a jasne a je pripravený mu pomôcť (Spoločný európsky referenčný rámec pre jazyky, 2006, s. 26).

Všeobecné kompetencie

Všeobecné kompetencie sú tie, ktoré nie sú charakteristické pre jazyk. Zahŕňajú široké spektrum zručností, ktoré sa týkajú napríklad sebauvedomenia, procesu učenia sa a pod., a sú nevyhnutné pre rôzne činnosti, vrátane jazykových činností.

Žiak na úrovni A1.1+ si rozvíja všeobecné kompetencie tak, aby dokázal:

- osvojiť si efektívne stratégie učenia, ktoré vedú k pochopeniu potreby vzdelávania sa v cudzom jazyku,
- sústrediť sa na prijímanie informácií,
- používať získané vedomosti a spôsobilosti.

Komunikačné jazykové kompetencie

Komunikačné jazykové kompetencie umožňujú žiakom konať s použitím konkrétnych jazykových prostriedkov.

Žiak, ktorý dosiahne úroveň A 1.1+ :

- používa známe každodenné výrazy, najzákladnejšie slovné spojenia a jednoduché vety a rozumie im,
- dokáže predstaviť seba a iných,
- dokáže porozumieť jednoduchým otázkam a odpovedať na ne,
- dokáže jednoducho opísať seba, svoju rodinu a kamarátov,
- dokáže sa dohovoriť jednoduchým spôsobom s využívaním prevažne verbálnych, ale aj neverbálnych komunikačných prostriedkov v kontexte každodennej komunikácie a vyjadrenia svojich osobných záujmov.

Jazyková kompetencia

Žiak na úrovni A 1.1+:

- používa iba najzákladnejší rozsah jednoduchých slov a výrazov týkajúcich sa jeho osoby a záujmov,
- má základný repertoár slovnej zásoby: izolovaných slov a slovných spojení,
- ovláda výslovnosť obmedzeného repertoáru naučenej slovnej zásoby,
- dokáže odpísať známe slová, krátke slovné spojenia a vety,
- dokáže vyhlásť svoje meno, adresu.

Sociolingválna kompetencia

Žiak na úrovni A 1.1 + dokáže:

- nadviazať základnú spoločenskú komunikáciu,
- pozdraviť sa a rozlúčiť sa, predstaviť sa a poďakovať sa, atď.

Pragmatická kompetencia

Žiak na úrovni A 1.1+ dokáže:

- spájať písmená,
- spájať slová pomocou spojovacích výrazov, napr. „a“, „alebo“.

Komunikačné jazykové činnosti a stratégie

Receptívne činnosti a stratégie

Rozvoj počúvania s porozumením sa pri vyučovaní cudzieho jazyka v primárnom stupni vzdelávania považuje za kľúčový.

Žiak počúva rôzne dialógy, texty, príbehy a pod. v anglickom jazyku, ktoré potom ako modely imituje a používa v rozličných situáciách. Vnímanie a porozumenie zvukovej podoby jazyka je východiskom pre rozvoj ostatných komunikačných činností a stratégií. Osvojenie si zvukovej podoby jazyka predchádza osvojeniu si jeho písomnej podoby.

Počúvanie s porozumením – výkonový štandard

Žiak na úrovni A1.1+ dokáže:

- identifikovať známe slová,
- identifikovať najzákladnejšie slovné spojenia a veľmi jednoduché vety týkajúce sa jeho osoby a oblasti jeho záujmov,
- porozumieť najzákladnejším slovným spojeniam a veľmi jednoduchým vetám, ktoré sa týkajú jeho osoby a oblasti jeho záujmov,
- porozumieť jednoduchým pokynom k práci na vyučovacej hodine,
- porozumieť jednoduchým pokynom ako sa orientovať,
- porozumieť jednoduchým otázkam na známe témy,
- porozumieť hlavnej myšlienke vypočutého jednoduchého textu za predpokladu, že je hovorený zreteľne, je starostlivo artikulovaný a porozumenie je podporené vizuálnymi podnetmi.

Čítanie s porozumením – výkonový štandard

Žiak na úrovni A1.1+ dokáže:

- identifikovať hlásky,
- vyhľadávať známe slová a základné slovné spojenia,
- porozumieť a zapamätať si jednoduché slová a vety na známe témy,
- prečítať a porozumieť jednoduché pokyny k práci na vyučovacej hodine,
- porozumieť hlavnej myšlienke jednoduchého textu na známu tému,
- porozumieť veľmi krátkym jednoduchým textom, napr. na plagátoch, pohľadniciach.

Produktívne činnosti a stratégie

Ústny prejav – výkonový štandard

Žiak na úrovni A1.1+ dokáže:

- pozdraviť sa,
- predstaviť sa,
- opýtať sa ľudí, ako sa majú,
- klásť jednoduché otázky z oblasti jeho každodenného života a osobných záujmov,
- odpovedať na jednoduché otázky z oblasti jeho každodenného života a osobných záujmov, napr. o sebe, o svojej rodine, o kamarátoch,
- porozumieť a riadiť sa krátkymi a jednoduchými pokynmi,
- vyjadriť, čo má a čo nemá rád,
- používať čísla, základné číslovky, údaje o cenách a čase,
- porozumieť časovým údajom v rámci denného režimu, týždňa, mesiaca a roka,
- jednoduchým spôsobom opísať seba, svoj domov, školu, spolužiakov,
- dohovoriť sa jednoduchým spôsobom s partnerom v krátkom dialógu na známe témy.

Písomný prejav – výkonový štandard

Písanie sa začína nacvičovať pomocou aktivít, v ktorých žiak odpisuje alebo dopĺňa písmená, slová, neskôr krátke vety a nakoniec aj krátke, jednoduché odseky, pričom má k dispozícii správny vzor.

Žiak na úrovni A1.1+ dokáže:

- správne napísať všetky písmená abecedy,
- správne odpísať slová, krátke vety,
- napísať vlastné meno, adresu, vek, dátum narodenia,

- napísať krátky pozdrav a pohľadnicu.

Hodnotenie a klasifikácia

Hodnotenie a klasifikácia prebieha v súlade s Metodickým pokynom č. 7/2009 – R z28. apríla 2009 na hodnotenie žiakov základnej školy. Vo výchovno – vzdelávacom procese na hodinách anglického jazyka využívame klasifikáciu, slovné hodnotenie – ako povzbudenie do ďalšej činnosti. Pri hodnotení je potrebné uplatňovať – motivačné prvky, primeranú náročnosť, pedagogický takt, účinné výchovné prostriedky, využívať silu pozitívneho hodnotenia i pri drobných výkonoch a úsilí žiaka. Hodnotiť žiaka a následne klasifikovať musíme komplexne, na princípe individuálneho prístupu k osobnosti a hľadať u žiaka iba dobré veci. Snažíme sa pri klasifikácii sledovať a zisťovať prírastok vedomostí. Taktiež je potrebné rozvíjať u žiakov správne sebahodnotenie i hodnotenie navzájom.

Hodnotiť sa budú komunikačné zručnosti v jazyku, ústne odpovede, písomne práce a testy, projekty. Hodnotená bude tiež aktivita žiakov na hodinách, zapájanie sa do hier.

Klasifikácia zahŕňa aj:

priebežné hodnotenie – čiastkové výsledky a prejavy na vyučovaní

čiasťkové hodnotenie – bodové hodnotenie za rozličné výkony

Cieľom je ohodnotiť prepojenie vedomostí so zručnosťami a spôsobilosťami.

Obsahový štandard

Spôsobilosť č.1: Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou

Spôsobilosti	Funkcie	Príklady slovných spojení a viet	Jazyk a jeho použitie
Relating with others in a communicative situation <i>Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou</i>	Greetings <i>Pozdraviť</i>	Hello./Hi. Good morning. Good afternoon. Good evening.	Časovanie pomocného slovesa <i>to be</i> v jednoduchom prítomnom čase.
	Expressing thanks and admiration <i>Podakovať sa</i>	Thank you./Thanks. That's ok.	
	Parting <i>Rozlúčiť sa</i>	Good night. Goodbye./Bye-bye./Bye.	

Spôsobilosť č.2: Vypočuť si a podať informácie

Spôsobilosti	Funkcie	Príklady slovných spojení a viet	Jazyk a jeho použitie
Listening to and giving information <i>Vypočuť si a podať informácie</i>	Asking for information and responding <i>Informovať</i>	Are you a pupil ? Is she your friend? Where is my pen ? Who is that? What is it? There is a school. How many books are there?	Časovanie pomocného slovesa <i>to be</i> v jednoduchom prítomnom čase, tvorba otázky, zápor. Väzba <i>there is/there are</i> – oznamovacia veta, otázka, zápor. Opytovacie zámená <i>who, what, where, how many, which, how, when.</i>

Spôsobilosť č.3: Vybrať si z ponúknutých možností

Spôsobilosti	Funkcie	Príklady slovných spojení a viet	Jazyk a jeho použitie
Choosing from given possibilities <i>Vybrať si z ponúknutých možností</i>	Identifying <i>Identifikovať</i>	I want a blue sweater. The red pen is on the table. I'm nine years old.	Neurčitý a určitý člen. Neurčité zámená <i>some, any.</i> Predložky určujúce smer a miesto <i>on, in, at, between, next to, from, in front of.</i> Základné číslovky 0-50.
	Describing (a person,	She has got long hair.	Prídavné mená.

	object) <i>Opísať</i>	He is tall. The house is big.	Sloveso <i>have got</i> v oznamovacej vete a otázke.
--	--------------------------	----------------------------------	--

Spôsobilosť č.4: Vyjadriť svoj názor

Spôsobilosti	Funkcie	Príklady slovných spojení a viet	Jazyk a jeho použitie
Expressing opinion <i>Vyjadriť svoj názor</i>	Expressing opinion <i>Vyjadriť svoj názor</i>	She is a nice girl. This is a good book. These flowers are beautiful. She is wearing a new dress.	Ukazovacie zámená <i>this/these, that/those</i> . Jednotné a množné číslo pravidelných podstatných mien. Základné podstatné mená s nepravidelným tvorením množného čísla. Prítomný prítomný čas, tvorba otázky a záporu.

Spôsobilosť č.5: Vyjadriť svoju vôľu

Spôsobilosti	Funkcie	Príklady slovných spojení a viet	Jazyk a jeho použitie
Expressing willingness <i>Vyjadriť svoju vôľu</i>	Expressing desires <i>Vyjadriť svoje túžby</i>	I want to watch TV. He is writing a letter now.	Sloveso <i>want to</i> + neurčitok. Príslovky času <i>now, today</i> .

Spôsobilosť č.6: Vyjadriť svoju schopnosť

Spôsobilosti	Funkcie	Príklady slovných spojení a viet	Jazyk a jeho použitie
Expressing ability <i>Vyjadriť svoju schopnosť</i>	Expressing ability to do something <i>Vyjadriť svoju schopnosť vykonať nejakú činnosť</i>	I can swim. Can you speak English? I can't play the piano.	Časovanie modálneho slovesa <i>can</i> v prítomnom čase, tvorba otázky, záporu. Spojky <i>but, or</i> .

Spôsobilosť č.7: Vnímať a prejavovať svoje city

Spôsobilosti	Funkcie	Príklady slovných spojení a viet	Jazyk a jeho použitie
Expressing feelings <i>Vnímať a prejavovať svoje city</i>	Expressing happiness <i>Vyjadriť radosť z niečoho</i>	I'm happy. It's perfect. It's nice.	Skrátené tvary pomocných slovík <i>to be, have got</i> .

	Expressing sadness <i>Vyjadriť smútok</i>	I'm sad. They are unhappy.	Zápor pomocných slovíes <i>to be, have got</i> .
--	--	-------------------------------	--

Spôsobilosť č.9: Predstaviť svoje záľuby

Spôsobilosti	Funkcie	Príklady slovných spojení a viet	Jazyk a jeho použitie
Discussing interests and tastes <i>Predstaviť svoje záľuby</i>	Expressing likes <i>Vyjadriť, čo mám rád, čo sa mi páči, čo rád robím</i>	I love/like English. I like reading. My brother plays football.	Jednoduchý prítomný čas základných plnovýznamových slovíes, tvorba otázky a záporu, stiahnutý tvar. Väzba like + sloveso + ing.
	Expressing dislikes <i>Vyjadriť, že niekoho/niečo nemám rád</i>	I like reading books. He doesn't like playing computer games. Do you want fruits?	

Spôsobilosť č.11: Stanoviť a prijať pravidlá alebo povinnosti

Spôsobilosti	Funkcie	Príklady slovných spojení a viet	Jazyk a jeho použitie
Setting rules and regulations <i>Stanoviť a prijať pravidlá alebo povinnosti</i>	Expressing commands/prohibitions <i>Vyjadriť príkaz/zákaz</i>	Open/ close the door. Don't run/ talk. Sit down/Stand up. Listen. Read. Sing. Come here. You can't jump here. You must sit here.	Rozkazovací spôsob. Modálne sloveso <i>can, must</i> , tvorba otázky a záporu.

Spôsobilosť č.14: Ponúknuť a reagovať na ponuku

Spôsobilosti	Funkcie	Príklady slovných spojení a viet	Jazyk a jeho použitie
Making and responding to offers <i>Ponúknuť a reagovať na ponuku</i>	Making requests <i>Žiadať od niekoho niečo</i>	Give me your exercise book, please. Speak slowly, please. Can I go to the toilet, please?	Rozkazovací spôsob. Osobné zámená. Sloveso <i>can</i> v žiadosti.
	Responding to requests <i>Odpoveď na žiadosť</i>	Yes. Ok. No, sorry.	Spojenie <i>let's</i> + sloveso.
	Suggesting somebody to do something <i>Navrhnuť niekomu, aby niečo vykonal</i>	Can you visit me today?	Zdvorilé ponuky vo forme otázky. Príslovky s koncovkou – <i>ly</i> .
	Suggesting somebody to do something together	Let's play.	

	<i>Navrhnuť niekomu, aby sme spoločne niečo vykonali</i>		
	Offering help <i>Ponúknuť pomoc</i>	Can I help you?	
	Responding to a suggestion <i>Odpovedať na návrh niekoho iného</i>	Ok. Yes, please. Thanks. No, thank you.	

Spôsobilosť č.15: Reagovať na niečo, čo sa má udiť

Spôsobilosti	Funkcie	Príklady slovných spojení a viet	Jazyk a jeho použitie
Responding to possible events	Giving warnings <i>Varovať pred niekým/niečím</i>	Attention.	Predložky času <i>on, in, at.</i>
<i>Reagovať na niečo, čo sa má udiť</i>	Wishing <i>Blahoželať</i>	Happy birthday. She has her birthday on Friday. Flowers are for you. Merry Christmas.	Preložka <i>for.</i>

Spôsobilosť č.17: Reagovať pri prvom stretnutí

Spôsobilosti	Funkcie	Príklady slovných spojení a viet	Jazyk a jeho použitie
Meeting people for the first time	Introducing someone <i>Predstaviť niekoho</i>	This is my friend Jane. She's from England. They are working in hospital. My mother's name is Mia.	Ukazovacie zámená. Privlastňovací pád. Privlastňovacie zámená.
<i>Reagovať pri prvom stretnutí</i>	Introducing oneself <i>Predstaviť sa</i>	My name is Tina Jones. I'm/I come from Slovakia. I live in a small town.	Jednoduchý prítomný a príslovečný čas, tvorba otázky a záporu. Spojky <i>with, and.</i>
	Responding to introductions <i>Reagovať na predstavenie niekoho</i>	Hello. I am Jane. How are you? Fine, thanks. And you?	
	Expressing welcome <i>Privítať</i>	Welcome. Come in.	

Spôsobilosť č.18: Viest' korešpondenciu

Spôsobilosti	Funkcie	Príklady slovných spojení a viet	Jazyk a jeho použitie
Correspondence	Salutations and	Hello/Hi, Mary.	Jednoduchý prítomný

<i>Viesť korešpondenciu</i>	introductions <i>Začať krátku správu</i>	How are you? Thank you for your letter.	čas.
	Closings <i>Ukončiť krátku správu</i>	Bye, Amy. Love, John.	

Spôsobilosť č.19: Telefonovať

Spôsobilosti	Funkcie	Príklady slovných spojení a viet	Jazyk a jeho použitie
Making a phone call <i>Telefonovať</i>	Answering and beginning a phone call <i>Začať telefonický rozhovor</i>	Hello. 235689. This is Peter./Peter, here. Is Jo there, please?	Ukazovacie a osobné zámená. Príslovky miesta – <i>here, there.</i>
	Ending a phone call <i>Ukončiť telefonický rozhovor</i>	See you. Bye. Goodbye.	

Spôsobilosť č.24: Uistiť sa v rozhovore, že moje slová boli pochopené

Spôsobilosti	Funkcie	Príklady slovných spojení a viet	Jazyk a jeho použitie
Monitoring understanding <i>Uistiť sa v rozhovore, že moje slová boli pochopené</i>	Assuring that I am understood <i>Uistiť sa, že účastníci komunikácie pochopili moje vyjadrenia</i>	Does he understand? Can you spell your name?	Jednoduchý prítomný čas, tvorba otázky a záporu. Abeceda.
	Assuring that I have understood <i>Uistiť sa, že som dobre pochopil to, čo bolo povedané</i>	How do you say it in English? What is it? Can you repeat it, please? Slowly, please.	

PREDMET: Nemecký jazyk ako prvý jazyk – 4. ročník

Názov predmetu	Nemecký jazyk
Časový rozsah	3 hod. týždenne, 99 hodín
Ročník	štvrtý
Škola	ZŠ Rázusova, Čadca
Stupeň vzdelania	Základné – ISCED 1
Dĺžka štúdia	2 roky
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	Nemecký jazyk
Iné	

1. Charakteristika predmetu

Cudzie jazyky prispievajú k pochopeniu a objavovaniu tých skutočností, ktoré presahujú oblasť skúseností sprostredkovaných materinským jazykom a štátnym jazykom. Cudzie jazyky poskytujú živý jazykový základ a predpoklady pre komunikáciu žiakov v rámci EÚ. Osvojením si cudzích jazykov pomáha žiakovi prekonávať bariéry a tak prispievať k zvýšeniu jeho mobility v osobnom živote, v ďalšom štúdiu a napokon uplatnením sa na trhu práce. Cudzie jazyky umožňujú poznávať odlišnosti v spôsobe života, ľudí iných krajín a ich odlišné kultúrne tradície. Poskytujú prehĺbenie vedomostí a vzájomného medzinárodného porozumenia a tolerancie a vytvárajú podmienky pre spoluprácu škôl na medzinárodných projektoch.

Požiadavky pre vzdelávanie v cudzích jazykoch vychádzajú zo spoločného Európskeho referenčného rámca pre jazyky, ktorý popisuje rôzne úrovne ovládania cudzích jazykov. Vzdelávanie v 1. cudzom jazyku smeruje k dosiahnutiu úrovne B2.

Úspešnosť jazykového vzdelávania ako celku je závislá nielen od výsledkov vzdelávania v materinskom jazyku a v cudzom jazyku, ale závisí aj od toho, do akej miery sa jazyková kultúra žiakov stane predmetom záujmu aj všetkých ostatných oblastí vzdelávania.

2. Obsah výučby

Obsah výučby vychádza zo vzdelávacej oblasti „jazyk a komunikácia“.

Na túto vzdelávacu oblasť ŠKVP vyčlenil 3 hodiny týždenne.

Predmet nemecký jazyk je zameraný na:

- formovanie rečových zručností potrebných v ústnom a písomnom prejave,
- zvukovú a grafickú sústavu jazyka, jeho slovnú zásobu a gramatiku,
- rozvoj schopností potrebných na komunikáciu v bežných situáciách,
- aktívne osvojenie si zákonitostí stavby nemeckej vety,
- vyhľadávanie a spracovanie informácií z rôznych zdrojov a výmena týchto informácií a v rámci skupín a triedy.

3. Ciele predmetu

Základným cieľom výučbu nemeckého jazyka je:

- cieľavedome rozvíjať všetky štyri rečové zručnosti (ústny prejav, čítanie, počúvanie, písomný prejav) a rozvíjať stratégie učenia sa,
- posilňovať cieľavedomosť, vytrvalosť a systematickosť v štúdiu cudzieho jazyka,
- osvojovať si tvorivý prístup k riešeniu úloh a rozvíjať vlastné kritické myslenie,
- viesť žiakov k využívaniu osvojených znalostí a zručností pri ďalšom štúdiu a v budúcej profesii,
- poskytnúť žiakom informácie o nemecky hovoriacich krajinách,
- prehľbovať vzájomné porozumenie a toleranciu medzi národmi,
- vzbudiť u žiakov konštruktívnu zvedavosť a ochotu komunikovať,
- viesť žiakov k zvládnutiu základných pravidiel medziľudskej komunikácie (vedieť vyjadriť svoj názor a prijať názor iného),
- smerovať žiakov k tomu, aby využívali možnosti školy a podnety z mimoškolského prostredia na upevňovanie a využívanie poznatkov v praxi.

4. Učebné zdroje

Vo vyučovaní nemeckého jazyka sa využívajú:

- učebnice, metodické príručky
- pracovné listy
- texty na počúvanie, piesne, básne, interview a pod.
- médiá – časopisy, CD
- texty na čítanie
- slovníky

5. Kľúčové kompetencie

I Kompetencie

Podľa *Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky* pri používaní a učení sa jazyka sa rozvíja celý rad kompetencií. Učiaci sa využíva nielen všeobecné kompetencie, ale aj komunikačné jazykové kompetencie, ktoré spolupôsobia v rozličných kontextoch a v rôznych podmienkach. Zapája sa do jazykových činností, ktoré sa týkajú jazykových procesov, pri ktorých si vytvára a/alebo prijíma texty vo vzťahu k témam z konkrétnych oblastí. Pri tomto procese aktivuje tie stratégie, ktoré sa mu zdajú na splnenie úloh

najvhodnejšie. Kompetencie definujeme ako súhrn vedomostí, zručností, postojov a hodnôt, ktoré umožňujú

osobe konať. Preto základným princípom jazykového vzdelávania na báze kompetencií je zabezpečiť, aby učiaci sa:

- dokázal riešiť každodenné životné situácie v cudzej krajine a v ich riešení pomáhal cudzincom, ktorí sú v jeho vlastnej krajine,
- dokázal si vymieňať informácie a nápady s mladými ľuďmi a dospelými, ktorí hovoria iným jazykom a sprostredkujú mu svoje myšlienky a pocity,
- viac a lepšie chápal spôsob života a myslenia iných národov a ich kultúrne dedičstvo.

II Všeobecné kompetencie

Všeobecné kompetencie sú tie, ktoré nie sú charakteristické pre jazyk, ale ktoré sú nevyhnutné pre rôzne činnosti, vrátane jazykových činností.

Učiaci sa na úrovni A1 rozvíja všeobecné kompetencie tak, aby dokázal:

- získavať uvedomelo nové vedomosti a zručnosti,
- opakovať si osvojené vedomosti a dopĺňať si ich,
- uvedomovať si stratégie učenia pri osvojovaní si cudzieho jazyka,
- opísať rôzne stratégie učenia s cieľom pochopiť ich a používať,
- pochopiť potrebu vzdelávania sa v cudzom jazyku,
- dopĺňať si vedomosti a rozvíjať rečové zručnosti, prepájať ich s poznaným, systematizovať ich a využívať pre svoj ďalší rozvoj a reálny život,
- kriticky hodnotiť svoj pokrok, prijímať spätnú väzbu a uvedomovať si možnosti svojho rozvoja,
- udržať pozornosť pri prijímaní poskytovaných informácií,
- pochopiť zámer zadanej úlohy,
- účinne spolupracovať vo dvojiciach i v pracovných skupinách,
- aktívne a často využívať doteraz osvojený jazyk,
- využívať dostupné materiály pri samostatnom štúdiu,
- byť otvorený kultúrnej a etnickej rôznorodosti.

III Komunikačné jazykové kompetencie

Komunikačné jazykové kompetencie sú tie, ktoré umožňujú učiacemu sa konať s použitím konkrétnych jazykových prostriedkov. Na uskutočnenie komunikačného zámeru a potrieb sa vyžaduje komunikačné správanie, ktoré je primerané danej situácii a bežné v krajinách, kde sa cudzím jazykom hovorí.

Učiaci sa, ktorý dosiahne úroveň A1:

- rozumie známym každodenným výrazom a najzákladnejším frázam, ktorých účelom je uspokojenie konkrétnych potrieb, tieto výrazy a frázy dokáže používať,
- dokáže predstaviť seba aj iných, dokáže klásť a odpovedať na otázky o osobných údajoch, o ľuďoch, ktorých pozná a o veciach, ktoré vlastní,
- dokáže sa dohovoriť jednoduchým spôsobom za predpokladu, že partner v komunikácii rozpráva pomaly a jasne a je pripravený mu pomôcť.

1 Jazyková kompetencia

Učiaci sa na úrovni A1:

- používa iba základný rozsah jednoduchých výrazov týkajúcich sa osobných údajov a potrieb konkrétneho typu,
- má základný repertoár slovnej zásoby izolovaných slov a slovných spojení vzťahujúcich sa na dané konkrétne situácie,
- prejavuje iba obmedzené ovládanie základných gramatických štruktúr a typov viet, ktoré sú súčasťou osvojeného repertoáru,

- ovláda výslovnosť obmedzeného repertoáru naučených slov a slovných spojení zrozumiteľnú pre rodených hovoriacich, ktorí sú zvyknutí komunikovať s cudzincami,
- dokáže odpísať známe slová a krátke slovné spojenia, napríklad jednoduché pokyny alebo inštrukcie, názvy každodenných predmetov, názvy obchodov a bežne používané ustálené spojenia,
- dokáže vyhláskovať svoju adresu, štátnu príslušnosť a ostatné osobné údaje.

2 Sociolingvistická kompetencia

Učiaci sa na úrovni A1:

- dokáže nadviazať základnú spoločenskú konverzáciu tak, že použije najjednoduchšie spôsoby vyjadrenia zdvorilosti: dokáže pozdraviť aj rozlúčiť sa, predstaviť sa, poďakovať, ospravedlniť sa, atď.

3 Pragmatická kompetencia

Učiaci sa na úrovni A1:

- dokáže spájať slová alebo skupiny slov pomocou najzákladnejších lineárnych spojovacích výrazov, napríklad „a“ alebo „potom“,
- dokáže zvládnuť veľmi krátke izolované a väčšinou vopred naučené výpovede, ktoré sú poznamenané mnohými pauzami, nevyhnutnými na hľadanie výrazových prostriedkov, na artikuláciu menej známych slov a na pokusy o vhodnejšiu formuláciu.

IV Komunikačné zručnosti

Komunikačné zručnosti nemožno chápať izolovane, pretože sa navzájom prelínajú a dopĺňajú (integrované zručnosti).

1 Počúvanie s porozumením

Učiaci sa na úrovni A1:

- dokáže rozoznať známe slová a najzákladnejšie slovné spojenia týkajúce sa jeho samého, jeho rodiny a bezprostredného konkrétneho okolia, keď ľudia hovoria pomaly a jasne,
- rozumie, ak sa hovorí veľmi pomaly a pozorne, a ak dlhšie pauzy poskytujú čas na pochopenie zmyslu,
- rozumie jednoduchým pokynom, ktoré sú pomaly a zreteľne adresované a dokáže porozumieť krátkemu jednoduchému popisu cesty.

2 Čítanie s porozumením

Učiaci sa na úrovni A1

- rozumie známym menám, názvom, slovám a veľmi jednoduchým vetám, napríklad na oznámeniach a plagátoch alebo v katalógoch, na pohľadniciach,
- rozozná základné slovné spojenia v jednoduchých oznamoch z každodenného života,
- dokáže si pri jednoduchšom informačnom materiáli a krátkych, jednoduchých opisoch urobiť

predstavu o obsahu, najmä ak má k dispozícii vizuálnu pomoc,

- rozumie krátkemu jednoduchému písomnému popisu cesty.

3 Písomný prejav

Učiaci sa na úrovni A1:

- dokáže napísať krátky osobný list alebo pohľadnicu, napríklad pozdrav z dovolenky,
- dokáže vyplniť jednoduché registračné formuláre s osobnými údajmi ako meno, štátna príslušnosť, adresa, telefón a podobne,
- dokáže napísať jednoduché slovné spojenia a vety o sebe a iných ľuďoch, o tom kde žijú a čo robia,
- vie si písomne vyžiadať informácie alebo ich podať ďalej,
- vie napísať jednoduché slovné spojenia alebo vety a použiť v nich spojovacie výrazy ako „a“, „ale“ alebo „pretože“.

4 Ústny prejav

Ústny prejav – dialóg

Učiaci sa na úrovni A1:

- dokáže komunikovať jednoduchým spôsobom za predpokladu, že jeho partner v komunikácii je pripravený zopakovať alebo preformulovať svoju výpoveď pri pomalšom tempe reči, a že mu pomôže sformulovať, čo sa pokúša povedať,
- dokáže klásť a odpovedať na jednoduché otázky z oblasti jeho základných potrieb alebo na známe témy,
- používať jednoduché zdvorilostné formulácie ako pozdrav, lúčenie, opýtať sa niekoho ako sa má,
- vie predstaviť seba a iných a reaguje, keď ho predstavujú,
- rozumie každodenným výrazom, ktoré sú zamerané na uspokojenie jednoduchých konkrétnych komunikačných potrieb a vie reagovať na jednoduché informácie, ktoré sa dozvie,
- rozumie otázkam a pokynom, jednoduchému opisu cesty, vie niekoho o niečo požiadať a niekomu niečo oznámiť.

Ústny prejav – monológ

Učiaci sa na úrovni A1:

- dokáže využívať jednoduché slovné spojenia a ucelenými vetami opísať seba, miesto, kde žije, čo robí a ľudí, ktorých pozná.

6. Tematické okruhy

1. Voľný čas

- denný a týždenný program
  - voľnočasové aktivity
  - záľuby

2. Narodeniny

- radové číslovky
- dátum
- znamenia zverokruhu
- narodeninová pozvánka
- narodeninová oslava
- blahoželanie

3. Jedlo

- jedlá na raňajky, desiatu, obed, večeru
- obľúbené, neobľúbené jedlo
- zdravé/ nezdravé jedlá
- jedálny lístok
- obchody s potravinami
- vyjadrenie názoru
- recept
- regionálne špeciality

4. Škola

- rozvrh hodín
- názvy školských predmetov

- učitelia
- zariadenie a vybavenie triedy
- školské priestory a činnosti

5. Cestovanie , prázdniny

- kam cez prázdniny
- radové číslovky
- pohľadnica
  - aktivity cez prázdniny

6. Čas

- určiť čas
- dni v týždni
- mesiace v roku

7. Vianoce

- vianočný pozdrav

8. Veľká Noc

- veľkonočné symboly

7. Jazykové funkcie

1. Kontaktné rečové funkcie

Žiak vie:

- pozdraviť a reagovať na pozdrav
- ospravedlniť sa
- rozlúčiť sa

2. Regulačné rečové funkcie

Žiak vie:

- vyjadriť súhlas – nesúhlas
- vyjadriť požiadavku, poprosiť a poďakovať

3. Hodnotiace rečové funkcie

Žiak vie:

- vyjadriť vlastný názor
- zdôvodniť názor

4. Informatívne rečové funkcie

Žiaci vie:

- získať a podať informáciu
- vyjadriť priestorové vzťahy: smer, polohu
- vyjadriť časové vzťahy: presný čas, dátum

8. Učebné osnovy

Cieľ , metóda	Tematický celok	Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Opýtať sa , koľko je hodín	Voľný čas	Koľko je hodín?	čas činnosti vo	Opýtať sa a odpovedať na

<p>a odpovedať na otázku, rozumieť počutému časovému údaju. Počúvať, porozumieť a rozprávať o voľnočasových aktivitách, o dennom a týždennom režime, čítanie a počúvanie s porozumením, dialógy vo dvojiciach a skupinách. Povedať presný dátum. Pomenovať dni v týždni a časti dňa. Opýtať sa na narodeniny. Vytvoriť projekt na tému Voľný čas.</p>		<p>Denný režim Môj týždeň Mám narodeniny Aktivity s priateľmi Moje záľuby</p>	<p>voľnom čase slovesá s odlučiteľnou predponou dni v týždni časti dňa radové číslovky opytovacie zámená wohin, wo predložky um, am v časových údajoch</p>	<p>presný čas, dátum, deň v týždni, pomenovať časti dňa. Rozprávať o dennom a týždennom programe, o činnostiach vo voľnom čase. Opýtať sa a odpovedať na otázku Kedy máš narodeniny? Pomenovať znamenia zverokruhu. Zaspievať pieseň. Prezentovať projektovú prácu na tému Môj voľný čas, Moje záľuby</p>
<p>Povedať, čo jedáva počas dňa. Pomenovať jedlá a nápoje. Vymenovať zdravé a nezdravé jedlá. Porozumieť receptu, objednávke v reštaurácii. Vytvoriť projekt na tému jedlá a nápoje</p>	<p>Jedlá a nápoje</p>	<p>Čo jedávam Raňajky, obed, večera Mám/nemám rád V reštaurácii Obchody Recept</p>	<p>jedlá a nápoje, jedálny lístok, obchody s potravinami, sloveso möchten, časovanie slovies v pluráli prít. čas, predložky in, bei, auf príslovky času zuerst, dann, danach, anschließend, ráno, na obed, popoludní, večer prídavné mená pomenúvajúce chuť jedál</p>	<p>Povedať, čo jedáva na raňajky, desiatu, obed, večeru. Povedať, aké jedlá má rád/nerád, zdôvodniť, prečo. Povedať, aké jedlá sú zdravé/nezdravé. Vyjadriť chuť jedál. Rozumieť jedálnemu lístku. Objednať jedlo. Rozumieť receptu. Povedať, kde sa dajú kúpiť potraviny. Vedieť prezentovať projekt.</p>
<p>Hovoriť o svojej škole, triede, učiteľoch, rozvrhu</p>	<p>Škola</p>	<p>V triede Moja škola Školské</p>	<p>trieda, škola školské predmety,</p>	<p>Rozprávať o svojej triede, škole, o učiteľoch.</p>

<p>hodín. Počúvanie a čítanie s porozumením, práca s rozvrhom hodín, práca s PZ, projektová práca</p>		<p>predmety Aký je tvoj obľúbený predmet? Rozvrh hodín Učítelia Čo robíme v škole</p>	<p>obľúbený predmet, rozvrh hodín činnosti v škole opyt. zámeno warum, spojka weil sloveso mögen plurál podst. mien príslovky links, rechts, in der Ecke, in der Mitte, unten, oben, predložka neben, in, zložené podstatné mená</p>	<p>Opísať triedu, školu. Opýtať sa a odpovedať na otázku o obľúbenom predmete. Vyjadriť názor na školský predmet. Vedieť v texte vyhľadať potrebnú informáciu.</p>
<p>Naučiť žiakov rozprávať, aké majú plány na prázdniny, kde budú bývať, čo budú robiť, pieseň Čo budem robiť v lete? Prázdninové ponuky, Aké je a bude počasie?</p>	Prázdniny	<p>Športové aktivity Umelecké aktivity Miesto, kde budem bývať počas prázdnin, Predpoveď počasie</p>	<p>Slovesá hrať a cestovať/jazdiť, slovesá a podstatné mená so slovesami k téme prázdniny, časti dňa, dni v týždni, opytovacie zámená kde? A kam? Sloveso können,</p>	<p>. Rozprávať o svojich plánoch na prázdniny, o tom, kde budú bývať, čo tam budú robiť a spievať pieseň o lete. Opísať triedu, školu. Opýtať sa a odpovedať na otázku o obľúbenom prázdninovom ciele. Vedieť v texte vyhľadať potrebnú informáciu o prázdninovom ciele, predpovedi počasie, o čase a mieste kam pôjdeme na prázdniny.</p>
<p>Naučiť žiakov vyjadriť dátum, kedy majú narodeniny, povedať v minulom čase, čo dostali, vedieť zablahoželať priateľovi dialógy vo</p>	Narodeniny	<p>Kedy máš narodeniny? Dnes mám narodeniny Čo si dostal? Čo robíš? Všetko najlepšie k narodeninám</p>	<p>oslava darčeky potraviny nápoje blahoželanie slovies, radové číslovky</p>	<p>Popísať svoju narodeninovú oslavu, vedieť použiť minulý čas slovíčok a zhotoviť pohľadnicu k narodeninám.</p>

dvojici, počúvanie s porozumením, práca s kalendárom, práca s PZ, projekt. práca				
Naučiť žiakov porozprávať o Vianociach a o Veľkej noci, opísať vianočné a veľkonočné zvyky v Nemecku práca s textom, projekt. práca	Sviatky	Vianoce Veľká noc	Vianočné zvyky darčeky Veľkonočné zvyky veľkonočné vajička	Opísať prežívanie Vianoc, vianočnú atmosféru, darčeky, opísať Veľkonočné sviatky, popísať maľovanie veľkonočného vajička

10. Hodnotenie

Predmetom hodnotenia v nemeckom jazyku sú učebné výsledky, ktoré žiaci dosiahli v súlade s požiadavkami vymedzenými v učebných osnovách, schopnosti používať osvojené vedomosti, získané zručnosti a návyky ako aj osobný rast, rešpektovanie práv iných a ochota spolupracovať.

Podklady na hodnotenie a klasifikáciu získavajú vyučujúci:

- sústavným diagnostickým pozorovaním žiaka,
- sledovaním výkonu a pripravenosti žiaka na vyučovanie,
- rôznymi druhmi skúšok: ústne, písomné, didaktické testy,
- analýzou výsledkov rôznych činností žiaka.

Na hodnotenie žiakov v NJ možno použiť:

- slovné hodnotenie
- klasifikáciu známkou
- bodové hodnotenie
- percentuálne hodnotenie
- znakové hodnotenie
- kombináciu jednotlivých alternatív

Pri hodnotení a klasifikácii žiakov je potrebné dodržiavať platné metodické pokyny.

Pri integrovanom vzdelávaní žiakov so ŠVP je potrebné prihliadať na druh a stupeň poruchy a pri hodnotení potupovať podľa platných metodických pokynov.

Prierezové témy

Dopravná výchova - výchova k bezpečnosti v cestnej premávke

[Environmentálna výchova](#)

Mediálna výchova

[Multikultúrna výchova](#)

[Ochrana života a zdravia](#)

Osobnostný a sociálny rozvoj

[Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra](#)

Tvorba projektu a prezentačné zručnosti

VZDELÁVACIA OBLASŤ: PRÍRODA A SPOLOČNOSŤ**PREDMET: PRÍRODOVEDA****Charakteristika predmetu**

Predmet prírodoveda predstavuje úvod do systematizácie a objektivizácie spontánne nadobudnutých prírodovedných poznatkov dieťaťa. Predmet integruje viaceré prírodovedné oblasti ako je biológia, fyzika, chémia a zdravoveda. Oblasť sú integrované predovšetkým preto, lebo cieľom predmetu nie je rozvíjanie obsahu samostatných vedných disciplín, ale postupné oboznamovanie sa s prírodnými javmi a zákonitosťami tak, aby sa u dieťaťa zároveň s prírodovedným poznaním rozvíjala aj procesuálna stránka samotného poznávacieho procesu. Vyučovanie je postavené na pozorovacích a výskumných aktivitách, ktorých cieľom

je riešenie čiastkových problémov, pričom východiskom k stanovovaniu vyučovacích problémov sú aktuálne detské vedomosti, ich minulé skúsenosť a úroveň ich kognitívnych schopností. Samotné edukačné činnosti sú zamerané na iniciáciu skúmania javov a udalostí, ktoré sú spojené s bezprostredným životným prostredím dieťaťa a s dieťaťom samým. Prostredníctvom experimentálne zameraného vyučovania si deti rozvíjajú pozitívny vzťah k prírode, ale aj k samotnej vede.

Ciele vyučovacieho predmetu

Hlavným cieľom predmetu je rozvíjať poznanie dieťaťa v oblasti spoznávania prírodného prostredia a javov s ním súvisiacich tak, aby bolo samostatne schopné orientovať sa v informáciách a vedieť ich spracovávať objektívne do takej miery, do akej mu to povoľuje jeho kognitívna úroveň. Cieľ je možné bližšie špecifikovať, prírodoveda má deti viesť k :

- spoznávaniu životného prostredia, k pozorovaniu zmien, ktoré sa v ňom dejú, k vnímaniu pozorovaných javov ako častí komplexného celku prírody.
- rozvoju schopnosti získavať informácie o prírode pozorovaním, skúmaním a hľadaním v rôznych informačných zdrojoch.
- rozvoju schopnosti pozorovať s porozumením prostredníctvom využívania všetkých zmyslov a jednoduchých nástrojov, interpretovať získané informácie objektívne.
- opisovaniu, porovnávaníu a klasifikácii informácií získaných pozorovaním.
- rozvoju schopnosti realizovať jednoduché prírodovedné experimenty.
- nazeraniu na problémy a ich riešenia z rôznych uhlov pohľadu.
- tvorbe a modifikácii pojmov a predstáv, ktoré opisujú a vysvetľujú základné prírodné javy a existencie.
- uvedomeniu si potreby prírodu chrániť a k aktívnemu zapojeniu sa do efektívnejšieho využívania látok, ktoré príroda ľuďom poskytuje.
- poznaniu fungovania ľudského tela, k rešpektovaniu vlastného zdravia a k jeho aktívnej ochrane prostredníctvom zdravého životného štýlu.

Prehľad výchovných a vzdelávacích stratégií

sociálne komunikačné kompetencie

- dokáže určitý čas sústredene načúvať, náležite reagovať, používať vhodné argumenty a vyjadriť svoj názor
- identifikuje a správne používa základné pojmy
- dokáže objektívne opísať, vysvetliť alebo zdôvodniť základné znaky biologických objektov a procesov, podstatu procesov a vzťahov
- vecne správne sa vyjadruje verbálne, písomne a graficky k danej učebnej téme
- dokáže spracovať a prezentovať jednoduchý projekt so zameraním na ciele metódy, výsledky a ich využitie

kompetencia učiť sa učiť sa

- získava schopnosť sebareflexie pri poznávaní svojich myšlienkových postupov
- na základe poskytovaných možností uplatňuje základy rôznych techník učenia sa a efektívne si osvojuje poznatky a študijné návyky
- vyberá a hodnotí získané informácie, spracováva ich a využíva vo svojom učení a v iných činnostiach
- dokáže pracovať samostatne s učebnicami, pracovnými zošitmi a pomôckami

spôsobilosť v oblasti informačných a komunikačných technológií

- prejavuje radosť zo samostatne získaných informácií
- vie využiť informačné a komunikačné zdroje, vyhľadávať, triediť a spracovávať informácie z rôznych zdrojov

- prejavuje aktivitu v individuálnom i skupinovom učení

spôsobilosť riešiť problémy

- dokáže popísať problém
- dokáže navrhovať rôzne riešenia úloh, postupov a prístupov
- dokáže samostatne tvoriť na základe zistení, skúmaní alebo riešení úloh predpokladať a určiť príčinné súvislosti, pozorovať, experimentovať a odhadovať

osobné sociálne a občianske spôsobilosti

- pozná svoje povinnosti, dokáže rešpektovať a prijímať príkazy kompetentných osôb
- ochotne prijíma nové nápady, prípadne sám prichádza s novými nápadiami a postupmi, diskutuje o nich, prispieva k spoločnej práci,

ROZPIS UČIVA PREDMETU: Prírodoveda		Ročník: štvrtý 2 hodiny týždenn e, spolu 66 vyučova cích hodín	
Tematický celok / téma	Prierezové témy	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Rastliny Potrebujú všetky rastliny rovnaké množstvo vody? (<i>Význam vody pre rastliny. Vodné rastliny, suchomilné rastliny</i>)	ENV OSR OZO	Vedieť, že rastliny potrebujú pre svoj život vodu. Vedieť, že rastliny sa môžu líšiť v tom, koľko vody pre svoj život potrebujú. Vedieť, že niektoré rastliny žijú pod vodou, iné na vode a niektoré vodu potrebujú v pôde. Vedieť uviesť príklady rastlín, ktoré žijú vo vode (lekno, žaburinka) a vedieť uviesť príklady rastlín, ktoré žijú na miestach s malým množstvom vody (skalnice, kaktusy). Uvedený jav vedieť s pomocou učiteľa prakticky skúmať. Uvedomovať si, že rastliny rastú na miestach, ktoré poskytujú rastlinám rôzne	Žiak vie, že rastliny potrebujú pre svoj život vodu. Vie, že rastliny sa môžu líšiť v tom, koľko vody pre svoj život potrebujú. Vie, že niektoré rastliny žijú pod vodou, iné na vode a niektoré vodu potrebujú v pôde. Vie uviesť príklady rastlín, ktoré žijú vo vode (lekno, žaburinka) a vie uviesť príklady rastlín, ktoré žijú na miestach s malým množstvom vody (skalnice, kaktusy). Uvedený jav vie s pomocou učiteľa prakticky skúmať. Uvedomuje si, že rastliny rastú na miestach, ktoré poskytujú rastlinám rôzne množstvo vody- pri vode

<p>Potrebuju rastliny rovnake množstvo tepla a svetla? (<i>Význam svetla pre rastliny. Rastliny krátkych dní. Rastliny dlhých dní.</i>)</p> <p>Čím sa od seba rastliny odlišuju ? (<i>Druhová rozmanitosť rastlín</i>)</p> <p>Majú všetky rastliny rovnaký koreň ? (<i>Koreň rastliny. Tvar a funkcia koreňa</i>)</p>	<p>množstvo vody - pri vode i vo vode, ale aj na suchých miestach a skalách. Spoznávať, že rastliny rastúce na suchých miestach vydržia dlhšie bez vody ako rastliny žijúce vo vlhkých podmienkach. Vedieť, že tie rastliny, ktoré prirodzene rastú na tie-nistých miestach neprežijú na miestach s priamym slnečným svetlom a naopak. Danú informáciu vedieť pozorovať v prírode a potvrdiť si tak vedomosť skúsenosťou. Uvedomovať si, že poznáme aj rastliny, ktoré rastú a kvitnú na jar alebo na jeseň, keď je deň ešte krátky a počasie chladnejšie a potom sú rastliny, ktoré kvitnú počas leta, kedy je deň dlhý a teplý. Vedieť uviesť niekoľko príkladov rastlín, napríklad snežienky, reďkovka, chryzantémy alebo paprika. Vedieť, že rastliny majú veľa znakov spoločných a tým sa odlišuju od iných živých súčastí prírody. Zároveň vedieť, že rastliny sa inými znakmi vzájomne odlišuju –osvojiť si základy poznávania druhovej rozmanitosti. Poznať 10 rastlín (vedieť ich pomenovať rodovým názvom), ktoré bežne pozorujeme vo svojom okolí a vedieť vysvetliť, na základe ktorých znakov rozpoznávame, že ide o daný druh. Dokázať detailne pozorovať rôzne rastlinné druhy</p>	<p>i vo vode, ale aj na suchých miestach a skalách. Žiak spoznáva, že rastliny rastúce na suchých miestach vydržia dlhšie bez vody ako rastliny žijúce vo vlhkých podmienkach. Žiak vie, že tie rastliny, ktoré prirodzene rastú na tienistých miestach neprežijú na miestach s priamym slnečným svetlom a naopak. Danú informáciu vie pozorovať v prírode a potvrdiť si tak vedomosť skúsenosťou. Uvedomuje si, že poznáme aj rastliny, ktoré rastú a kvitnú na jar alebo na jeseň, keď je deň ešte krátky a počasie chladnejšie a potom sú rastliny, ktoré kvitnú počas leta, kedy je deň dlhý a teplý. Vie uviesť niekoľko príkladov rastlín, napríklad snežienky, reďkovka, chryzantémy alebo paprika. Žiak vie, že rastliny majú veľa znakov spoločných a tým sa odlišuju od iných živých súčastí prírody. Žiak zároveň vie, že rastliny sa inými znakmi vzájomne odlišuju -žiak má osvojené základy poznávania druhovej rozmanitosti. Žiak pozná 10 rastlín (vie ich pomenovať rodovým názvom), ktoré bežne pozoruje vo svojom okolí a vie vysvetliť, na základe ktorých znakov rozpoznal, že ide o daný druh. Žiak dokáže detailne pozorovať rôzne rastlinné druhy a identifikovať niektoré</p>
---	---	--

<p>Majú všetky rastliny rovnaké stonky ? (<i>Rastlinná stonka, tvar a funkcia stonky</i>)</p> <p>Majú všetky rastliny rovnaké listy ? (<i>Rastlinné listy, tvar a funkcia listov</i>)</p>	<p>a identifikovať niektoré druhové rozdiely. Vedieť vysvetliť dve základné funkcie koreňa-čerpanie živín z pôdy a upevnenie rastliny v pôde. Uvedomovať si, že rôzne rastliny majú rôzne korene a danú skutočnosť vie vedecky skúmať (objektívne s meraním a porovnávaním). Osvojiť si poznatok, že rôzne korene sa líšia napríklad veľkosťou, pričom veľkosť súvisí s funkciou upevnenia v pôde (veľké rastliny potrebujú veľké korene). Vedieť vysvetliť, prečo majú rastliny hlbšie, širšie rozvetvené korene a to v súvislosti s funkciou koreňa pri získavaní vody a živín z pôdy. To znamená vedieť napríklad vysvetliť, prečo majú rastliny z oblastí s nedostatkom vody hlbšie korene. Poznatky o funkcii koreňa vedieť využiť pri presádzaní rastlín tak, aby rastlina po presadení prosperovala a ak neprosperuje, vedieť tento jav vysvetliť v súvislosti s narušením koreňovej sústavy. Oboznámiť sa s tým, že koreň môže mať aj zásobnú funkciu, vedieť v tejto súvislosti uviesť príklady koreňovej zeleniny. Osvojiť si poznatok o tom, že rastliny sa odlišujú stonkou. Okrem toho, vedieť rozdeliť rastliny na byliny a dreviny a tie na kry a stromy, vedieť detailným pozorovaním zistiť, akými rôznymi</p>	<p>druhovými rozdiely. Žiak vie vysvetliť dve základné funkcie koreňa-čerpanie živín z pôdy a upevnenie rastliny v pôde. Uvedomuje si, že rôzne rastliny majú rôzne korene a danú skutočnosť vie vedecky skúmať (objektívne s meraním a porovnávaním). Má osvojený poznatok, že rôzne korene sa líšia napríklad veľkosťou, pričom veľkosť súvisí s funkciou upevnenia v pôde (veľké rastliny potrebujú veľké korene). Vie vysvetliť, prečo majú rastliny hlbšie, širšie rozvetvené korene a to v súvislosti s funkciou koreňa pri získavaní vody a živín z pôdy. To znamená, že vie napríklad vysvetliť, prečo majú rastliny z oblastí s nedostatkom vody hlbšie korene. Poznatky o funkcii koreňa vie využiť pri presádzaní rastlín tak, aby rastlina po presadení prosperovala a ak neprosperuje, vie tento jav vysvetliť v súvislosti s narušením koreňovej sústavy. Žiak je oboznámený s tým, že koreň môže mať aj zásobnú funkciu, vie v tejto súvislosti uviesť príklady koreňovej zeleniny.</p> <p>Žiak má osvojený poznatok o tom, že rastliny sa odlišujú stonkou. Okrem toho, vie rozdeliť rastliny na byliny a dreviny a tie na kry a stromy, vie detailným</p>
---	---	--

<p>Majú všetky rastliny rovnaké kvety? (<i>Kvety. Tvar a zloženie kvetov</i>)</p> <p>Prečo rastliny kvitnú ? (<i>Funkcia kvetov. Opeľovače.</i>)</p> <p>Čím sa odlišujú plody rôznych rastlín ? (<i>Rastlinné plody. Tvar</i></p>	<p>vlastnosťami sa stonky odlišujú. Vedieť, že stromy majú rôznu výšku, hrúbku, odlišujú sa kôrou. Vedieť, že byliny môžu mať napríklad dutú alebo plnú stonku, môžu byť na priereze okrúhle, oválne, hranaté, môžu mať na stonke chlčky, iné môžu byť bez chlčkov a podobne. Vedieť pozorovať, že niektoré stonky sa vetvia a iné nie, informácie primerane reprodukovať. Vedieť vysvetliť, že niektoré stonky vytvárajú úponky, ktorými sa prichytávajú o podklad a dostávajú sa tak vyššie, aby mali lepší prístup k svetlu. Vedieť, že rastliny sa od seba dajú rozlišovať napríklad tvarom listovej čepele, kresbou žilnatiny a rôznosťou zúbkovania na okraji listu, ako aj farbou. Pri poskytnutí viacerých rastlinných druhov vedieť vymenovať niektoré znaky, ktorými sa listovými čepelami vzájomne tieto rastliny odlišujú a dané znaky primerane opísať. Vedieť jednoducho vysvetliť, že funkciou listov je prijímať slnečné svetlo a preto sú listy ploché a široké- aby zachytili väčšie množstvo svetla. Poznatok vedieť využiť pri objasňovaní pozorovaných javov, napríklad vedieť vysvetliť na základe pozorovania, že ak rastline odstránime väčšie množstvo listov, tak uhynie, lebo nemá ako získavať slnečné svetlo.</p>	<p>pozorovaním zistiť, akými rôznymi vlastnosťami sa stonky odlišujú. Vie, že stromy majú rôznu výšku, hrúbku, odlišujú sa kôrou. Vie, že byliny môžu mať napríklad dutú alebo plnú stonku, môžu byť na priereze okrúhle, oválne, hranaté, môžu mať na stonke chlčky, iné môžu byť bez chlčkov a podobne. Žiak vie pozorovať, že niektoré stonky sa vetvia a iné nie, informácie primerane reprodukuje. Vie vysvetliť, že niektoré stonky vytvárajú úponky, ktorými sa prichytávajú o podklad a dostávajú sa tak vyššie, aby mali lepší prístup k svetlu.</p> <p>Žiak vie, že rastliny sa od seba dajú rozlišovať napríklad tvarom listovej čepele, kresbou žilnatiny a rôznosťou zúbkovania na okraji listu, ako aj farbou. Pri poskytnutí viacerých rastlinných druhov vie vymenovať niektoré znaky, ktorými sa listovými čepelami vzájomne tieto rastliny odlišujú a dané znaky primerane opísať. Žiak vie jednoducho vysvetliť, že funkciou listov je prijímať slnečné svetlo a preto sú listy ploché a široké- aby zachytili väčšie množstvo svetla. Poznatok vie využiť pri objasňovaní pozorovaných javov, napríklad vie vysvetliť na základe pozorovania, že ak rastline odstránime väčšie množstvo listov, tak</p>
---	--	---

<p><i>a funkcia rastlinného plodu)</i></p> <p>Vznikne z každého semena nová rastlina ? (Semená. Rozmnožovanie rastlín.)</p>	<p>Vedieť, že rastliny sa vzájomne od seba odlišujú rôznym tvarom, farbou a zložením kvetov. Pri porovnávaní kvetov si okrem farby všímať tvar a počet lupeňov a farbu a počet tyčiniek. Vedieť, že na povrchu tyčiniek je peľ, ktorý môže mať rôznu farbu. Vedieť, že niektoré rastliny majú samostatné kvety a iné ich majú zoskupené do súkvetí. Vedieť pozorovať aj veľmi drobné kvety nevýrazných farieb, napríklad kvet liesky, orecha, skorocelu, žihľavy či rôznych druhov tráv. Vedieť vysvetliť funkciu kvetu - z kvetu sa vyvíjajú plody, ktoré obsahujú semená. Vedieť, že rastliny tvoria kvety preto, aby vytvorili plody obsahujúce semená, z ktorých ďalšom roku vyrastú nové rastliny. Vedieť, že kvety môžu mať veľmi rôzne tvary, veľkosti, niekedy sú nenápadné, inokedy veľmi výrazné. Uvedomovať si, že niektoré rastliny poznáme zvyčajne v kvete a iné poznáme skôr bez kvetov. Vedieť vysvetliť túto skutočnosť tým, že niektoré kvety kvitnú pomerne dlho a iné kvitnú veľmi krátko. Vedieť, že v kvete sa nachádzajú tyčinky a na nich je peľ, ktorý opel'ovače prenášajú na iné kvety a len vtedy sa môže zmeniť kvet na plod. Vedieť vysvetliť, že plod je tá časť rastliny, ktorá vzniká z kvetu po jeho opelení. Jednoducho</p>	<p>uhynie, lebo nemá ako získavať slnečné svetlo.</p> <p>Žiak vie, že rastliny sa vzájomne od seba odlišujú rôznym tvarom, farbou a zložením kvetov. Pri porovnávaní kvetov si okrem farby všíma tvar a počet lupeňov a farbu a počet tyčiniek. Vie, že na povrchu tyčiniek je peľ, ktorý môže mať rôznu farbu. Vie, že niektoré rastliny majú samostatné kvety a iné ich majú zoskupené do súkvetí. Vie pozorovať aj veľmi drobné kvety nevýrazných farieb, napríklad kvet liesky, orecha, skorocelu, žihľavy či rôznych druhov tráv. Jednoducho vie vysvetliť funkciu kvetu- z kvetu sa vyvíjajú plody, ktoré obsahujú semená. Žiak vie, že rastliny tvoria kvety preto, aby vytvorili plody obsahujúce semená, z ktorých ďalšom roku vyrastú nové rastliny. Žiak vie, že kvety môžu mať veľmi rôzne tvary, veľkosti, niekedy sú nenápadné, inokedy veľmi výrazné. Žiak si uvedomuje, že niektoré rastliny poznáme zvyčajne v kvete a iné poznáme skôr bez kvetov. Vie vysvetliť túto skutočnosť tým, že niektoré kvety kvitnú pomerne dlho a iné kvitnú veľmi krátko. Žiak vie, že v kvete sa nachádzajú tyčinky a na nich je peľ, ktorý opel'ovače prenášajú na iné kvety a len vtedy sa môže zmeniť kvet na plod. Žiak vie vysvetliť, že plod</p>
---	--	--

<p>Kedy semeno vyklíči ? <i>(Podmienky klíčenia semien: teplo, voda, vzduch)</i></p> <p>Vyklíčia aj poškodené semená? <i>(Klíčivosť semien)</i></p> <p>Rozmnožujú sa rastliny len semenami? <i>(Vegetatívne rozmnožovanie rastlín)</i></p> <p>Ako dlho žijú rastliny ? <i>(Dĺžka života rastlín. Jednoročné, dvojročné a trváce rastliny)</i></p>	<p>vedieť opísať proces opelenia pomocou vetra a opelovačov (včely, čmele, motýle). Uvedenú informáciu vedieť spojiť s vlastnou minulosťou skúsenosťou s pozorovaním opelovačov na kvetoch a vedieť vysvetliť, ako sa dostane peľ z jedného kvetu na druhý. Vedieť, že plod obsahuje semeno. Jednoduchým pozorovaním vedieť zistiť, ktoré druhy ovocia a zeleniny sú plody, ktoré vznikli z kvetu a sú nositeľmi semien. Vedieť, že zo semena vyrastie nová rastlina. Vedieť vysvetliť, že rastliny sa vzájomne od seba odlišujú farbou, veľkosťou a inými charakteristikami plodu. Detailným pozorovaním zisťovať rôzne vlastnosti plodov, skúmať, kde sú uložené semená a zamýšľať sa nad funkciou plodu, diskutovať s učiteľom a spolužiakmi, s pomocou učiteľa vyhľadávať informácie v sekundárnych zdrojoch (plod sa tvorí kvôli tomu, aby sa rastlina rozmnožovala ďalej do prostredia a preto majú niektoré semená rôzne nástroje na to, aby sa zachytávali na srsti zvierat a prenášali sa na väčšie vzdialenosti, aby mohli letieť vzduchom alebo obsahujú veľa zásobných látok, ktoré lákajú živočíchov, tie ich prenášajú, uskladňujú, konzumujú a tak aj na</p>	<p>je tá časť rastliny, ktorá vzniká z kvetu po jeho opelení. Jednoducho vie opísať proces opelenia pomocou vetra a opelovačov (včely, čmele, motýle). Uvedenú informáciu vie spojiť s vlastnou minulosťou skúsenosťou s pozorovaním opelovačov na kvetoch a vie vysvetliť, ako sa dostane peľ z jedného kvetu na druhý. Vie, že plod obsahuje semeno. Jednoduchým pozorovaním vie zistiť, ktoré druhy ovocia a zeleniny sú plody, ktoré vznikli z kvetu a sú nositeľmi semien. Vie, že zo semena vyrastie nová rastlina. Vie vysvetliť, že rastliny sa vzájomne od seba odlišujú farbou, veľkosťou a inými charakteristikami plodu. Detailným pozorovaním zisťuje rôzne vlastnosti plodov, skúma, kde sú uložené semená a zamýšľa sa nad funkciou plodu, diskutuje s učiteľom a spolužiakmi, s pomocou učiteľa vyhľadáva informácie v sekundárnych zdrojoch (plod sa tvorí kvôli tomu, aby sa rastlina rozmnožovala ďalej do prostredia a preto majú niektoré semená rôzne nástroje na to, aby sa zachytávali na srsti zvierat a prenášali sa na väčšie vzdialenosti, aby mohli letieť vzduchom alebo obsahujú veľa zásobných látok, ktoré lákajú živočíchov, tie ich prenášajú, uskladňujú,</p>
---	---	---

	<p>veľké vzdialenosti prenášajú).</p> <p>Vedieť, že poznáme zrelé a nezrelé plody a vysvetliť zrelosť na rôznych príkladoch z bežného života (jablká, paradajky, jahody). Vedieť, že len zrelé plody obsahujú semená, ktoré vyklíčia. T.j. chápať, že aj semená musia dozrieť (vedieť uviesť príklad nezrelých semien v jablku, ktoré nemajú potrebnú tvrdosť, farbu, plnosť).</p> <p>Jednoduchým skúmaním vedieť zistiť, že nezrelé semená nevyklíčia. Vedieť, zrelým semenám je potrebné poskytnúť dostatok vhodných podmienok na to, aby vyklíčili. Vlastnou výskumnou činnosťou s pomocou učiteľa zistiť, že semeno nepotrebuje na vyklíčenie svetlo, určite potrebuje teplo, vodu a vzduch. Vedieť, že čas, za ktorý vyklíčia rôzne druhy semien je rôzny. Vedieť pozorovať klíčenie rôznych druhov semien a viesť záznamy z pozorovania, vytvoriť záver.</p> <p>Vlastnou výskumnou činnosťou prísť na to, že poškodené semená nevyklíčia. Samostatne vedieť navrhovať rôzne spôsoby poškodení a sledovať efekt na proces klíčenia (semená upravené varom, rozkrojené, rozdrvené, uložené na dlhšiu dobu do slanej vody a podobne)</p> <p>Vedieť, že rastliny je</p>	<p>konzumujú a tak aj na veľké vzdialenosti prenášajú).</p> <p>Žiak vie, že poznáme zrelé a nezrelé plody a vysvetľuje zrelosť na rôznych príkladoch z bežného života (jablká, paradajky, jahody). Vie, že len zrelé plody obsahujú semená, ktoré vyklíčia. T.j. chápe, že aj semená musia dozrieť (vie uviesť príklad nezrelých semien v jablku, ktoré nemajú potrebnú tvrdosť, farbu, plnosť).</p> <p>Jednoduchým skúmaním vie zistiť, že nezrelé semená nevyklíčia. Žiak vie, zrelým semenám je potrebné poskytnúť dostatok vhodných podmienok na to, aby vyklíčili. Žiak vlastnou výskumnou činnosťou s pomocou učiteľa zisťuje, že semeno nepotrebuje na vyklíčenie svetlo, určite potrebuje teplo, vodu a vzduch. Žiak vie, že čas, za ktorý vyklíčia rôzne druhy semien je rôzny. Žiak vie pozorovať klíčenie rôznych druhov semien a viesť si záznamy z pozorovania, vytvoriť záver.</p> <p>Žiak vlastnou výskumnou činnosťou príde na to, že poškodené semená nevyklíčia. Samostatne vie navrhovať rôzne spôsoby poškodení a sleduje efekt na proces klíčenia (semená upravené varom, rozkrojené, rozdrvené, uložené na dlhšiu dobu do slanej vody a podobne)</p> <p>Žiak vie, že rastliny je</p>
--	---	--

		<p>možné rozmnožovať aj pomocou iných častí rastlín ako sú semená. Vedieť, že rastliny je možné rozmnožovať napríklad hľuzami (zemiak), poplazmi (jahoda) a odrezkami (maliny). Vedieť, že hľuzy, poplazy a odrezky neobsahujú semená. Samostatne skúmať, ktoré izbové rastliny je možné rozmnožovať odrezkami rôznych častí rastliny.</p> <p>Vedieť, že niektoré rastliny žijú dlho a iné krátko a že dĺžka života rastliny závisí aj od druhu rastliny. Vedieť, že existujú aj rastliny, ktoré žijú len jeden rok, prípadne časť roka: vyrastú zo semena, zakvitnú, prinesú plody, v ktorých sú semená a uhynú. V ďalšom roku zo semien vyrastú nové rastliny. Vedieť, že niektoré rastliny nekvitnú každý rok, napríklad v prvom roku vôbec nekvitnú, zhromažďujú látky do zásoby a zakvitnú až v ďalšom roku – napríklad mrkva.</p>	<p>možné rozmnožovať aj pomocou iných častí rastlín ako sú semená. Vie, že rastliny je možné rozmnožovať napríklad hľuzami (zemiak), poplazmi (jahoda) a odrezkami (maliny). Žiak vie, že hľuzy, poplazy a odrezky neobsahujú semená. Žiak samostatne skúma, ktoré izbové rastliny je možné rozmnožovať odrezkami rôznych častí rastliny. Žiak vie, že niektoré rastliny žijú dlho a iné krátko a že dĺžka života rastliny závisí aj od druhu rastliny. Vie, že existujú aj rastliny, ktoré žijú len jeden rok, prípadne časť roka: vyrastú zo semena, zakvitnú, prinesú plody, v ktorých sú semená a uhynú. V ďalšom roku zo semien vyrastú nové rastliny. Vie, že niektoré rastliny nekvitnú každý rok, napríklad v prvom roku vôbec nekvitnú, zhromažďujú látky do zásoby a zakvitnú až v ďalšom roku – napríklad mrkva.</p>
<p>Živočích Čo majú živočích spoločné a čím sa odlišujú ? <i>(Životné prejavy organizmov. Podobnosti a rozdiely v živočíšnej ríši. Základ systematiky stavovcov: obojživelníky, plazy, ryby, vtáky, cicavce)</i></p>	<p>ENV MDV OZO OSR</p>	<p>Vedieť vysvetliť, čím sa živočích a rastliny vzájomne podobajú a čím sa vzájomne odlišujú. Medzi špecifikami živočíchov spomenúť aj získavanie potravy. Zároveň si uvedomovať, že živočích sa vzájomne od seba odlišujú a to nielen tvarom, ale najmä spôsobom života. Vedieť,</p>	<p>Žiak vie vysvetliť, čím sa živočích a rastliny vzájomne podobajú a čím sa vzájomne odlišujú. Medzi špecifikami živočíchov spomína aj získavanie potravy. Zároveň si žiak uvedomuje, že živočích sa vzájomne od seba odlišujú a to nielen tvarom, ale najmä spôsobom</p>

<p>Prečo sa hady vyhrievajú na kameňoch ? (<i>Plazy. Chladnokrvný živočích</i>)</p> <p>Dokážu lietať všetky vtáky ? (<i>Vtáky.</i>)</p>	<p>že živočích, ktoré sa vzájomne na seba viac podobajú (tvarom tela, spôsobom života) patria do tej istej skupiny živočíchov – napríklad obojživelníky, plazy, ryby, vtáky, cicavce. Pozorovaním skupiny živočíchov vedieť samostatne vytvoriť opisnú charakteristiku danej skupiny- vedieť živočích porovnať a zistiť, v ktorých znakoch sa zhodujú (sú si podobné). Informácie si vedieť vyhľadať v rôznych informačných zdrojoch a overiť si tak spôsob vlastného uvažovania. Vedieť opísať skupinu plazov a vedieť vymenovať troch zástupcov (užovka, vretenica, jašterica), ktorí do danej skupiny patria. Živočích vedieť vizuálne rozpoznať. Chápať a vedieť jednoducho vysvetliť, čo to znamená, že plazy sú chladnokrvné (vysvetliť, že plazy sú v chlade strnulé, lebo si nevedia vytvoriť vlastné teplo tak, ako to dokáže človek). Dávať informácie do súvislosti s tým, kde je možné plazy najčastejšie nájsť (na skalách, múroch, chodníkoch, kde sa vyhrievajú). Vedieť opísať skupinu vtákov a vedieť vymenovať piatich zástupcov (napríklad: vrabec, drozd, lastovička, sokol, labuť). Vedieť opísať spôsob života daných živočíchov,</p>	<p>života. Žiak vie, že živočích, ktoré sa vzájomne na seba viac podobajú (tvarom tela, spôsobom života) patria do tej istej skupiny živočíchov – napríklad obojživelníky, plazy, ryby, vtáky, cicavce. Pozorovaním skupiny živočíchov vie žiak samostatne vytvoriť opisnú charakteristiku danej skupiny- vie živočích porovnať a zistiť, v ktorých znakoch sa zhodujú (sú si podobné). Informácie si vie vyhľadať v rôznych informačných zdrojoch a overiť si tak spôsob vlastného uvažovania. Žiak vie opísať skupinu plazov a vie vymenovať troch zástupcov (užovka, vretenica, jašterica), ktorí do danej skupiny patria. Živočích vie vizuálne rozpoznať. Chápe a vie jednoducho vysvetliť, čo to znamená, že plazy sú chladnokrvné (vysvetľuje, že plazy sú v chlade strnulé, lebo si nevedia vytvoriť vlastné teplo tak, ako to dokáže človek). Žiak dáva informácie do súvislosti s tým, kde je možné plazy najčastejšie nájsť (na skalách, múroch, chodníkoch, kde sa vyhrievajú).</p> <p>Žiak vie opísať skupinu vtákov a vie vymenovať piatich zástupcov (napríklad: vrabec, drozd, lastovička, sokol, labuť). Vie opísať spôsob života daných živočíchov, uvedomuje si, že sa vzájomne odlišujú</p>
---	---	---

<p>Ako žijú mravce ? (<i>Mravce ako spoločenský hmyz. Spôsob života spoločensva</i>)</p> <p>Ako žijú včely ? (<i>Včely ako spoločenský hmyz. Spôsob života spoločensva</i>)</p> <p>Aký úžitok nám poskytujú zvieratá ? (<i>Úžitkové zvieratá: Včely, kravy, ovce, sliepky, kone</i>)</p>	<p>uvedomovať si, že sa vzájomne odlišujú napríklad spôsobom získavania potravy (dravé a nedravé vtáky). Zároveň vedieť, že všetky vtáky kladú vajcia a vedieť opísať, ako sa vtáky o vajcia a neskôr o mláďatá starajú. Vedieť, že rôzne druhy vtákov hniezdia na rôznych miestach a je ich možné rozpoznať aj podľa typu hniezda a podľa tvaru a veľkosti a sfarbenia vajec. Vedieť, že medzi vtáky patria aj nelietavé živočíchy, napríklad pštros a tučniak, ktoré majú perie a zobák tak, ako ostatné vtáky. Uvedené živočíchy vedieť vizuálne rozpoznať. Vedieť opísať spôsob života mravcov, rozmnožovací cyklus, spôsob získavania potravy a orientáciu v priestore. Pri vysvetľovaní používať informácie o organizačnej štruktúre mraveniska a o jednotlivých kastách mravcov. Vedieť zhodnotiť, ako je život v spoločenstve pre mravce prospešný, vytvoriť vlastný úsudok a vyhľadávať informácie o spôsobe života rôznych druhov mravcov v rôznych sekundárnych informačných zdrojoch. Vedieť opísať spôsob života včiel, rozmnožovací cyklus, spôsob získavania potravy a orientáciu v priestore. Pri vysvetľovaní používať informácie o organizačnej štruktúre včelej rodiny-</p>	<p>napríklad spôsobom získavania potravy (dravé a nedravé vtáky). Zároveň vie, že všetky vtáky kladú vajcia a vie opísať, ako sa vtáky o vajcia a neskôr o mláďatá starajú. Žiak vie, že rôzne druhy vtákov hniezdia na rôznych miestach a je ich možné rozpoznať aj podľa typu hniezda a podľa tvaru a veľkosti a sfarbenia vajec. Vie, že medzi vtáky patria aj nelietavé živočíchy, napríklad pštros a tučniak, ktoré majú perie a zobák tak, ako ostatné vtáky. Uvedené živočíchy vie vizuálne rozpoznať.</p> <p>Žiak vie opísať spôsob života mravcov, rozmnožovací cyklus, spôsob získavania potravy a orientáciu v priestore. Pri vysvetľovaní používa informácie o organizačnej štruktúre mraveniska a o jednotlivých kastách mravcov. Nakoniec vie zhodnotiť, ako je život v spoločenstve pre mravce prospešný, pričom vytvára vlastný úsudok a vyhľadáva informácie o spôsobe života rôznych druhov mravcov v rôznych sekundárnych informačných zdrojoch. Žiak vie opísať spôsob života včiel, rozmnožovací cyklus, spôsob získavania potravy a orientáciu v priestore. Pri vysvetľovaní používa informácie o organizačnej štruktúre včelej rodiny- rozpoznáva matku, trúda, robotnicu. Nakoniec vie</p>
--	--	--

<p>Čím sa živia živočíchy ? (Rôzne spôsoby zabezpečovania potravy)</p> <p>Ktoré živočíchy sa živia rastlinami ? (Bylinožravce. Charakteristika získavania potravy vybraných živočíšnych druhov)</p> <p>Prečo niektoré živočíchy lovia iné živočíchy ?</p>	<p>rozpoznávať matku, trúda, robotnicu. Vedieť zhodnotiť, ako je život v spoločenstve pre včely prospešný, vytvárať vlastný úsudok a vyhľadávať informácie o spôsobe života včiel v rôznych sekundárnych informačných zdrojoch. Vedieť, že človek získava potravu rôznym spôsobom - pestovaním úžitkových rastlín, chovom domácich zvierat, ale čiastočne aj zberom divo rastúcich rastlín a ich plodov a lovom divo žijúcich živočíchov (vedieť uviesť príklady). Vedieť vysvetliť, aký úžitok človeku poskytuje chov nasledujúcich živočíchov: včely, kravy, ovce, sliepky, kone. Vedieť, ako sa vyrába med a vedieť jednoducho opísať, ako sa včelár stará o včely a ako od včiel získava med. Vedieť vysvetliť, ako sa z kravského mlieka vyrába syr a ako sa vyrába maslo. Vedieť jednoducho vysvetliť, ako je potrebné sa starať o kravy, aby z nich mal človek úžitok. Vedieť, že živočíchy sa vzájomne od seba odlišujú aj spôsobom získavania potravy. Vedieť, že niektoré sa živia rastlinami, niektoré lovia iné živočíchy a poznáme aj také, ktoré sa živia odumretými rastlinami, či živočíchmi. Vedieť uviesť príklady zo života (napríklad: kôň, ktorý hryzie trávu; slimák, ktorý hryzie list; motýľ, ktorý</p>	<p>zhodnotiť, ako je život v spoločenstve pre včely prospešný, pričom vytvára vlastný úsudok a vyhľadáva informácie o spôsobe života včiel v rôznych sekundárnych informačných zdrojoch.</p> <p>Žiak vie, že človek získava potravu rôznym spôsobom - pestovaním úžitkových rastlín, chovom domácich zvierat, ale čiastočne aj zberom divo rastúcich rastlín a ich plodov a lovom divo žijúcich živočíchov (vie uviesť príklady). Žiak vie vysvetliť, aký úžitok človeku poskytuje chov nasledujúcich živočíchov: včely, kravy, ovce, sliepky, kone. Žiak vie, ako sa vyrába med a vie jednoducho opísať, ako sa včelár stará o včely a ako od včiel získava med. Žiak vie vysvetliť, ako sa z kravského mlieka vyrába syr a ako sa vyrába maslo. Žiak vie jednoducho vysvetliť, ako je potrebné sa starať o kravy, aby z nich mal človek úžitok.</p> <p>Žiak vie, že živočíchy sa vzájomne od seba odlišujú aj spôsobom získavania potravy. Vie, že niektoré sa živia rastlinami, niektoré lovia iné živočíchy a poznáme aj také, ktoré sa živia odumretými rastlinami, či živočíchmi. Vie uviesť príklady zo života (napríklad: kôň, ktorý hryzie trávu; slimák, ktorý hryzie list; motýľ, ktorý pije nektár; pavúk,</p>
---	---	--

<p><i>(Mäsožravce. Charakteristika získavania potravy vybraných živočíšnych druhov)</i></p> <p>Ako sa pohybujú živočíchy, ktoré nemajú nohy ? <i>(Spôsob pohybu živočíchov. Význam pohybu živočíchov.)</i></p> <p>Kde všade žijú živočíchy ?</p>		<p>pije nektár; pavúk, ktorý loví hmyz do siete; líška, ktorá loví zajaca; sokol, ktorí loví myš; muchy na hnilem ovocí).</p> <p>Vedieť uviesť niekoľko príkladov živočíchov , ktoré sa živia rastlinnou potravou a vysvetliť, ako sa získavaniu tohto druhu potravy prispôsobujú. Vedieť, čím sa živia nasledovné druhy a prispôsobenie získavaniu potravy na nich vysvetliť: dážd'ovka zemná, slimák záhradný, mlynárik kapustný, včela medonosná, kapor obyčajný, hus domáca, zajac poľný, myš poľná, veverica obyčajná, srna hôrna, kôň a krava. Vysvetľovať jednoducho, napríklad: veverica sa živí rôznymi rastlinnými plodmi ako sú žalude, semená v šiškách a podobne. Preto má silné zuby, aby mohla získať semená aj z tvrdých obalov. Veverica si vytvára zásoby na zimu, preto musí nosiť väčšie množstvo semien, na čo jej slúžia líčne vaky.</p> <p>Dávať do súvislosti vonkajšiu stavbu živočicha, spôsob pohybu v prostredí a to, čím sa živí. Vedieť vysvetliť, že tie živočíchy, ktoré lovia iné musia byť rýchle a silné, musia sa vedieť dobre orientovať i maskovať v prostredí. Uvedomovať si, že niektoré živočíchy si na lov iných druhov vytvárajú</p>	<p>ktorý loví hmyz do siete; líška, ktorá loví zajaca; sokol, ktorí loví myš; muchy na hnilem ovocí).</p> <p>Žiak vie uviesť niekoľko príkladov živočíchov , ktoré sa živia rastlinnou potravou a vysvetliť, ako sa získavaniu tohto druhu potravy prispôsobujú. Vie, čím sa živia nasledovné druhy a prispôsobenie získavaniu potravy na nich vysvetlí: dážd'ovka zemná, slimák záhradný, mlynárik kapustný, včela medonosná, kapor obyčajný, hus domáca, zajac poľný, myš poľná, veverica obyčajná, srna hôrna, kôň a krava. Vysvetľovanie žiaka je jednoduché, napríklad: veverica sa živí rôznymi rastlinnými plodmi ako sú žalude, semená v šiškách a podobne. Preto má silné zuby, aby mohla získať semená aj z tvrdých obalov. Veverica si vytvára zásoby na zimu, preto musí nosiť väčšie množstvo semien, na čo jej slúžia líčne vaky. Žiak dáva do súvislosti vonkajšiu stavbu živočicha, spôsob pohybu v prostredí a to, čím sa živí. Vie vysvetliť, že tie živočíchy, ktoré lovia iné musia byť rýchle a silné, musia sa vedieť dobre orientovať i maskovať v prostredí. Uvedomuje si, že niektoré živočíchy si na lov iných druhov vytvárajú rôzne zariadenia, či pasce (pavúk, mravcolev). Žiak vie uviesť niekoľko</p>
--	--	---	---

<p><i>(Rôzne podmienky pre život živočíchov)</i></p> <p>Ktoré živočíchý žijú na súši ? <i>(Typický zástupcovia suchozemských živočíchov. Spôsob života vybraných suchozemských živočíchov)</i></p> <p>Žijú živočíchý v pôde ? <i>(Typický zástupcovia suchozemských živočíchov žijúcich v pôde. Spôsob života vybraných suchozemských živočíchov žijúcich v pôde.)</i></p> <p>Ktoré živočíchý žijú vo vzduchu ? <i>(Typický zástupcovia suchozemských lietajúcich živočíchov. Spôsob života vybraných suchozemských lietajúcich živočíchov.)</i></p>	<p>rôzne zariadenia, či pasce (pavúk, mravcolev). Vedieť uviesť niekoľko príkladov živočíchov, ktoré sa živia živočíšnou potravou a vysvetliť, ako sa získavaniu tohto druhu potravy prispôbujú. Informácie tohto typu získať o nasledujúcich druhoch: pavúk, kobylka, užovka, žaba, šťuka, sokol, vlk, líška, medveď, rys. Vedieť, že živočíchý sa vzájomne od seba odlišujú aj tým, ako sa pohybujú. V súvislosti s predchádzajúcimi témami vedieť vysvetliť, že niektoré živočíchý sa musia pohybovať veľmi rýchlo, ak chcú uloviť korisť alebo sú častou korisťou, iné sa pohybujú pomaly a proti lovcovi sa bránia iným spôsobom – výstražným zafarbením, obsahom jedovatých látok a podobne. Vedieť uviesť príklady. Vedieť, že pohyb živočíchom zabezpečujú rôzne časti tela. Tento jav vedieť samostatne skúmať a živočíchý kategorizovať podľa toho, čím sa pohybujú- napríklad podľa časti tela, ktorou sa pohybujú (krídla, plutvy, končatiny a pod.), podľa počtu končatín (napríklad rak (8+2), pavúk (8), mravec (6), pes (4), sliepka (2), ktorými sa pohybujú, podľa spôsobu pohybu (skákanie, bežanie, plazenie a pod.) Informácie dávať do súvislosti s tým, kde živočíchý žijú. Vedieť, že živočíchý sa</p>	<p>príkladov živočíchov, ktoré sa živia živočíšnou potravou a vysvetliť, ako sa získavaniu tohto druhu potravy prispôbujú. Informácie tohto typu získať o nasledujúcich druhoch: pavúk, kobylka, užovka, žaba, šťuka, sokol, vlk, líška, medveď, rys. Žiak vie, že živočíchý sa vzájomne od seba odlišujú aj tým, ako sa pohybujú. V súvislosti s predchádzajúcimi témami vie vysvetliť, že niektoré živočíchý sa musia pohybovať veľmi rýchlo, ak chcú uloviť korisť alebo sú častou korisťou, iné sa pohybujú pomaly a proti lovcovi sa bránia iným spôsobom – výstražným zafarbením, obsahom jedovatých látok a podobne. Vie uviesť príklady. Žiak vie, že pohyb živočíchom zabezpečujú rôzne časti tela. Tento jav vie samostatne skúmať a živočíchý kategorizovať podľa toho, čím sa pohybujú- napríklad podľa časti tela, ktorou sa pohybujú (krídla, plutvy, končatiny a pod.), podľa počtu končatín (napríklad rak (8+2), pavúk (8), mravec (6), pes (4), sliepka (2), ktorými sa pohybujú, podľa spôsobu pohybu (skákanie, bežanie, plazenie a pod.) Informácie dávajú do súvislosti s tým, kde živočíchý žijú. Žiak vie, že živočíchý sa odlišujú aj tým, v akom prostredí žijú a že tomuto</p>
--	--	---

<p>Ktoré živočíchy dokážu žiť vo vode ? (<i>Typický zástupcovia vodných živočíchov. Vybraný spôsob života vodných živočíchov.</i>)</p> <p>Kde ešte žijú živočíchy ? (<i>Parazity.</i>)</p>	<p>odlišujú aj tým, v akom prostredí žijú a že tomuto prostrediu sú prispôsobené. Vedieť, že živočíchy môžeme nájsť takmer všade, podobne ako rastliny. Vedieť vymenovať príklady živočíchov, ktoré žijú rôznych prostrediach, napríklad: na súši (zajac), v pôde (dážďovka), vo vzduchu (sokol), vo vode (kapor), vo veľmi chladných podmienkach (mrož), v tropických púšťach (škorpión). Vedieť, že na súši žije najväčšie množstvo živočíchov. Vedieť, že dýchajú vzduch a živia sa potravou, ktorá je dostupná na súši, niekedy vo vode. Na príklade mačky vedieť vysvetliť prispôsobenie životu na súši, opísať jej vonkajšie znaky. Vedieť, že niektoré suchozemské živočíchy lovia korisť vo vode a tak majú vyvinuté pohybové orgány, umožňujúce lepší pohyb vo vode (vedieť uviesť príklad kačice a zo zástupcov hmyzu korčuliarku). Vedieť, že mnohé živočíchy žijú v pôde, vedieť uviesť príklad krta a dážďovky. Vedieť, že živočíchy žijúce v pôde tiež potrebujú dýchať vzduch, vytvárajú si pod zemou komôrky. Vedieť vysvetliť, že ak ich zaleje voda, utopili by sa. Spájať vedomosť so skúsenosťou a objasniť jav na dážďovke. Vedieť, že živočíchy, ktoré</p>	<p>prostrediu sú prispôsobené. Vie, že živočíchy môžeme nájsť takmer všade, podobne ako rastliny. Vie vymenovať príklady živočíchov, ktoré žijú rôznych prostrediach, napríklad: na súši (zajac), v pôde (dážďovka), vo vzduchu (sokol), vo vode (kapor), vo veľmi chladných podmienkach (mrož), v tropických púšťach (škorpión). Žiak vie, že na súši žije najväčšie množstvo živočíchov. Vie, že dýchajú vzduch a živia sa potravou, ktorá je dostupná na súši, niekedy vo vode. Na príklade mačky vie vysvetliť prispôsobenie životu na súši, opíše jej vonkajšie znaky. Vie, že niektoré suchozemské živočíchy lovia korisť vo vode a tak majú vyvinuté pohybové orgány, umožňujúce lepší pohyb vo vode (vie uviesť príklad kačice a zo zástupcov hmyzu korčuliarku). Žiak vie, že mnohé živočíchy žijú v pôde, vie uviesť príklad krta a dážďovky. Vie, že živočíchy žijúce v pôde tiež potrebujú dýchať vzduch, vytvárajú si pod zemou komôrky. Vie vysvetliť, že ak ich zaleje voda, utopili by sa. Spája vedomosť so skúsenosťou a objasňuje jav na dážďovke. Žiak vie, že živočíchy, ktoré je možné vidieť vo vzduchu žijú na súši a pre svoj život potrebujú dýchať vzduch. Žiak vie,</p>
--	--	---

		<p>je možné vidieť vo vzduchu žijú na súši a pre svoj život potrebujú dýchať vzduch. Vedieť, že vo vzduchu hľadajú potravu alebo sa ním rýchlo premiestňujú. Jav vedieť jednoducho vysvetliť na lastovičke. Vo vzduchu loví hmyz, ktorým kŕmi svoje mláďatá, v zime vo vzduchu hmyz nelieta a tak sa lastovičky sťahujú do teplých krajín, kde je hmyzu vo vzduchu dostatok.</p> <p>Vedieť, že okrem živočíchov, ktoré žijú na súši a dýchajú vzduch poznáme aj také, ktoré žijú vo vode. Vedieť na príklade (kapor obyčajný) vysvetliť, ako sa tieto živočíchy prispôbili životu pod vodou, napríklad tvarom tela, spôsobom pohybu.</p> <p>Vedieť, že niektoré živočíchy sa prispôbili životu na iných živočíchoch, kde získavajú aj potravu. Vedieť jav vysvetliť na vybranom živočíšnom druhu: voš detská. Vedieť objasniť význam hygieny pri prevencii rozmnožovania a šírenia vší.</p>	<p>že vo vzduchu hľadajú potravu alebo sa ním rýchlo premiestňujú. Jav vie jednoducho vysvetliť na lastovičke. Vo vzduchu loví hmyz, ktorý kŕmi svoje mláďatá, v zime vo vzduchu hmyz nelieta a tak sa lastovičky sťahujú do teplých krajín, kde je hmyzu vo vzduchu dostatok.</p> <p>Žiak vie, že okrem živočíchov, ktoré žijú na súši a dýchajú vzduch poznáme aj také, ktoré žijú vo vode. Vie na príklade (kapor obyčajný) vysvetliť, ako sa tieto živočíchy prispôbili životu pod vodou, napríklad tvarom tela, spôsobom pohybu.</p> <p>Žiak vie, že niektoré živočíchy sa prispôbili životu na iných živočíchoch, kde získavajú aj potravu. Vie jav vysvetliť na vybranom živočíšnom druhu: voš detská. Vie objasniť význam hygieny pri prevencii rozmnožovania a šírenia vší.</p>
<p>Voda Čo žije vo vode ? <i>(Voda ako priestor pre život rastlín a živočíchov. Spôsob života vybraných druhov rastlín a živočíchov viazaných na vodný zdroj.)</i></p>	<p>ENV OZO</p>	<p>Vnímať vodu ako priestor pre život rôznych rastlín a živočíchov, ktoré nie je často vidieť na prvý pohľad alebo voľným okom. Vedieť vymenovať zástupcov rastlín a živočíchov, ktoré sa najbežnejšie vyskytujú pri a v priehradách</p>	<p>Žiak vníma vodu ako priestor pre život rôznych rastlín a živočíchov, ktoré nie je často vidieť na prvý pohľad alebo voľným okom. Vie vymenovať zástupcov rastlín a živočíchov, ktoré sa najbežnejšie vyskytujú pri</p>

<p>Čo to znamená, že voda je tvrdá ? (<i>Tvrdá voda. Minerálna voda.</i>)</p> <p>Aký je rozdiel medzi minerálnou vodou a vodovodnou vodou ? (<i>Vznik minerálnej vody. Podzemná voda.</i>)</p> <p>Z kadiaľ pochádza voda z vodovodu ? (<i>Zdroje vody. Úprava vody – pitná voda.</i>)</p>	<p>a rybníkoch, vedieť ich vizuálne rozpoznať (ryby – kapor a štika – t.j. dravá a nedravá ryba, vážka a jej larva vo vode, potočník – larva a dospelý jedinec, potápnik, korčuliarka, pijavica, žaba – skokan – žubrienka aj dospelá žaba, kačica potáпка, labuť; riasy, žaburinka, tŕstie, vŕba). Vedieť, že niektoré žijú priamo vo vode, iné vo vode prežívajú len časť života alebo sa pri vode zdržiavajú preto, lebo v nej nachádzajú zdroj obživy. Vedieť vysvetliť význam vody pre rastliny a živočíchy. Skúmaním zistiť, že rôzne druhy pitnej vody (vodovodná, stolová, rôzne druhy minerálnych vôd) obsahujú rozpustené látky, ktoré sa vo varných nádobách usadzujú a tvoria tzv. vodný kameň. Jednoduchým skúmaním zistiť, že rôzne minerálne vody obsahujú rôzne množstvo rozpustených látok (pri kryštalizácii zostáva v miske rôzne množstvo minerálov).</p> <p>Diskutovať o tom, aký pôvod má minerálna voda (ako sa minerálna voda dostala z prírody do fliaš v obchodoch); aký pôvod má studničná voda. Vedieť, že vodovodná voda obsahuje málo rozpustných látok a preto je vhodná na pitie. Tiež vedieť, že veľké množstvo rozpustných látok vo vode, ktorú pijeme často môže spôsobiť poškodenie</p>	<p>a v priehradách a rybníkoch, vie ich vizuálne rozpoznať (ryby – kapor a štika – t.j. dravá a nedravá ryba, vážka a jej larva vo vode, potočník – larva a dospelý jedinec, potápnik, korčuliarka, pijavica, žaba – skokan – žubrienka aj dospelá žaba, kačica potáпка, labuť; riasy, žaburinka, tŕstie, vŕba). Žiak vie, že niektoré žijú priamo vo vode, iné vo vode prežívajú len časť života alebo sa pri vode zdržiavajú preto, lebo v nej nachádzajú zdroj obživy. Žiak vie vysvetliť význam vody pre rastliny a živočíchy. Žiak skúmaním zisťuje, že rôzne druhy pitnej vody (vodovodná, stolová, rôzne druhy minerálnych vôd) obsahujú rozpustené látky, ktoré sa vo varných nádobách usadzujú a tvoria tzv. vodný kameň. Žiak jednoduchým skúmaním zisťuje, že rôzne minerálne vody obsahujú rôzne množstvo rozpustených látok (pri kryštalizácii zostáva v miske rôzne množstvo minerálov). Žiak diskutuje o tom, aký pôvod má minerálna voda (ako sa minerálna voda dostala z prírody do fliaš v obchodoch); aký pôvod má studničná voda. Žiak vie, že vodovodná voda obsahuje málo rozpustných látok a preto je vhodná na pitie. Tiež vie, že veľké množstvo rozpustných látok vo vode, ktorú pijeme často môže spôsobiť poškodenie organizmu.</p>
---	---	---

<p>Čo je to vodný kameň a kde sa tvorí ? (Vodný kameň)</p>		<p>organizmu. Vedieť vymenovať rôzne zdroje vody: prameň, potok, rieka, jazero, rybník, priehrada, pleso, more a vedieť opísať rozdiel v kvalite vody v týchto zdrojoch. Vedieť diskutovať o tom, ako sú jednotlivé zdroje vody poprepájané. Vedieť, že človek potrebuje pre svoj život vodu, ktorá musí byť čistá, hovorím pitná. Vedieť vysvetliť, čím sa odlišuje pitná voda od iných druhov vody. Vedieť vysvetliť, z kadiaľ sa berie voda, ktorá tečie vo vodovode, pričom sa spomína aj úpravu vody. Vedieť jednoducho vysvetliť, čo je to vodný kameň a ako vzniká. Vedieť, že vodný kameň je rozpustný v rôznych kyslých látkach, napríklad sa dá odstrániť octom, citrónovou šťavou alebo kyslým džúsom. Uvedené poznatky získavať skúmaním správania sa vodného kameňa v rôznych látkach. Vedieť, že ak sa varí minerálna voda, vytvorí sa veľa vodného kameňa, ak sa varí dažďová voda, vytvorí sa málo vodného kameňa a túto skutočnosť vedieť jednoducho vysvetliť.</p>	<p>Žiak vie vymenovať rôzne zdroje vody: prameň, potok, rieka, jazero, rybník, priehrada, pleso, more a vie opísať rozdiel v kvalite vody v týchto zdrojoch. Žiak vie diskutovať o tom, ako sú jednotlivé zdroje vody poprepájané. Žiak vie, že človek potrebuje pre svoj život vodu, ktorá musí byť čistá, hovorím pitná. Vie vysvetliť, čím sa odlišuje pitná voda od iných druhov vody. Vie vysvetliť, z kadiaľ sa berie voda, ktorá tečie vo vodovode, pričom spomína aj úpravu vody.</p> <p>Žiak vie jednoducho vysvetliť, čo je to vodný kameň a ako vzniká. Žiak vie, že vodný kameň je rozpustný v rôznych kyslých látkach, napríklad sa dá odstrániť octom, citrónovou šťavou alebo kyslým džúsom. Uvedené poznatky získava skúmaním správania sa vodného kameňa v rôznych látkach. Žiak vie, že ak varí minerálnu vodu, vytvorí sa veľa vodného kameňa, ak varí dažďovú vodu, vytvorí sa málo vodného kameňa a túto skutočnosť vie jednoducho vysvetliť.</p>
<p>Hmota Prečo šumí ulita slimáka, ktorú vhodíme do octu ? (Zmena látok pôsobením iných látok – chemická zmena)</p>	<p>ENV OSR</p>	<p>Vedieť vysvetliť, že hmotu je možné meniť nielen pôsobením tepla, ale aj rôznych látok. Na príklade šumivej tablety vedieť vysvetliť, že z pevnej látky sa pri ponorení do vody uvoľňujú bubliny – plynná</p>	<p>Žiak vie vysvetliť, že hmotu je možné meniť nielen pôsobením tepla, ale aj rôznych látok. Na príklade šumivej tablety vie vysvetliť, že z pevnej látky sa pri ponorení do vody uvoľňujú bubliny –</p>

<p>Prečo vytvárajú niektoré predmety tieň ? (<i>Putovanie svetla priestorom. Tieň</i>)</p> <p>Je možné so svetlom hýbať ? (<i>Odraz svetla</i>)</p>		<p>látka. Podobným spôsobom vedieť vysvetliť reakciu vápenca (ulita zo slimáka) s octom alebo odstránenie vodného kameňa z nádoby pomocou octu. Uvedomovať si, že pri horení sa látky menia, vedieť opísať zmenu vlastností látky pred horením a po horení (na príklade papiera alebo dreva). Dokázať vysvetliť, aký je rozdiel medzi priesvitnými a priehľadnými predmetmi. Pokúsiť sa o vysvetlenie toho, čo sa deje so svetlom, ktoré dopadá na priehľadné, priesvitné a nepriesvitné predmety. Vedieť cielene skúmať tvorbu tieňa a vedieť zo svojho skúmania vytvoriť záver, v ktorom sa jednoducho objasnia podmienky, v ktorých tieň vznikajú, kedy sa predlžujú a kedy sa skracujú. Dokázať vysvetliť, že svetlom je možné hýbať tak, že hýbeme s celým svetelným zdrojom a tak môžeme presunúť svetlo aj tam, kde nie je. Uvedomovať si, že s niektorými svetelnými zdrojmi hýbať nemôžeme – napríklad slnkom. Vedieť vysvetliť, že svetlo zo slnka môžeme na iné miesta presmerovať, napríklad pomocou zrkadla, od ktorého sa svetlo odráža.</p>	<p>plynná látka. Podobným spôsobom vie vysvetliť reakciu vápenca (ulita zo slimáka) s octom alebo odstránenie vodného kameňa z nádoby pomocou octu. Uvedomuje si, že pri horení sa látky menia, vie opísať zmenu vlastností látky pred horením a po horení (na príklade papiera alebo dreva).</p> <p>Žiak dokáže vysvetliť, aký je rozdiel medzi priesvitnými a priehľadnými predmetmi. Pokúša sa o vysvetlenie toho, čo sa deje so svetlom, ktoré dopadá na priehľadné, priesvitné a nepriesvitné predmety. Vie cielene skúmať tvorbu tieňa a vie zo svojho skúmania vytvoriť záver, v ktorom jednoducho objasní podmienky, v ktorých tieň vznikajú, kedy sa predlžujú a kedy sa skracujú.</p> <p>Žiak dokáže vysvetliť, že svetlom je možné hýbať tak, že hýbeme s celým svetelným zdrojom a tak môžeme presunúť svetlo aj tam, kde nie je. Uvedomuje si, že s niektorými svetelnými zdrojmi hýbať nemôžeme – napríklad slnkom. Žiak vie vysvetliť, že svetlo zo slnka môžeme na iné miesta presmerovať, napríklad pomocou zrkadla, od ktorého sa svetlo odráža.</p>
<p>Plynné, kvapalné</p>	<p>ENV</p>		

<p>a pevné látky Ako sa znečisťuje vzduch a ako sa čistí ? <i>(Zdroje znečistenia vzduchu. Filtrácia vzduchu. Meranie znečistenia vzduchu. Dôsledky znečistenia vzduchu.)</i></p> <p>Ako zistíme, či je voda znečistená ? <i>(Znečistenie vody rozpustnými, nerozpustnými látkami a mikroorganizmami. Dôsledky znečistenia rôznych vodných zdrojov.)</i></p> <p>Čo je to pôda ? <i>(Pôda. Vznik pôdy.)</i></p>	<p>OZO</p>	<p>Vedieť, že vzduch môže obsahovať rôzne súčasti, ktoré sú tak drobné, že sa udržia vo vzduchu a nie sú v ňom viditeľné. Niektoré z týchto súčastí nie sú nebezpečné a neznamenajú znečistenie, iné sú pomerne nebezpečné. Uvedomovať si, že vzduchom sa napríklad rozširujú rôzne ochorenia a preto je potrebné v uzavretej miestnosti kýchať do vreckovky, aby sa ich do vzduchu dostalo čo najmenej. Vedieť vymenovať niekoľko ďalších zdrojov znečistenia vzduchu a vedieť diskutovať o tom, ako by bolo možné vzduch čistiť.</p> <p>Vedieť opísať vlastnosti čistej vody. Vedieť, že niektoré látky, ktoré vodu znečisťujú je vo vode vidieť a niektoré viditeľné nie sú. Vedieť uviesť príklad s čajom- ak do vody vložíme vrecko s čajom, voda sa zafarbí a zrakom, čuchom a chuťou je možné zistiť, že voda nie je čistá. Ak ale dáme do vody soľ, zrakom a čuchom to nezistíme, zistíme to len chuťou. Vedieť, že niektoré látky, ktoré vložíme do vody zostávajú na jej povrchu alebo klesajú ku dnu. Pokúsiť sa o vysvetlenie toho, ako je možné rôzne druhy znečistenia z vody odstrániť a svoje predpoklady si overiť jednoduchým praktickým</p>	<p>Žiak vie, že vzduch môže obsahovať rôzne súčasti, ktoré sú tak drobné, že sa udržia vo vzduchu a nie sú v ňom viditeľné. Niektoré z týchto súčastí nie sú nebezpečné a neznamenajú znečistenie, iné sú pomerne nebezpečné. Žiak si uvedomuje, že vzduchom sa napríklad rozširujú rôzne ochorenia a preto je potrebné v uzavretej miestnosti kýchať do vreckovky, aby sa ich do vzduchu dostalo čo najmenej. Žiak vie vymenovať niekoľko ďalších zdrojov znečistenia vzduchu a vie diskutovať o tom, ako by bolo možné vzduch čistiť.</p> <p>Žiak vie opísať vlastnosti čistej vody. Žiak vie, že niektoré látky, ktoré vodu znečisťujú je vo vode vidieť a niektoré viditeľné nie sú. Vie uviesť príklad s čajom- ak do vody vložíme vrecko s čajom, voda sa zafarbí a zrakom, čuchom a chuťou je možné zistiť, že voda nie je čistá. Ak ale dáme do vody soľ, zrakom a čuchom to nezistíme, zistíme to len chuťou. Žiak vie, že niektoré látky, ktoré vložíme do vody zostávajú na jej povrchu alebo klesajú ku dnu. Žiak sa pokúša o vysvetlenie toho, ako je možné rôzne druhy znečistenia z vody odstrániť a svoje predpoklady si overuje jednoduchým praktickým skúmaním. Žiak si uvedomuje, že znečistenie,</p>
---	------------	--	--

		<p>skúmaním. Uvedomovať si, že znečistenie, ktoré nie je možné zistiť žiadnym zo zmyslov je nebezpečné, voda môže obsahovať zárodky ochorení, preto je dobré piť vodu z overených zdrojov. Uvedomovať si význam pitnej vody pre človeka. Vedieť uviesť pôdu ako príklad pevnej látky. Vedieť vysvetliť, že pevné látky sa dajú rozdrobiť na menšie časti, niektoré jednoduchšie a iné ťažšie, rozdrobovaním sa však nestávajú tekutými. Vedieť vysvetliť, že dlhodobým rozdrobovaním kameňov, z ktorých sú pohoria vzniká pôda. Vedieť v súvislosti s tvorbou pôdy jednoducho vysvetliť, prečo sú kamene v potokoch okrúhle.</p>	<p>ktoré nie je možné zistiť žiadnym zo zmyslov je nebezpečné, voda môže obsahovať zárodky ochorení, preto je dobré piť vodu z overených zdrojov. Žiak si uvedomuje význam pitnej vody pre človeka. Žiak vie uviesť pôdu ako príklad pevnej látky. Žiak vie vysvetliť, že pevné látky sa dajú rozdrobiť na menšie časti, niektoré jednoduchšie a iné ťažšie, rozdrobovaním sa však nestávajú tekutými. Vie vysvetliť, že dlhodobým rozdrobovaním kameňov, z ktorých sú pohoria vzniká pôda. Žiak vie v súvislosti s tvorbou pôdy jednoducho vysvetliť, prečo sú kamene v potokoch okrúhle.</p>
<p>Rastliny polí a lúk Čo môžeme nájsť na lúke ? <i>(Rôznorodosť lúčneho porastu.)</i></p> <p>Aké rastliny rastú na lúke ? <i>(Typické druhy lúčnych rastlín. Úvod do systematiky rastlín.)</i></p>	<p>ENV OZO</p>	<p>Vnímať lúku ako priestor, na ktorom rastie množstvo rôznorodých rastlín a žije tu veľké množstvo rôznorodých živočíchov. Vedieť, že živočíchov tu žijúce majú stavbu tela a spôsob života prispôbený lúčnemu porastu. Vedieť, že prítomnosť rôznych druhov živočíchov je možné zistiť podľa zvukov, ktoré z lúky vychádzajú. Vedieť, že aj keď sa na prvý pohľad lúky na seba podobajú, môžu na nich rásť rôzne rastliny a môžu byť obývané rôznymi živočíchmi. Uvedomovať si rôznorodosť porastu na</p>	<p>Žiak vníma lúku ako priestor, na ktorom rastie množstvo rôznorodých rastlín a žije tu veľké množstvo rôznorodých živočíchov. Vie, že živočíchov tu žijúce majú stavbu tela a spôsob života prispôbený lúčnemu porastu. Žiak vie, že prítomnosť rôznych druhov živočíchov je možné zistiť podľa zvukov, ktoré z lúky vychádzajú. Vie aj to, že aj keď sa na prvý pohľad lúky na seba podobajú, môžu na nich rásť rôzne rastliny a môžu byť obývané rôznymi živočíchmi. Žiak si uvedomuje rôznorodosť porastu na lúke a vie ju objektívne</p>

<p>Aké živočíchy žijú na lúke ? <i>(Typické druhy živočíchov žijúcich na lúkach. Spôsob života lúčnych živočíchov. Úvod do systematiky živočíchov.)</i></p> <p>Čim sa odlišuje pole od lúky? <i>(Rôznorodosť lúčneho porastu v porovnaní s poľnou monokultúrou.)</i></p>	<p>lúke a vedieť ju objektívne skúmať. Vedieť druhovú rôznorodosť dokázať tým, že vieme vymenovať (nazvať rodovými názvami) 5 typických zástupcov slovenských lúk (vlčí mak, zvonček konáristý, rumanček roľný, nevädza poľná, lipnica lúčna) a opísať rozdielne a zhodné znaky týchto rastlín. Vedieť detailným pozorovaním a porovnávaním identifikovať rozdiely v druhoch rastlín, ktoré patria do toho istého rodu, napríklad mak siaty a vlčí mak.</p> <p>Uvedomovať si, že na lúke žijú rôznorodé živočíchy a vedieť túto rôznorodosť objektívne skúmať. Vedieť druhovú rôznorodosť dokázať tým, že vieme vymenovať (nazvať rodovým názvom) 5 typických zástupcov slovenských lúk (koník lúčny, lienka sedembodková, voška ružová, mlynárik kapustný, kvetárik dvojtvarý) a opísať rozdielne a zhodné znaky týchto živočíchov.</p> <p>O živočíchoch získať samostatne ďalej informácie a vedieť rozprávať o spôsobe ich života. Vedieť detailným pozorovaním identifikovať rozdiely v živočíšnych druhoch, ktoré patria do tej istej skupiny živočíchov, ale sú odlišnými druhmi (rôzne druhy pavúkov, motýľov, mravcov a pod.). Vedieť, že polia vytvoril</p>	<p>skúmať. Žiak vie druhovú rôznorodosť dokázať tým, že vie vymenovať (nazvať rodovými názvami) 5 typických zástupcov slovenských lúk (vlčí mak, zvonček konáristý, rumanček roľný, nevädza poľná, lipnica lúčna) a opísať rozdielne a zhodné znaky týchto rastlín. Žiak vie detailným pozorovaním a porovnávaním identifikovať rozdiely v druhoch rastlín, ktoré patria do toho istého rodu, napríklad mak siaty a vlčí mak.</p> <p>Žiak si uvedomuje, že na lúke žijú rôznorodé živočíchy a vie túto rôznorodosť objektívne skúmať. Žiak vie druhovú rôznorodosť dokázať tým, že vie vymenovať (nazvať rodovým názvom) 5 typických zástupcov slovenských lúk (koník lúčny, lienka sedembodková, voška ružová, mlynárik kapustný, kvetárik dvojtvarý) a opísať rozdielne a zhodné znaky týchto živočíchov.</p> <p>O živočíchoch získať samostatne ďalej informácie a vie rozprávať o spôsobe ich života. Žiak vie detailným pozorovaním identifikovať rozdiely v živočíšnych druhoch, ktoré patria do tej istej skupiny živočíchov, ale sú odlišnými druhmi (rôzne druhy pavúkov, motýľov, mravcov a pod.).</p> <p>Žiak vie, že polia vytvoril človek, aby mal kde pestovať plodiny, ktoré</p>
--	--	---

<p>Aké živočíchy žijú na poli ? (<i>Typické druhy živočíchov žijúcich na poliach. Spôsob života poľných živočíchov.</i>)</p> <p>Aké rastliny rastú na poli ? (<i>Význam poľnej monokultúry. Najvýznamnejšie poľné plodiny a ich využitie.</i>)</p> <p>Čím sa odlišujú liečivé byliny od iných rastlín ? (<i>Liečivé rastliny. Najvýznamnejšie liečivé rastliny a ich spôsob využitia.</i>)</p>	<p>človek, aby mal kde pestovať plodiny, ktoré potrebuje na svoju obživu. Vedieť, že na poliach rastú iné rastliny ako na lúke, a že na polia vysadil rastliny človek, pričom na lúkach rastú prirodzene. Vedieť, že na poli zvyčajne rastie len jedna plodina, ostatné rastliny rastú len na okrajoch polí. Vedieť, že polia sú zvyčajne postrekované rôznymi chemickými prípravkami, aby sa v nich nemnožili škodce. Uvedomovať si, že ten istý živočích vyskytujúci sa prirodzene na lúke je na poli považovaný za škodcu. Vedieť pozorovaním zistiť, že na poliach je pozorovateľne menej druhov živočíchov, na medziach je ich viac, podobne na lúkach. Vedieť vymenovať (pomenovať rodovým menom) 5 zástupcov živočíchov, ktoré žijú na poliach (zajac poľný, králik poľný, sokol sťahovavý, hraboš poľný, škrečok poľný), vedieť ich opísať a vedieť povedať, čím sa živia. Informácie vedieť spájať a vytvárať tak jednoduchý potravinový reťazec. O živočíchoch vedieť nájsť informácie v encyklopédii. Vedieť, že polia vznikli z lúk, pričom pôvodné rastliny boli vytlačené na medze. Vedieť vysvetliť, aké pozitíva má pestovanie monokultúry. Poznať 5 druhov plodín, ktoré sa na</p>	<p>potrebuje na svoju obživu. Žiak vie, že na poliach rastú iné rastliny ako na lúke, a že na polia vysadil rastliny človek, pričom na lúkach rastú prirodzene. Vie, že na poli zvyčajne rastie len jedna plodina, ostatné rastliny rastú len na okrajoch polí. Žiak vie, že polia sú zvyčajne postrekované rôznymi chemickými prípravkami, aby sa v nich nemnožili škodce. Dieťa si uvedomuje, že ten istý živočích vyskytujúci sa prirodzene na lúke je na poli považovaný za škodcu. Žiak vie pozorovaním zistiť, že na poliach je pozorovateľne menej druhov živočíchov, na medziach je ich viac, podobne na lúkach. Žiak vie vymenovať (pomenovať rodovým menom) 5 zástupcov živočíchov, ktoré žijú na poliach (zajac poľný, králik poľný, sokol sťahovavý, hraboš poľný, škrečok poľný), vie ich opísať a vie povedať, čím sa živia. Informácie vie spájať a vytvárať tak jednoduchý potravinový reťazec. O živočíchoch vie nájsť informácie v encyklopédii.</p> <p>Žiak vie, že polia vznikli z lúk, pričom pôvodné rastliny boli vytlačené na medze. Vie vysvetliť, aké pozitíva má pestovanie monokultúry. Pozná 5 druhov plodín, ktoré sa na poliach pestujú najčastejšie (kukurica, repka olejná,</p>
--	---	--

<p>Ako zbierať a uskladňovať liečivé byliny ? (<i>Zbieranie a uskladňovanie liečivých rastlín.</i>)</p> <p>Ako sa pripravuje čaj z liečivých rastlín ? (<i>Rozpustné a nerozpustné látky – príprava výluhu. Zvyšovanie rozpustnosti látok – príprava čaju.</i>)</p>	<p>poliach pestujú najčastejšie (kukurica, repka olejná, slnečnica, cukrová repa, obilie), vedieť ich opísať a vymenovať využitia danej rastliny. O obilninách vedieť, že poznáme rôzne druhy, napríklad pšenicu, raž, jačmeň a ovos a vedieť, aké rôzne použitie majú dané obilniny. Vedieť vysvetliť význam liečivých rastlín pre človeka. Vo vysvetlení zdôrazňovať to, že rastliny obsahujú látky, ktoré pomáhajú liečiť zranenia a ochorení. Vedieť, že rôzne rastliny majú rôzny účinok, používajú sa na rôzne účely. Rozpoznávať najčastejšie používané liečivé byliny a pomenovávať ich rodovými menami: repík lekársky, lipa malolistá, materina dúška, ruža šípová a skorocel kopijovitý. Vedieť, kde je možné rastliny nájsť a podľa ktorých znakov je možné ich rozpoznať. Pracovať s atlasom rastlín a samostatne zisťovať, na čo sa liečivá bylina používa. Zistiť, kde v okolí školy a bydliska sa nachádzajú uvedené liečivé byliny. Vedieť, že liečivé účinky môžu mať rôzne časti rastlín – korene, listy, kvety, plody. Na príklade repíka, lipy, ruže šípacej a skorocelu vedieť vysvetliť, ktoré časti rastlín sa zbierajú. Uvedomiť si, že je</p>	<p>slnečnica, cukrová repa, obilie), vie ich opísať a vymenovať využitia danej rastliny. O obilninách vie, že poznáme rôzne druhy, napríklad pšenicu, raž, jačmeň a ovos a vie, aké rôzne použitie majú dané obilniny.</p> <p>Žiak vie vysvetliť význam liečivých rastlín pre človeka. Vo vysvetlení zdôrazňuje to, že rastliny obsahujú látky, ktoré pomáhajú liečiť zranenia a ochorení. Vie, že rôzne rastliny majú rôzny účinok, používajú sa na rôzne účely. Rozpoznáva najčastejšie používané liečivé byliny a pomenováva ich rodovými menami: repík lekársky, lipa malolistá, materina dúška, ruža šípová a skorocel kopijovitý. Vie, kde je možné rastliny nájsť a podľa ktorých znakov je možné ich rozpoznať. Pracuje s atlasom rastlín a samostatne zisťuje, na čo sa liečivá bylina používa. Zisťuje, kde v okolí školy a bydliska sa nachádzajú uvedené liečivé byliny.</p> <p>Žiak vie, že liečivé účinky môžu mať rôzne časti rastlín – korene, listy, kvety, plody. Na príklade repíka, lipy, ruže šípacej a skorocelu vie vysvetliť, ktoré časti rastlín sa zbierajú. Žiak si uvedomuje, že je nebezpečné zbierať rastliny, ktoré nepoznáme,</p>
---	---	---

		<p>nebezpečné zbierať rastliny, ktoré nepoznáme, lebo poznáme aj jedovaté rastliny, ktoré môžu spôsobiť otravu až smrť. Vedieť opísať postup, ako je potrebné rastliny sušiť a uskladňovať.</p> <p>Skúmať, koľko látok sa uvoľňuje z liečivých rastlín do vody, ak sušené rastliny zalejeme studenou, teplou a horúcou vodou (pozorovať intenzitu zafarbenia). Na základe záveru zo skúmania zdôvodniť, prečo je potrebné používať pri príprave čaju horúcu vodu. Skúmať, ako sa rozpúšťajú látky zo sušeného čaju v studenom a teplom alkohole a v oleji. Vytvárať z pozorovania závery a pri ich tvorbe využívať vedomosti o rozpustnosti látok vo vode.</p>	<p>lebo poznáme aj jedovaté rastliny, ktoré môžu spôsobiť otravu až smrť. Žiak vie opísať postup, ako je potrebné rastliny sušiť a uskladňovať. Žiak skúma, koľko látok sa uvoľňuje z liečivých rastlín do vody, ak sušené rastliny zalejeme studenou, teplou a horúcou vodou (pozoruje intenzitu zafarbenia). Na základe záveru zo skúmania zdôvodňuje, prečo je potrebné používať pri príprave čaju horúcu vodu. Žiak skúma, ako sa rozpúšťajú látky zo sušeného čaju v studenom a teplom alkohole a v oleji. Vytvára z pozorovania závery a pri ich tvorbe využíva vedomosti o rozpustnosti látok vo vode.</p>
<p>Ľudské telo Prečo musí človek jesť a piť ? (Potrava ako zdroj energie a stavebného materiálu pre obnovu organizmu)</p> <p>Čo sú to jedy ?</p>	<p>OSR ENV OZO</p>	<p>Vedieť jednoducho vysvetliť, prečo musí človek jesť a čo obsahuje potrava, ako a kde sa v organizme spracováva a na čo sa v organizme využíva. Vo vysvetľovaní sa sústreďovať na objasnenie toho, že človek potrebuje energiu a stavebné látky na rast a obnovu organizmu. Porovnávať človeka a jeho potrebu prijímať potravu s inými živočíchmi a aj rastlinami a zovšeobecniť, že všetky živé organizmy potrebujú prijímať látky z prostredia a tiež do prostredia vylučujú látky,</p>	<p>Žiak vie jednoducho vysvetliť, prečo musí človek jesť a čo obsahuje potrava, ako a kde sa v organizme spracováva a na čo sa v organizme využíva. Žiak sa vo vysvetľovaní sústreďuje na objasnenie toho, že človek potrebuje energiu a stavebné látky na rast a obnovu organizmu. Žiak porovnáva človeka a jeho potrebu prijímať potravu s inými živočíchmi a aj rastlinami a zovšeobecňuje, že všetky živé organizmy potrebujú prijímať látky z prostredia</p>

<p>(<i>Jedy. Drogy.</i>)</p> <p>Ako zistíme, že človek dýcha ? (<i>Proces dýchania</i>)</p> <p>Prečo bije srdce rýchlejšie, keď sme udýchaní ? (<i>Súčinnosť dýchania a srdcovej činnosti</i>)</p> <p>Ako sa rodí nový človek ? (<i>Rozmnožovanie človeka. Rast a vývin. Vývin pred narodením.</i>)</p>		<p>ktoré už nepotrebujú.</p> <p>Vedieť, že okrem toho, že poznáme zdravé potraviny obsahujúce živiny a vitamíny potrebné pre rast a obnovu organizmu a menej zdravé potraviny, poznáme aj potraviny, ktoré sú pre človeka jedovaté. Vedieť, že jedovaté sú potraviny, ktoré obsahujú látky, ktoré spôsobujú poškodenie organizmu. Tie sa môžu vyskytovať v potrave prirodzene alebo sa tam vytvoria nevhodným skladovaním. Vedieť uviesť príklady jedovatých rastlín a ich plodov, jedovatých húb, ale aj zle skladovaných potravín (huby uskladnené v nepriedušnom vrecku, plesnivý chlieb, hnilé jablko). Vedieť, že niektoré látky sú jedmi vtedy, keď ich zjeme veľké množstvo, napríklad soľ, ale aj vitamíny, lieky v nadmernom množstve, kombinácie liekov alebo alkohol a iné drogy.</p> <p>Vedieť vymenovať základné prejavy dýchania človeka (dvíhanie a klesanie hrudníka, prúd vdychovaného a vydychovaného vzduchu, vydychovaná vodná para). Uvedené informácie zisťovať (prípadne si ich len overiť) skúmaním na ľudskom tele.</p> <p>Skúmať, ako sa zrýchľuje dýchanie a zároveň aj srdcová činnosť pri</p>	<p>a tiež do prostredia vylučujú látky, ktoré už nepotrebujú.</p> <p>Žiak vie, že okrem toho, že poznáme zdravé potraviny obsahujúce živiny a vitamíny potrebné pre rast a obnovu organizmu a menej zdravé potraviny, poznáme aj potraviny, ktoré sú pre človeka jedovaté. Žiak vie, že jedovaté sú potraviny, ktoré obsahujú látky, ktoré spôsobujú poškodenie organizmu. Tie sa môžu vyskytovať v potrave prirodzene alebo sa tam vytvoria nevhodným skladovaním. Žiak vie uviesť príklady jedovatých rastlín a ich plodov, jedovatých húb, ale aj zle skladovaných potravín (huby uskladnené v nepriedušnom vrecku, plesnivý chlieb, hnilé jablko). Žiak vie, že niektoré látky sú jedmi vtedy, keď ich zjeme veľké množstvo, napríklad soľ, ale aj vitamíny, lieky v nadmernom množstve, kombinácie liekov alebo alkohol a iné drogy.</p> <p>Žiak vie vymenovať základné prejavy dýchania človeka (dvíhanie a klesanie hrudníka, prúd vdychovaného a vydychovaného vzduchu, vydychovaná vodná para). Uvedené informácie zisťuje (prípadne si ich len overuje) skúmaním na ľudskom tele.</p> <p>Žiak skúma, ako sa zrýchľuje dýchanie a zároveň aj srdcová činnosť pri zvyšovaní</p>
---	--	--	---

<p><i>Vývin po narodení. Význam zdravej stravy pre vývin človeka.)</i></p>		<p>zvyšovaní námahy. S pomocou učiteľa vytvárať záver, že človek pri zvýšenej námahe rýchlejšie dýcha a aj srdce mu rýchlejšie bije. Pokúšať sa o vysvetlenie na základe vedomostí a skúseností, ktoré o dýchaní žiak má. Získavať dodatočné informácie zo sekundárnych zdrojov.</p> <p>Vedieť, že na splodenie nového potomka je potrebný dospelý muž a dospelá žena. Vedieť, že na rozmnožovanie má človek v tele rozmnožovaciu sústavu, pričom mužská sa od ženskej líši. Vedieť vysvetliť, že po oplodnení ženy mužom sa dieťa vyvíja v tele matky. Vedieť, že proces vývinu dieťaťa pred narodením trvá 9 mesiacov. Vedieť opísať, ako sa dieťa v tele matky vyvíja, ako je vyživované a ako významná je zdravá životospráva ženy v tomto období. Vedieť vysvetliť, že vyvinuté dieťa žena porodí v nemocnici za asistencie lekárov. Vedieť vysvetliť rozdiely medzi dospelým človekom, dieťaťom a novorodencom. Vedieť, že novorodenci sú na matke závislí a postupne sa vyvíjajú, rastú, menia sa, na čo potrebujú vyváženú stravu a vyvážený pohyb.</p>	<p>námahy. S pomocou učiteľa vytvára záver, že človek pri zvýšenej námahe rýchlejšie dýcha a aj srdce mu rýchlejšie bije. Pokúša sa o vysvetlenie na základe vedomostí a skúseností, ktoré o dýchaní žiak má. Žiak získava dodatočné informácie zo sekundárnych zdrojov. Žiak vie, že na splodenie nového potomka je potrebný dospelý muž a dospelá žena. Vie, že na rozmnožovanie má človek v tele rozmnožovaciu sústavu, pričom mužská sa od ženskej líši. Žiak vie vysvetliť, že po oplodnení ženy mužom sa dieťa vyvíja v tele matky. Vie, že proces vývinu dieťaťa pred narodením trvá 9 mesiacov. Žiak vie opísať, ako sa dieťa v tele matky vyvíja, ako je vyživované a ako významná je zdravá životospráva ženy v tomto období. Žiak vie vysvetliť, že vyvinuté dieťa žena porodí v nemocnici za asistencie lekárov. Žiak vie vysvetliť rozdiely medzi dospelým človekom, dieťaťom a novorodencom. Vie, že novorodenci sú na matke závislí a postupne sa vyvíjajú, rastú, menia sa, na čo potrebujú vyváženú stravu a vyvážený pohyb.</p>
<p>Vesmír Čo je to vesmír ?</p>	<p>OSR MDV</p>	<p>Vedieť vysvetliť, čo je to</p>	<p>Žiak vie vysvetliť, čo je to</p>

<p>(<i>Vesmír. Vesmírne telesá. Vákuum. Čierne diery.</i>)</p> <p>Čím sa odlišujú hviezdy od planét ? (<i>Planéta. Hviezda. Galaxia. Súhvezdie.</i>)</p> <p>Je mesiac planéta alebo hviezda ? (<i>Slnečná sústava. Prírodné družice planét. Kométa.</i>)</p> <p>Prečo cez deň nevidieť hviezdy na oblohe ? (<i>Rotácia Zeme okolo vlastnej osi- striedanie dňa a noci</i>)</p>	<p>ENV</p>	<p>vesmír a to prostredníctvom opisu jeho súčastí a vzájomného usporiadania týchto súčastí. Vedieť, že vo vesmíre nie je vzduch, ten je sústredený v podobe atmosféry okolo planét. Taktiež vedieť, že vo voľnom vesmíre nepôsobí gravitačná sila. Vedieť vysvetliť, že gravitačná sila pôsobí len do určitej vzdialenosti od vesmírnych telies. Mať základnú informáciu o čiernych dierach a ich vplyve na hmotu. Vedieť, že Zem je planéta a Slnko je hviezda a vedieť vysvetliť, aký je rozdiel medzi planétou a hviezdou. Vedieť vysvetliť rozdiel medzi Slnečnou sústavou, galaxiou (Mliečna dráha) a súhvezdím. Rozpoznávať základné súhvezdia zimnej a letnej oblohy (súhvezdie Orion, súhvezdie Veľký voz) a vedieť pozorovať pohyb súhvezdí po oblohe počas roka. Vedieť, že Slnečná sústava má osem planét, ktoré obiehajú okolo slnka v rôznej vzdialenosti. Vedieť planéty vymenovať. Vedieť vysvetliť, že Mesiac je prírodnou družicou Zeme a vedieť, že aj ostatné planéty Slnečnej sústavy majú prírodné družice, niektoré ich majú dokonca niekoľko. Vedieť vysvetliť, ako sa planéty Slnečnej sústavy pohybujú okolo Slnka a ako samy rotujú okolo vlastnej osi.</p>	<p>vesmír a to prostredníctvom opisu jeho súčastí a vzájomného usporiadania týchto súčastí. Vie, že vo vesmíre nie je vzduch, ten je sústredený v podobe atmosféry okolo planét. Žiak taktiež vie, že vo voľnom vesmíre nepôsobí gravitačná sila. Vie vysvetliť, že gravitačná sila pôsobí len do určitej vzdialenosti od vesmírnych telies. Má základnú informáciu o čiernych dierach a ich vplyve na hmotu.</p> <p>Žiak vie, že Zem je planéta a Slnko je hviezda a vie vysvetliť, aký je rozdiel medzi planétou a hviezdou. Žiak vie vysvetliť rozdiel medzi Slnečnou sústavou, galaxiou (Mliečna dráha) a súhvezdím. Žiak rozpoznáva základné súhvezdia zimnej a letnej oblohy (súhvezdie Orion, súhvezdie Veľký voz) a vie pozorovať pohyb súhvezdí po oblohe počas roka. Žiak vie, že Slnečná sústava má osem planét, ktoré obiehajú okolo slnka v rôznej vzdialenosti. Vie planéty vymenovať. Žiak vie vysvetliť, že Mesiac je prírodnou družicou Zeme a vie, že aj ostatné planéty Slnečnej sústavy majú prírodné družice, niektoré ich majú dokonca niekoľko. Žiak vie vysvetliť, ako sa planéty Slnečnej sústavy pohybujú okolo Slnka a ako samy rotujú okolo vlastnej osi. Žiak vie, čo je to kométa</p>
--	------------	---	---

<p>Prečo je v zime chladnejšie ako v lete ? (<i>Naklonenie Zemskej osi. Rotácia Zeme okolo Slnka. Striedanie ročných období.</i>)</p> <p>Môže žiť človek vo vesmíre ? (<i>Podmienky života vo vesmíre. Skúmanie vesmíru – ďalekohľad, hviezdáreň, umelá družica, vesmírna stanica, rakety, raketoplány.</i>)</p>	<p>Vedieť, čo je to kométa a ako sa vo vesmíre pohybuje.</p> <p>Vedieť, že zemeguľa rotuje okolo vlastnej osi, čo spôsobuje striedanie dňa a noci. Vedieť, že Zem sa otočí okolo vlastnej osi za 24 hodín. Vedieť vysvetliť, prečo je cez deň svetlo a v noci tma a ako tento jav súvisí s tým, že cez deň nie je na oblohe vidieť hviezdy. Spontánne vytvárať predpoklady a pri diskusii argumentovať vlastnou skúsenosťou.</p> <p>Vedieť striedanie dňa a noci demonštrovať na modeli Slnčnej sústavy. Vedieť, že zemská os je naklonená a zároveň vedieť, že Zem rotuje okolo Slnka (vedieť, že Zem obletí okolo Slnka za jeden rok). Vedieť vysvetliť a názorne na modeli ukázať, čo spôsobuje znižovanie a zvyšovanie teploty pri zmene ročných období na Zemi.</p> <p>Vedieť, že živé organizmy potrebujú pre svoj život kyslík a preto kvôli absencii atmosféry vo voľnom vesmíre neprežijú. Vedieť, že ak chce človek vystúpiť do vesmíru, musí mať zabezpečené dýchanie prostredníctvom skafandra. Okrem kyslíka skafander poskytuje človeku ochranu pred chladom (vedieť, že vo vesmíre je veľmi chladno). Vedieť rozprávať o tom ako človek skúma vesmír zo Zeme (ďalekohľady, hviezdárne, planetária)</p>	<p>a ako sa vo vesmíre pohybuje.</p> <p>Žiak vie, že zemeguľa rotuje okolo vlastnej osi, čo spôsobuje striedanie dňa a noci. Vie, že Zem sa otočí okolo vlastnej osi za 24 hodín. Žiak vie vysvetliť, prečo je cez deň svetlo a v noci tma a ako tento jav súvisí s tým, že cez deň nie je na oblohe vidieť hviezdy. Spontánne vytvára predpoklady a pri diskusii argumentuje vlastnou skúsenosťou. Žiak vie striedanie dňa a noci demonštrovať na modeli Slnčnej sústavy. Žiak vie, že zemská os je naklonená a zároveň vie, že Zem rotuje okolo Slnka (vie, že Zem obletí okolo Slnka za jeden rok). Žiak vie vysvetliť a názorne na modeli ukázať, čo spôsobuje znižovanie a zvyšovanie teploty pri zmene ročných období na Zemi.</p> <p>Žiak vie, že živé organizmy potrebujú pre svoj život kyslík a preto kvôli absencii atmosféry vo voľnom vesmíre neprežijú. Žiak vie, že ak chce človek vystúpiť do vesmíru, musí mať zabezpečené dýchanie prostredníctvom skafandra. Okrem kyslíka skafander poskytuje človeku ochranu pred chladom (žiak vie, že vo vesmíre je veľmi chladno). Žiak vie rozprávať o tom ako človek skúma vesmír zo Zeme (ďalekohľady, hviezdárne, planetária) a ako ho skúma z vesmíru.</p>
--	---	---

		a ako ho skúma z vesmíru. Vedieť vysvetliť, čo je to umelá družica, čo je to vesmírna stanica a kde sa nachádza a aké majú dané zariadenia funkcie.	Vie vysvetliť, čo je to umelá družica, čo je to vesmírna stanica a kde sa nachádza a aké majú dané zariadenia funkcie.
<p>Sily Čo je to elektrický izolant ? <i>(Elektrický izolant. Bezpečnosť práce s elektrickými zariadeniami)</i></p> <p>Čo je to blesk a ako vzniká ? <i>(Blesk. Bezpečné správanie sa v búrke)</i></p> <p>Čo je statická elektrina ? <i>(Statická elektrina)</i></p>	<p>OZO ENV OSR</p>	<p>Vedieť, že elektrický prúd je životu nebezpečný a vedieť predchádzať styku s vysokým napätím. Vedieť vysvetliť, prečo sú vodiče elektrického prúdu obalené v umelej hmote, pričom treba využívať poznatky získané vlastným skúmaním. Vedieť využiť informácie o elektrických izolantoch na ochranu vlastného zdravia pred pôsobením elektrického prúdu.</p> <p>Vedieť, že blesk je elektrický výboj, ktorý vzniká v atmosfére a vedieť jednoducho vysvetliť funkciu hromozvodu. Vedieť samostatne vyhľadávať informácie o tom, ako je potrebné sa chrániť pred bleskom vo voľnej prírode a informácie vedieť zhodnotiť v súvislosti s tým, čo už o elektrickom prúde vieme.</p> <p>Vedieť jednoducho vysvetliť, kedy a kde vzniká statická elektrina a ako sa prejavuje na rôznych predmetoch. Spájať informácie s vlastnou skúsenosťou a cielene skúmať vznik statického výboja pôsobením rôznych látok.</p>	<p>Žiak vie, že elektrický prúd je životu nebezpečný a vie predchádzať styku s vysokým napätím. Žiak vie vysvetliť, prečo sú vodiče elektrického prúdu obalené v umelej hmote, pričom využíva poznatky získané vlastným skúmaním. Žiak vie využiť informácie o elektrických izolantoch na ochranu vlastného zdravia pred pôsobením elektrického prúdu.</p> <p>Žiak vie, že blesk je elektrický výboj, ktorý vzniká v atmosfére a vie jednoducho vysvetliť funkciu hromozvodu. Žiak vie samostatne vyhľadávať informácie o tom, ako je potrebné sa chrániť pred bleskom vo voľnej prírode a informácie vie zhodnotiť v súvislosti s tým, čo už o elektrickom prúde vie.</p> <p>Žiak vie jednoducho vysvetliť, kedy a kde vzniká statická elektrina a ako sa prejavuje na rôznych predmetoch. Spája informácie s vlastnou skúsenosťou a cielene skúma vznik statického výboja pôsobením rôznych látok.</p>

Hodnotenie

Žiaci sú hodnotení a klasifikovaní v súlade s Metodickým pokynom č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy , ktoré schválilo MŠ SR pod č.:2011-3121/12824:4-921 s platnosťou

od 1.5.2011. Žiak je z predmetu skúšaný ústne, písomne najmenej dvakrát v polročnom hodnotiacom období. Hodnotenie v predmete Prírodoveda sa vykonáva klasifikáciou.

PREDMET: VLASTIVEDA

Charakteristika predmetu vo 4.ročníku

Vlastiveda na prvom stupni ZŠ je obsahovo naplnená emotívnym poznávaním, pozorovaním a hodnotením javov a celkovo dojmov z okolia školy, bydliska, rodnej krajiny.

S tým súvisí aj poznanie seba samého, svojho miesta v rodine a v komunite, či už školy alebo partie kamarátov. Poznanie svojej krajiny v časových premenách jednotlivých ročných období s dôrazom na starostlivosť o bezpečnosť a zdravie vytvára predpoklady pre vnímanie vzájomného vzťahu človeka a prírody.

Človek aj príroda sa mení v čase a práve preto vnímanie svojej obce, regiónu ale aj celej vlasti musí byť spojené s poznáním histórie.

Vo 4. ročníku žiaci spoznávajú žiaci najvýznamnejšie časti regiónov.

Realizácia je prostredníctvom „výletov“, jeden výlet po Slovensku je zameraný na jeden vybraný región. Dôraz je na prácu s príbehmi a obrázkami, každý z nich znázorňuje jeden významný prvok regiónu a na čítaní zjednodušenej mapy.

Ciele predmetu

- Získavať vzťah k rodnému kraju prostredníctvom príbehov, povestí, piesní, pozorovaní.
- Rozvíjať slovnú zásobu a komunikatívne zručnosti rozprávaním o svojom okolí, rodnom kraji, o obrázkoch a fotografiách.
- Všímať si priestor, v ktorom žijeme a jeho zmeny.
- Primerane veku charakterizovať svoju obec, jednotlivé oblasti Slovenska a porovnávať ich.
- Orientovať sa v rodnom kraji pomocou svetových strán a významných objektov.
- Vedieť sa orientovať na mape, vyhľadávať vybrané pohoria, rieky, jaskyne, mestá.
- Poznať významné kultúrne pamiatky, vnímať ich krásu, naučiť sa vážiť si ich a chrániť.
- Hľadať riešenia na otázky, hľadať informácie, svoje návrhy interpretovať.
- Rozvíjať schopnosť objavovať, použiť poznatky zo svojich pozorovaní a skúseností.

Výstup žiakov z vlastivedy je zameraný na rozvíjanie funkčnej gramotnosti:

Čitateľská gramotnosť – číta s porozumením odborný text, vyberá z neho informácie, triedi ich, využíva, prezentuje, interpretuje.

Vizuálna gramotnosť - získava údaje z nesúvislých textov a obrázkov (plány, fotografie).

Prírodovedná gramotnosť – objavuje, pozoruje a vníma rôznorodosť prírody

Kultúrna gramotnosť – poznáva kultúrno-historické dedičstvo svojho regiónu a Slovenska.

Učebný predmet vedie k rozvíjaniu komunikatívnej kompetencie tým, že umožňuje prezentáciu o získaných poznatkoch, taktiež interpretáciu prečítanej alebo vypočutej povesti, piesne, básne viažucej sa k regiónu alebo ku Slovensku. Rozvíjanie kultúrnej, personálnej a interpersonálnej kompetencie dáva predpoklad pre tvorbu projektov a tímovej práce.

Časová dotácia: 1 hodina týždenne, 33 hodín ročne

Organizačné formy a metódy: vyučovanie skupinové, blokované, heuristické, projektové, vychádzka, exkurzia, pozorovanie, demonštrácia, práca s nesúvislým textom, prezentácia, metóda kauzálnych atribúcií, práca s encyklopédiou i s internetom

Učebné zdroje: učebnica, pracovné listy, obrázkový materiál, encyklopédie, mapa, dataprojektor

Rozdelenie obsahu učiva vo 4. ročníku

Cestujeme po Slovensku

Výlety po Slovensku

Čo potrebujeme na výlete? Čo všetko budeme cestou vidieť? Ako budeme cestovať?

Výlety po západnom Slovensku

Bratislava. Návšteva Bratislavského hradu. Záhorie. Plavba hore Dunajom. Nitriansky hrad a jeho príbeh. Trnava – slovenský Rím.

Výlety po strednom Slovensku

Plavba hore Váhom. Trenčiansky hrad a studňa lásky. Bojnický zámok a zoo. Žilina a drotárske múzeum. Tajomný Oravský hrad a priehrada. Vlkolínec a Vrátna dolina – svetoznáme kúty Slovenska. Roztancovaná Východná. Horehronie – kráľovstvo chránené hradmi. Zvolenský zámok. Dobrodružstvá pod Poľanou. Kúpeme sa v Sklených Tepliciach. Kremnické vrchy. Štiavnické vrchy. Kamenný vodopád. Kráľovstvo medveďa – Slovenské rudohorie.

Výlety po východnom Slovensku

Od Tatier po Vihorlat. Maličké veľhory Tatry. Plavíme sa plťou po Dunajci - Pieniny. Soľ nad zlato - Prešov. Spišský hrad a jeho sláva. Naše jaskyne – Rožňava a okolie. Najkrajší kostol Slovenska – Košice. Ako strieka gejzír.

Nad mapou Slovenska

Čo sme sa naučili, čo sa nám najviac páčilo. Kam zavedieme priateľa zo zahraničia.

VZDELÁVACIA OBLASŤ: ČLOVEK A HODNOTY

PREDMET: ETICKÁ VÝCHOVA

Stupeň vzdelania:	ISCED 1 – primárne vzdelávanie
Ročník:	štvrtý
Vzdelávacia oblasť:	Človek a hodnoty
Predmet:	Etická výchova
Počet hodín:	1 hodina týždenne, 33 hodín ročne (1 h – Štátny vzdelávací program)

Charakteristika predmetu

Poslaním povinne voliteľného predmetu etická výchova je vychovávať osobnosť s vlastnou identitou a hodnotovou orientáciou, v ktorej úcta k človeku a k prírode, spolupráca, prosociálnosť a národné hodnoty zaujímajú významné miesto. Pri plnení tohto cieľa sa neuspokojuje iba s poskytovaním informácií o morálnych zásadách, ale zážitkovým učením účinne podporuje pochopenie a interiorizáciu (zvnútornenie) mravných noriem a napomáha osvojeniu správania sa, ktoré je s nimi v súlade. Pripravuje mladých ľudí pre život v tom zmysle, aby raz ako dospelí prispeli k vytváraniu harmonických a stabilných vzťahov v rodine, na pracovisku, medzi spoločenskými skupinami, v národe a medzi národmi.

Etická výchova sa prvom rade zameriava na výchovu k prosociálnosti, ktorá sa odráža v morálnych postojoch a v regulácii správania žiakov. Pre etickú výchovu je primárny rozvoj etických postojov a prosociálneho správania. Jej súčasťou je aj rozvoj sociálnych zručností /otvorená komunikácia, empatia, pozitívne hodnotenie iných.../ ako aj podpora mentálnej hygieny, podieľa sa na primárnej prevencii porúch správania a učenia.

Ciele učebného predmetu

Cieľom etickej výchovy je vychovať osobnosť, ktorá:

- má svoju vlastnú identitu, je sama sebou a pritom táto identita zahŕňa v sebe aj prosociálnosť,

- má pozitívny vzťah k životu a ľuďom spojený so zdravou kritickosťou,
- jej správanie je určené osobným presvedčením a interiorizovanými etickými normami, vyplývajúcimi z univerzálnej solidarity a spravodlivosti, a preto je do istej miery nezávislá od tlaku spoločnosti,
- má zrelý morálny úsudok opierajúci sa o zovšeobecnené zásady, preto je schopná správne reagovať aj v neočakávaných a zložitých situáciách,
- charakterizuje ju spojenie správneho myslenia a správneho konania,
- koná v súlade so svojimi zásadami, ale aj s citovou zaangažovanosťou - súlad medzi emóciami a chcením – nekoná len z povinnosti a bez nadšenia s pocitom sebaľústi,
- prijíma iných v ich rozdielnosti, akceptuje ich názory a je ochotná na prijateľný kompromis, ktorý ale nie je v rozpore so všeľudskými hodnotami,
- je ochotná a schopná spolupracovať a iniciovať spoluprácu.

Dosahovanie týchto cieľov ráta s aktivizáciou a rozvojom nonkognitívnych funkcií osobnosti, ktoré uvádza profesor M. Zelina v systéme KEMSAK:

K – kognitivizácia, ktorej cieľom je naučiť človeka poznávať, myslieť, riešiť problémy

E – emocionalizácia, cieľom je naučiť človeka cítiť a rozvíjať jeho kompetencie pre cítenie, prežívanie, rozvíjať jeho city

M – motivácia, cieľom je rozvinúť záujmy, potreby, túžby, chcenia osobnosti, jej aktivity

S – socializácia, jej cieľom je naučiť človeka žiť s druhými ľuďmi, naučiť ich komunikovať, tvoriť progresívne medziľudské vzťahy

A – axiologizácia, ktorej cieľom je rozvíjať progresívnu hodnotovú orientáciu osobnosti, učiť hodnotiť

K – kreativizácia, cieľom tejto funkcie je rozvíjať v osobnosti tvorivý štýl života.

Obsah etickej výchovy je orientovaný na atribúty, ktoré treba v dieťati rozvíjať, aby sme dosiahli výchovné ciele. Tieto atribúty sa premietajú v tematických celkoch učebných osnov. Ide o tzv. desať základných tém a šesť aplikačných tém:

1. otvorená komunikácia
2. dôstojnosť ľudskej osoby, sebaúcta, pozitívne hodnotenie seba
3. pozitívne hodnotenie iných
4. tvorivosť a iniciatíva
5. vyjadrovanie citov
6. empatia
7. asertivita
8. reálne a zobrazené vzory
9. prosociálne správanie – pomoc, darovanie, delenie sa, spolupráca, priateľstvo
10. komplexná prosociálnosť
11. etika – hľadanie koreňov prosociálneho správania
12. etika a ekonomické hodnoty
13. etika a náboženstvá – tolerancia a úcta
14. rodina, v ktorej žijem
15. výchova k manželstvu a rodičovstvu
16. ochrana prírody a životného prostredia.

Cieľom etickej výchovy ako povinnej voliteľného predmetu na 1. stupni základných škôl je:

- viesť žiakov k sebaúcte, k autonómnej citeniu a mysleniu,
- naučiť žiakov hodnotiť, zaujímať stanoviská, rozlišovať dobro od zla

- naučiť ich spoznať prvky efektívnej komunikácie, dôvody a prvky prosociálneho správania primerané veku,
- umožniť žiakom spoznať zásady dobrých medziľudských vzťahov,
- umožniť žiakom, aby sa v nich zvnútorňovali prosociálne hodnoty, postoje a sociálne normy,
- podporovať u žiakov rozvoj sociálnych zručností,
- formovať spolupracujúce spoločenstvo žiakov.

4. ročník

Výchovný cieľ:

Poznávať a uplatňovať svoje práva a plniť svoje povinnosti. Osvojovať si sociálne normy. Rozvíjať mravný úsudok. Prezentovať prosociálne vzory. Rozvíjať čitateľskú gramotnosť. Kriticky hodnotiť média – televízne programy, počítačové hry, CD, DVD. Rozvíjať podnikavosť, iniciatívnosť a tvorivosť

1. Sociálne postoje a zručnosti v medziľudských vzťahoch:

- tolerancia vo vzťahoch (Čo nechceš, aby ľudia robili tebe, nerob ty iným.),
- rešpekt a úcta voči všetkým ľuďom (rovnoprávnosť pohlaví, rás...),
- dôležitosť komunikačných interpersonálnych zručností v medziľudských vzťahoch,
- kultivované správanie k osobám iného pohlavia (vnímanie rozdielov nielen v stavbe tela a jeho fungovaní, ale aj v myslení, prežívaní, správaní, záujmoch a následné empatické správanie voči osobám iného pohlavia).

2. Reálne a zobrazené vzory: mediálna výchova, rozvíjanie čitateľskej gramotnosti

- sloboda a zodpovednosť (každé rozhodnutie nesie so sebou dôsledok),
- pozitívne a negatívne vplyvy TV, filmu, počítačových hier...(reklama, akčné filmy, čas strávený pred TV),
- prezentácia prosociálnych vzorov v bezprostrednom okolí dieťaťa (rodičia, priatelia rodičov, učitelia, spolužiaci, kamaráti),
- čitateľský návyk ako možný zdroj objavovania prosociálnych vzorov (vyhlásenie súťaže o najlepšieho čitateľa – čo a koľko čítaš?).

3. Rozvoj tvorivosti a iniciatívy

- podporovanie záujmov, ktoré rozvíjajú osobnostné kvality (šport, umelecké aktivity, sociálna činnosť, činnosť na ochranu prírody...),
- osobnostné kvality využívané pre dobro jednotlivca i pre celé spoločenstvo,
- tvorivosť, iniciatívnosť a vytrvalosť pri riešení každodenných problémov.

4. Napĺňanie obsahu Dohovoru o právach dieťaťa:

- súvislosti práv detí, dôvody, prečo vznikli a ich akceptácia v demokratických krajinách, podiel UNESCO na ochrane dieťaťa (Čo znamená mám právo? Čo znamená mám zodpovednosť?),
- Opčný protokol k právam dieťaťa (medzinárodné spoločenstvo pritvrdilo),
- práva dieťaťa v slovenskom právnom poriadku (Ako je to u nás? Ako sa to týka mňa?),
- solidarita a prijatie odlišností (uvedomenie si svojich práv a ich akceptácia v našom prostredí vedie k solidarite s deťmi, ktoré sú vykorisťované, zaťahované do vojnových konfliktov, zneužívané na ťažkú prácu, alebo sexuálne...).

5. Naš región – vlasť – súvislosť s vlastivedou

- rozvíjanie povedomia a príslušnosti k svojmu regiónu – k svojej vlasti (Čo sa mi najviac páči na našom regióne, na našom Slovensku? Čo z neho by mi najviac chýbalo?), -projekt v rámci vlastivedy, prírodovedy a etickej výchovy
- iniciatíva pri poznávaní a ovplyvňovaní vlastného regiónu – dobre poznať svoje bydlisko a jeho okolie - geografiu, kultúru, osobnosti, ale aj vedieť, čo nášmu regiónu chýba, čo by bolo treba v ňom vylepšiť (objavovanie tradícií, ochrana a ich rozvoj), ekologické správanie, vzťah k faune a flóre regiónu (Čo sa mi nepáči alebo čo ma trápi na našom regióne? Čo by som mohol urobiť v jeho prospech ja alebo my spoločne).

PREDMET: NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA

Ročníková téma: POZNÁVANIE NÁDEJE

Dieťa objavuje prostredníctvom viery rozmer nádeje. Táto v ňom prehlbuje a rozvíja dôveru, ktorá mu umožňuje

dôverovať sebe, ľuďom a Bohu. Nádej otvára dieťaťu dvere do sveta. Na jednej strane sa stáva nezávislé a na

druhej pociťuje potrebu spoločenstva. Svoj spoločenský rozmer rozvíja v upevňovaní vzťahov medzi jednotlivcami

ale aj spoločenstvom. Potreba spoločenstva je veľmi silná, prejavuje sa túžbou začleniť sa.

Uvedomuje

si potrebu spoločenstva s ľuďmi a s Bohom. Učí sa počúvať druhých, učí sa zriekať pre iných. Dokáže vnímať

dobro, ktoré ho presahuje, čím rozvíja pozitívny postoj k životu.

Ročníkový symbol: LOĎ

Ročníkový cieľ: Spoznávať dôvody kresťanskej nádeje. Oceniť potrebu nádeje pre osobný život.

Formovať

postoj nádeje ako základný predpoklad zmysluplného života.

1. téma: CESTA NÁDEJE

dotácia hodín 4 hod s jednohodinovou časovou dotáciou/ 8 hod s dvojhodinovou časovou dotáciou.

Kľúčové pojmy: jedinečnosť, budovanie vzťahov, nádej

Ciele témy

Kognitívny: Objaviť rozmer nádeje na ceste k sebe, k druhým, k svetu a k Bohu.

Afektívny: Vnímať potrebu sebariadenia. Akceptovať vzájomnú spätosť s celým stvorenstvom.

Psychomotorický: Formovať postoj nádeje prostredníctvom biblických obrazov Božej blízkosti.

Obsahový štandard

Cesta k sebe – som jedinečný

Cesta k druhým (kamarátstvo, priateľstvo)

Cesta do sveta, v ktorom žijem (Noemova archa (Gn 6,18-20: zo všetkého živého, vezmi do archy....))

Cesta k Bohu (biblické obrazy Božej blízkosti)

Výkonový štandard

Žiak vie

- vysvetliť čím je človek jedinečný
- reprodukovať biblický príbeh o Noemovej arche
- nájsť súvis medzi biblickým príbehom o Noemovej arche a zodpovedným prístupom k prírode
- vnímať Boha ako toho, ktorý zachraňuje
- objaviť rozmer nádeje na ceste k sebe, k druhým, k svetu a k Bohu
- objavovať zodpovednosť za prírodu a za rozvíjanie dôstojnosti ľudského života
- vnímať potrebu sebariadenia
- akceptovať vzájomnú spätosť s celým stvorenstvom
- formovať postoj nádeje prostredníctvom biblických obrazov Božej blízkosti.

Rozvoj kompetencií:

komunikačné kompetencie:

Žiak

- vlastnými slovami vie vyjadriť svoje vnútorné pocity, zapája sa do diskusie, neskáče do reči
- je schopný sa stíšiť

61

kompetencie k učeniu sa:

Žiak

- je otvorený pre tvorivé myslenie

kultúrne kompetencie:

Žiak

- objavuje jedinečnosť človeka

sociálne a interpersonálne kompetencie:

Žiak

- uvedomuje si hodnotu seba samého a každého človeka už od jeho počatia, prijíma sám seba
- je schopný oceniť hodnotu kamarátstva

existenciálne kompetencie:

Žiak

- objavuje duchovný rozmer človeka

Prierezové témy**Osobnostný a sociálny rozvoj:**

Žiak

- oceňuje jedinečnosť človeka a rešpektuje ju v životných situáciách

Environmentálna výchova:

Žiak

- je schopný ekologického postoja – ochrany prírody

2. TÉMA: BIBLIA – SLOVO O NÁDEJI**dotácia hodín** 8 hod s jednogodinovou časovou dotáciou/ 16 hod s dvojhodinovou časovou dotáciou**Kľúčové pojmy:** Biblia, biblické posolstvo, posolstvo nádeje**Ciele témy****Kognitívny:** Porozumieť základnému deleniu kresťanskej Biblie. Identifikovať sa s postojmi nádeje v živote

biblických postáv. Na príklade biblických postáv objavovať prastarú ľudskú skúsenosť „mať smer“ ako základný

predpoklad pre zmysel. Vysvetliť podobenstvá o Božom kráľovstve ako obrazné príbehy približujúce Božie

kráľovstvo a cestu k nemu. Interpretovať biblické príbehy o Ježišových uzdraveniach ako znaky Božieho kráľovstva

a zachraňujúceho Božieho konania.

Afektívny: Vnímať Bibliu ako slovo nádeje v živote človeka a ľudstva.**Psychomotorický:** Formovať postoj nádeje prostredníctvom biblických postáv.**Obsahový štandard**

Biblia kniha kníh

Odkrývanie nádeje v živote biblických postáv (sudca Gedeon, proroci Micheáš a Izaiáš – kmeň Jesseho

Biblické posolstvo nádeje – príchod Mesiáša (Ján Krstiteľ, Panna Mária)

Ježiš ohlasuje Božie kráľovstvo (podobenstvá o Božom kráľovstve)

Ježiš sprítomňuje Božie kráľovstvo (Ježišove zázraky)

Výkonový štandard**Žiak vie**

- vymenovať základné delenie kresťanskej Biblie
- reprodukovať biblický príbeh o povolání Gedeona
- jednoduchým spôsobom interpretovať biblické texty prorociev prorokov Micheáša (a ty Betlehem...) a Izaiáša – kmeň Jesseho, ako posolstvo nádeje

62

- interpretovať biblické príbehy o Jánovi Krstiteľovi a Panne Márii ako naplnenie očakávanej nádeje na príchod

Vykupiteľa

- identifikovať sa s postojmi nádeje v živote biblických postáv
- na príklade biblických postáv objavovať prastarú ľudskú skúsenosť „mať smer“ ako základný predpoklad pre zmysel
- vnímať Bibliu ako slovo nádeje v živote človeka a ľudstva.
- formovať postoj nádeje prostredníctvom biblických postáv
- vysvetliť podobenstvá o Božom kráľovstve ako obrazné príbehy približujúce Božie kráľovstvo a cestu k nemu

- interpretovať biblické príbehy o Ježišových uzdraveniach ako znaky Božieho kráľovstva a znaky Božieho záchranného konania.

Rozvoj kompetencií:

komunikačné kompetencie:

Žiak

- objavuje zmysel symbolického spôsobu komunikácie
- rozumie reči podobenstiev
- je schopný sa stíšiť

kompetencie k učeniu sa:

Žiak

- objavuje potrebu učenia sa

kultúrne kompetencie:

Žiak

- objavuje krásu biblického posolstva pre svet

sociálne a interpersonálne kompetencie:

Žiak

- uvedomuje si hodnotu biblických vzorov

existenciálne kompetencie:

Žiak

- objavuje biblický rozmer nádeje

Prierezové témy

Osobnostný a sociálny rozvoj:

Žiak

- vie vyjadriť radosť zo života a osvojuje si pozitívny postoj k životu

3. TÉMA: NÁDEJ PRESAHUJÚCA SMRŤ

dotácia hodín 4 hod s jednohodinovou časovou dotáciou/ 8 hod s dvojhodinovou časovou dotáciou.

Kľúčové pojmy: strach, smrť, dôvera

Ciele témy

Kognitívny: Objaviť súvislosť medzi Ježišovou skúsenosťou s utrpením, smrťou, zmŕtvychvstaním a kresťanskou

nádejou presahujúcou smrť. Objaviť posolstvo veľkonočného tajomstva v kresťanskej viere, ktorá dáva nádej

presahujúcu smrť.

Afektívny: Vnímať skúsenosť s utrpením a bolesťou ako súčasť ľudského života. Vnímať sviatosť zmierenia

a Eucharistie ako cestu od smrti k nádeji na večný život.

Psychomotorický: Reflektovať vlastnú skúsenosť s bolesťou. Rozvíjať postoj empatie k ľudskému utrpeniu.

63

Obsahový štandard

Skúsenosť strachu, dôvery a nádeje

Bože, kde si? (Jób)

Smrť a nádej (vzkriesenie Lazára)

Ježiš – silnejší ako smrť

Sviatosť pomazania chorých ako priestor nádeje v situácii, kde pozemská nádej už končí

Výkonový štandard

Žiak vie

- reflektovať svoj pohľad na ľudské utrpenie
- vnímať skúsenosť s utrpením a bolesťou ako súčasť ľudského života
- vie dať svoj pohľad na ľudské utrpenie do súvisu s biblickými textami o Jóbovi a kresťanským pohľadom na zmysel ľudského utrpenia v kontexte veľkonočných udalostí
- reprodukovať biblický príbeh o vzkriesení Lazára
- objaviť súvislosť medzi Ježišovou skúsenosťou s utrpením, smrťou, zmŕtvychvstaním a kresťanskou nádejou presahujúcou smrť
- objaviť posolstvo veľkonočného tajomstva v kresťanskej viere, ktorá dáva nádej presahujúcu smrť
- objaviť vo sviatosti zmierenia a Eucharistie posolstvo veľkonočného tajomstva v kresťanskej viere, ktorá

dáva nádej presahujúcu smrť

- z pohľadu kresťanskej nádeje vysvetliť vetu, že život je silnejší ako smrť
- rozvíjať postoj empatie k ľudskému utrpeniu
- je vnímavý pre existenciálnu skúsenosť so životom a smrťou a náboženskú hĺbku ktorú spoznáva v živote

druhých ľudí a v liturgii

Rozvoj kompetencií:

komunikačné kompetencie:

Žiak

- konfrontuje sa s osobnou skúsenosťou strachu, dôvery a nádeje
- rozumie empatickej komunikácii

kompetencie k učeniu sa:

Žiak

- objavuje potrebu tvorivého učenia sa

sociálne a interpersonálne kompetencie:

Žiak

- objavuje kresťanské posolstvo úcty k trpiacemu a umierajúcemu človeku
- uvedomuje si zmysel ľudského utrpenia v kontexte veľkonočných udalostí

existenciálne kompetencie:

Žiak

- objavuje kresťanské posolstvo nádeje presahujúcej smrť

Prierezové témy

Osobnostný a sociálny rozvoj:

Žiak

- je schopný vnímať smrť ako súčasť života a je otvorený pre kresťanské posolstvo nádeje

64

4. téma: SVEDECTVO NÁDEJE

dotácia hodín: 5 hod s jednogodinovou časovou dotáciou/ 10 hod s dvojhodinovou časovou dotáciou.

Kľúčové pojmy: kresťania, kresťanské cirkvi

Ciele témy:

Kognitívny: Prostredníctvom modelových situácií zo života detí z rôznych cirkví, hľadať spoločné a rozdielne znaky s Rímskokatolíckou cirkvou.

Afektívny: Vnímať svedectvo nádeje v živote kresťanov z rôznych cirkví.

Psychomotorický: Vytvoriť projekt so stručným prehľadom kresťanských cirkví pôsobiacich v našej krajine

(regióny) a navrhnúť spoločnú angažovanosť pre dobro (sociálna oblasť). Osvojovať si postoj tolerancie, porozumenia

a vzájomnej dôvery k ľuďom iných denominácií.

Obsahový štandard

rôzne veže v jednom meste

kresťanské cirkvi pôsobiace v našej krajine (regióny)

miesta pre spoločné slávenie, prácu, a nasadzovanie za ľudské práva a pokoj s kresťanmi iných cirkví

Výkonový štandard

Žiak vie

- prostredníctvom modelových situácií zo života detí z rôznych cirkví, hľadať spoločné a rozdielne znaky

s Rímskokatolíckou cirkvou

- vnímať svedectvo nádeje v živote kresťanov z rôznych cirkví

- vytvoriť projekt so stručným prehľadom kresťanských cirkví pôsobiacich v našej krajine (regióny) a navrhnúť

spoločnú angažovanosť pre dobro (sociálna oblasť)

- osvojovať si postoj tolerancie, porozumenia a vzájomnej dôvery k ľuďom iných denominácií

Rozvoj kompetencií:

komunikačné kompetencie:

Žiak

- rozumie asertívnej komunikácii medzi jednotlivcami a kresťanskými spoločenstvami
- rozumie potrebe ekumenického dialógu
- osvojuje si vhodnú argumentáciu

kompetencie k učeniu sa:

Žiak

- objavuje potrebu tvorivého učenia sa
- kompetencie k riešeniu problémov**

Žiak

- hľadá spôsoby riešenia problému

kultúrne kompetencie:

Žiak

- váži si krásu kresťanských stavieb chrámov
- učí sa tolerancii

sociálne a interpersonálne kompetencie:

Žiak

- objavuje kresťanské posolstvo nádeje v živote kresťanov z rôznych cirkví

65

existenciálne kompetencie:

Žiak

- rozumie základným kresťanským životným postojom viery, nádeje a lásky, je pripravený angažovať sa pre ich rozvoj

Prierezové témy

Multikultúrna výchova

Žiak

- je schopný vnímať vo svojom okolí inakosť iných denominácií a je schopný prijať túto skutočnosť

5. téma: PRAMENŇ NÁDEJE

dotácia hodín: 2 hod pre školy s jednohodinovou dotáciou/ 4 hod pre školy s dvojhodinovou dotáciou.

Kľúčové pojmy: modlitba, Božia prítomnosť

Ciele témy

Kognitívny: Jednoduchým spôsobom zdôvodniť potrebu modlitby pre duchovný rozmer človeka. Na modelových

situáciách objaviť nádej zo života viery.

Afektívny: Vnímať potrebu stíšenia.

Psychomotorický: Cvičením stíšenia a meditácie vytvárať priestor pre stretnutie s Bohom v modlitbe.

Obsahový štandard

Modlitba – život v Božej prítomnosti

Bože, si pri mne (Žalm 139)

Boh – stred kresťanského spoločenstva

Výkonový štandard

Žiak vie

- jednoduchým spôsobom zdôvodniť potrebu modlitby pre duchovný rozmer človeka
- na modelových situáciách objaviť nádej zo života viery
- vnímať potrebu stíšenia
- cvičením stíšenia a meditácie vytvárať priestor pre stretnutie s Bohom v modlitbe

Rozvoj kompetencií:

komunikačné kompetencie:

Žiak

- je schopný sa stíšiť

sociálne a interpersonálne kompetencie:

Žiak

buduje vzťah dôvery

existenciálne kompetencie:

Žiak

- rozvíja duchovné hodnoty
- rozumie základným druhom kresťanskej modlitby a základnému správaniu spojenému s modlitbou

Prierezové témy

Osobnostný a sociálny rozvoj

Žiak

- vníma svoj duchovný rozmer
- je vnímavý pre sústredenie, stíšenie a načúvanie

VZDELÁVACIA OBLASŤ: ČLOVEK A SVET PRÁCE

PREDMET: PRACOVNÉ VYUČOVANIE

Charakteristika vzdelávacej oblasti

Oblasť Človek a svet práce zahŕňa široké spektrum pracovných činností a technológií, vedie žiakov k získaniu základných užívateľských zručností v rôznych oblastiach ľudskej činnosti a prispieva k vytváraniu životnej a profesijnej orientácie žiakov.

Koncepcia vzdelávacej oblasti Človek a svet práce vychádza z konkrétnych životných situácií, v ktorých žiaci prichádzajú do priameho kontaktu s ľudskou činnosťou a technikou v jej rozmanitých podobách a širších súvislostiach.

Vzdelávacia oblasť Človek a svet práce sa zameriava na praktické pracovné návyky a dopĺňa celé základné vzdelávanie o dôležitou zložku nevyhnutnú pre uplatnenie človeka v ďalšom živote a v spoločnosti. Tým sa odlišuje od ostatných vzdelávacích oblastí a je ich určitou protiváhou. Je založená na tvorivej spolupráci žiakov.

Ciele vzdelávacej oblasti Človek a svet práce na primárnom stupni vzdelávania

Pri vymedzení cieľov primárneho vzdelávania pre oblasť Človek a technika vychádzame zo všeobecných požiadaviek vedecko-technickej gramotnosti i zo všeobecných cieľov primárneho vzdelávania. V tejto vzdelávacej oblasti môžeme uvažovať z hľadiska troch navzájom prepojených komponentov:

1. výchova vzťahu k technike (**hodnoty, postoje**),
2. výchova o technike (**vedomosti**),
3. výchova prostredníctvom techniky (**skúsenosti, pracovné činnosti, zručnosti**).

Základný vzťahový rámec pre určenie cieľov

elementárneho vzdelávania oblasti Človek a svet práce vychádza z uvedených komponentov:

V rovine hodnôt a postojov smeruje k:

- poňatiu úlohy techniky v spoločnosti,
- uvedomenia si toho, ako technika ovplyvňuje náš život v rôznych životných situáciách (doma, v škole, pri cestovaní, pri hre, športe atd.),
- bipolárnemu vnímaniu techniky (technika môže pomáhať, ale aj ohrozovať zdravie život),
- rozvíjaniu mravného vedomia a konania v súvislosti s využitím techniky,
- rozvíjaniu osobnostných vlastností,
- uplatňovaniu tvorivosti a vlastných nápadov,
- vytváraníu postojov k hodnotám vo vzťahu k práci človeka,
- zodpovednosť za kvalitu svojich i spoločných výsledkov práce,
- rozvoju morálnych a vôľových vlastností (vytrvalosť a sústavnosť pri plnení zadaných úloh, vynakladanie úsilia na dosiahnutie kvalitného výsledku),
- rozvoju asertivity pri presadzovaní vlastných názorov, postojov a citov,
- rozvoju autonómnej pozície človeka (sebarealizácie, sebadôvery, sebaavdelávania atd.).

V rovine vedomostí smeruje k:

- porozumeniu základným technickým problémom v kľúčových oblastiach techniky (materiály a technológie, komunikačné systémy, doprava a konštruovanie) na vekuprimeranej úrovni,
- poznaniu základných životných potrieb rastlín v rámci pestovateľských prác,
- poznaniu základnej techniky v domácnosti a bezpečnej manipulácii s ňou,

V rovine pracovných činností a zručností smeruje k:

- získavaníu pracovných skúseností a zručností v kľúčových oblastiach techniky
- spôsobilosti kriticky používať informačné a komunikačné technické prostriedky
- získavaníu pracovných zručností pri opracovaní technických materiálov
- spôsobilosti v oblasti konštruovania počnúc plánovaním až po prezentáciu produktu
- osvojenia si bezpečného využívania techniky v domácnosti
- pestovaníu a ošetrovaníu základných druhov rastlín
- získavaníu všeobecne využiteľných pracovných skúseností
- využívavaníu vhodných pracovných prostriedkov v bežnom živote
- naučeníu sa pracovať v tíme
- poznavaníu pravidiel bezpečnosti práce a k schopnosti poskytnúť pomoc pri úraze

Vzdelávanie v tejto oblasti smeruje k vytváraníu a rozvíjaníu kľúčových kompetencií žiakov tým, že vede žiakov k:

- pozitívnemu vzťahu k práci a k zodpovednosti za kvalitu svojich i spoločných výsledkov práce
- osvojeníu základných pracovných zručností a návykov z rôznych pracovných oblastiach, k organizácii a plánovaníu práce a k používaníu vhodných nástrojov, náradia a pomôcok pri práci i v bežnom živote
- vytrvalosti a sústavnosti pri plnení zadaných úloh, k uplatňovaníu tvorivosti a vlastných nápadov pri pracovnej činnosti a k vynakladaníu úsilia na dosiahnutie kvalitného výsledku
- autentickému a objektívnemu poznávaníu okolitého sveta, k potrebnej sebadôvere, k novému postojú a hodnotám vo vzťahu k práci človeka, technike a životnému prostredíu
- chápaníu práce a pracovnej činnosti ako príležitosti k sebarealizácii, sebaavdelávania a k rozvíjaníu podnikateľského myslenia.
- orientácii v rôznych oboroch ľudskej činnosti, formách fyzickej a duševnej práce a osvojeníu potrebných poznatkov a zručností významných pre možnosť uplatnenie, pre voľbu vlastného profesijného zamerania a pre ďalšiu životnú a profesijnú orientáciu
- k schopnosti bezpečne sa správať v doprave a na komunikáciách
- k rešpektovaníu environmentálnych hodnôt a chápaníu recyklácie materiálov a produktov

Tematické celky v predmete pracovné vyučovanie 4.ročník ZŠ

Tvorivé využitie technických materiálov	11 h
Základy konštruovania	12 h
Pestovanie rastlín	11h
Ľudové tradície a remeslá	2 h

Obsah predmetu

4.ročník

36 hodín ročne

1. Tvorivé využitie technických materiálov 11 hodín

Hodnoty a postoje žiaka	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Vedieť hodnotiť výsledok svojej práce. Interpersonálne spôsobilosti prostredníctvom technických činnosti realizovaných samostatne i v kolektíve (efektívnosť činnosti, plánovanie, organizovanie, kontrolovanie a hodnotenie výstupov činnosti, empatia, riešenie konfliktných situácií, rešpektovanie a tolerovanie odlišností, zodpovednosť, úcta, zodpovednosť za výsledky práce vo vzťahu k rozvoju spoločnosti a životnému prostrediu), - schopnosť chápať význam technickej záujmovej činnosti a	<p>Poznávanie vlastností materiálov Pomocou porovnávacieho pozorovania, bádania a experimentovania nadobudnúť poznatky o technických materiáloch s ktorými sa bežne žiaci stretávajú. Poznať, rozlíšiť a popísať štruktúru a vlastnosti technických materiálov. Získať odbornou-špecifické poznatky o materiáloch (papier, textil, drevo) a procesoch tvorby produktov.</p> <p>1. Papier a kartón Praktické činnosti: strihanie, lepenie, skladanie, oblepovanie. Námety na skúmanie: skúmať vlastnosti papiera podľa toho, ako sa strihá, trhá, skladá, ktorý papier je najvhodnejší na skladanie (balenie), z akého papiera sú listy učebníc, detských kníh...).</p> <p>Pracovné námety: priestorové a kruhové vystrihovačky, skladanie origami podľa náčrtu, balenie kníh a darčiekov, koláž z kartónu.</p> <p>2. Textil Praktické činnosti: navliekanie nite do ihly, robenie uzlíka, osvojenie základných stehov, zhotovenie výrobku podľa strihu. Námety na skúmanie: skúmať vlastnosti textílií podľa toho, ako udržiavajú teplo, podľa krčivosti, podľa väzby, nasiakavosti. Skúmať stehy na výšivkách. Pracovné námety: výrobok s prvými stehmi, námety na vyšívanie s detskými prvkami, resp. námetmi ľudovej kultúry, gombíkový panáčik, tvorba výrobku podľa strihu.</p> <p>3. Drevo Praktické činnosti: skúmanie vlastností drevín, kombinovanie drevín, oddeľovanie, spájanie,</p>	Pozná vlastností materiálov porovnávaním, triedením, experimentovaním. Získa pracovné zručnosti s nimi. Vie vytvoriť jednoduchý predmet riešením problémovej úlohy s uplatnením vlastnej predstavivosti a fantázie. Dodržiava zásady bezpečnej práce s materiálom a pracovnými nástrojmi. Vytvára pracovné prostredie s akcentom na estetiku prostredia. Váži si hodnoty vytvorené človekom a prírodou.

do tejto sa zapájať.	maľovanie. Námety na skúmanie: skúmať drevené predmety v triede (byte), skúmať drevinu v okolí, skúmať, kde sú poškodené drevinu a akým spôsobom. Pracovné námety: zvieratká, postavy, príbytky.	
----------------------	--	--

2. Základy konštruovania 12 hodín

Hodnoty a postoje žiaka	Obsahový štandard	Výkonový štandard
<p>- efektívne žiť a pracovať s inými ľuďmi, učiť sa s nimi a od nich,</p> <p>- plánovať, organizovať, kontrolovať a hodnotiť aktivity tímu ľudí, preberať spoluzodpovednosť za prácu tímu,</p> <p>- vážiť si, rešpektovať, akceptovať a tolerovať odlišnosti iných ľudí, pomáhať im v prípade potreby, dobre s nimi vychádzať, udržiavať harmonické medziľudské vzťahy</p> <p>- motivácia a odhodlanie k tvorbe osobne a spoločensky prospešných technických produktov,</p> <p>- rozvíjanie poznania, že produktívna práca (aj v oblasti techniky) je základnou podmienkou rozvoja človeka a spoločnosti,</p> <p>- poznanie a bezpečné ovládanie techniky – záruka efektívneho využívania techniky</p>	<p>Obsah tematického celku tvoria 4 tematické okruhy:</p> <p>a) Konštrukcie okolo nás b) Technické komunikačné prostriedky c) Technika v doprave</p> <p><i>a) Konštrukcie okolo nás</i> Skúmanie konštrukcií okolo nás a ich spoločenský význam (mosty, budovy, zariadenia). pre človeka Všímanie si celku i detailov. Pokus o návrh technického objektu na zhotovenie. Technické objekty zhotovujeme zo stavebníc alebo z rôznych technických materiálov (papier, kartón, lepenka, koženka, plasty, drôtičky, drevo) za použitia dostupných nástrojov a náradí. Odporúča sa použiť stavebnice s väčšími prvkami a škatule rôznych veľkostí a tvarov. Úlohy majú mať charakter hry. Námety: obydlia, mosty, pohyblivé detaily strojov (vrtuľka), šarkan.</p> <p><i>b) Technické komunikačné prostriedky</i> Žiaci sa oboznamujú s historickými i modernými komunikačnými prostriedkami (telefón, fax, PC). Skúmajú, ako technické prostriedky umožňujú komunikáciu medzi ľuďmi. Skúmajú, kde sa tieto komunikačné prostriedky využívajú, samé sa učia sa využívať komunikačné prostriedky simulovaním rôznych situácií.</p> <p><i>c) Technika v doprave</i> Oboznámenie sa s dopravou, dopravnými prostriedkami, rozvíjanie cestovateľskej mobility. Rozvíjanie konštruktérskych schopností, konštrukcia bicykla, jeho technické vybavenie a bezpečnosť jazdy na bicykli</p>	<p>Pozná základné druhy a hlavné znaky ľudských obydlií.</p> <p>Pozná význam mostov a vie konštruovať mosty podľa určitých požiadaviek (členitosť terénu, veľkosť rieky a pod.).</p> <p>Vie vybrať vhodný materiál na konštrukciu určeného modelu.</p> <p>Vie ovládať telefón a PC.</p> <p>Pozná zásady bezpečnej mobility. Pozná pravidlá bezpečnej jazdy na bicykli. Vie zistiť technický stav vlastného bicykla. Vie urobiť jednoduchú údržbu bicykla.</p>

<p>vo svoj prospech i prospech iných - orientácia v rôznych odboroch ľudskej činnosti, osvojenie potrebných poznatkov a zručnosti významných pre možnosť spoločenského uplatnenia sa, pre voľbu vlastného profesijného zamerania a pre ďalšiu profesijnú orientáciu, možnosti uplatnenia sa na trhu práce (aj napr. v medzinárodnom kontexte)</p>		
---	--	--

3. Pestovanie rastlín 11 hodín

Hodnoty a postoje žiaka	Obsahový štandard	Výkonový štandard
<p>Význam črepníkových rastlín pre skrášľovanie a zlepšovanie životného prostredia. Cieľavedome pristupovať k tvorbe krajšieho životného prostredia.</p>	<p>1. Črepníkové rastliny a životné prostredie Poznávanie a odborné pomenovanie črepníkových rastlín, poznávanie ich nárokov na životné podmienky a ich význam pre tvorbu životného prostredia. Ošetrovanie črepníkových rastlín (umiestnenie podľa nárokov na svetlo a teplo, polievanie, očisťovanie rastlín, kyprenie, rosenie, prihnojovanie, presadzovanie). Rozmnožovanie rastlín (semenami, vegetatívne – odrezkami, delením trsu, cibuľami, hluzami...). Hydroponické pestovanie rastlín (postup celoročného ošetrovania rastlín).</p> <p>2. Poznávanie úžitkových rastlín</p>	<p>Založí kútik živej prírody a využívajú na pestovateľské činnosti, výstavy a pokusy. Pozná a vie pomenovať viac druhov črepníkových rastlín (10 druhov). Pozná ich nároky na základné životné podmienky a pestované druhy vie správne ošetrovať. Vie založiť jednoduchú množiareňku, pozná jej význam a využitie. Vie regulovať podmienky pre zakorenenie odrezkov. Pozná spôsoby vegetatívneho rozmnožovania rastlín pestovaných v KŽP. Vie odoberať a upravovať stonkové odrezky a listové odrezky. Vie zasadiť do črepníkov (črepníkovať) rozmnožené rastliny.</p> <p>Pozná 10 druhov úžitkových</p>

<p>Význam zeleniny pre zdravú výživu. (zelenina - zdroj vitamínov, minerálnych látok, ochranných a liečivých látok, vlákniny. Pestrosť a a rovnomernosť spotreby zeleniny počas roka Hygienické zásady konzumácie čerstvej zeleniny.</p>	<p>Poznávanie úžitkových rastlín – ich konzumných častí, plodov, semien (hlavne zeleninu). Robiť výstavky poznávaných druhov priebežne (semená, rastliny, konzumné časti, plody), aby žiaci poznali úžitkové rastliny v rôznych vývinových fázach. Zatriedenie poznávaných druhov zelenín do pestovateľských skupín. Poznať význam zeleniny pre zdravie a výživu. Pestovanie zeleniny z priamej sejby a z priesad.</p>	<p>rastlín, rozlišuje ich konzumné časti a plody. Pozná pestovanie zeleniny z priamej sejby (mrkva, reďkovka, hrach). Poznať význam predpestovania rastlín.</p>
<p>Význam pokusy a pozorovaní z hľadiska a pochopenia nových poznatkov, z hľadiska objavovania súvislostí, z hľadiska využívania nových informačných zdrojov pre ďalšiu bádateľskú činnosť.</p>	<p>3. Pokusy a pozorovania Podmienky klíčenia semien (vhodné napr. hrach, fazuľa). Význam vody, tepla a svetla pre rastliny (napr. fazuľa kríčková, hrach). Rýchlenie rastu rastlín teplotou. Význam pestovateľských podmienok na zakorenenie stonkových a koreňových odrezkov (teplo, vlhkosť substrátu a vzduchu v množiarňičke). Vplyv ošetrovania rezaných kvetov na dobu ich kvitnutia (úprava stonky, výmena vody, výživno – dezinfekčné prípravky).</p>	<p>Vie založiť jednoduché pokusy na overenie základných životných podmienok rastlín. V pravidelných intervaloch sledovať pokusné a kontrolné rastliny, zaznamenávať objektívne výsledky pozorovania. Výsledky pozorovaní a pokusov vyhodnotiť.</p>
<p>Význam pestovania vonkajších okrasných rastlín pre skrášľovanie širšieho okolia (škola, bydlisko). Oceňovať hodnoty vytvorené vlastnou pestovateľskou činnosťou. Využívanie okrasných rastlín k estetickému skrášľovaniu prostredia.</p>	<p>4. Pestovanie vonkajších okrasných rastlín Poznávanie vonkajších okrasných rastlín (letničky, dvojročné okrasné rastliny, trvalky).</p>	<p>Pozná 5 druhov nových vonkajších okrasných rastlín. Vie ich zatriediť do pestovateľských skupín (letničky, dvojročné okrasné rastliny, trvalky). Vie pomenovať a využívať náradie a pomôcky, osvojiť si postupy bezpečnej práce.</p>
<p>Zvýšenie hodnoty okrasných rastlín aranžovaním. Dosiahnutými výsledkami prejavíť pozornosť a úctu svojim najbližším.</p>	<p>5. Rez a úprava kvetín do váz Poznávanie okrasných rastlín vhodných na aranžovanie (pestované druhy, lúčne druhy). Výstavky okrasných rastlín. Zásady zberu, rezu, prenášania, úpravy, sušenia a uskladnenia rastlinného materiálu. Základné pravidlá výberu a aranžovania okrasných rastlín. Aranžovanie kvetov a doplnkovej zelene do váz a plochých misiek. Viazanie kytíc, vencov. Zásady ošetrovania rezaných kvetov. Výstavky výsledkov aranžovania.</p>	<p>Pozná vybrané druhy rastlín vhodných na aranžovanie. Pozná zásady rezu, prenášania a úpravy rastlinného materiálu. Osvoji si základné pravidlá aranžovania a použitia pomocného materiálu. Aranžovanie kvetín a okrasných rastlín pri významných príležitostiach (vianočné, veľkonočné, rodinné a spoločenské</p>

		udalosti).
--	--	------------

5. Ľudové tradície a remeslá 2hodiny

Hodnoty a postoje žiaka	Obsahový štandard	Výkonový štandard
<p>Poznanie vlastných kultúrnych zvykov a tradícií.</p> <p>Poznanie a úcta ku kultúram iných národov/národnostných skupín.</p> <p>Rozvoj kreativity pri zhotovovaní produktov.</p> <p>Tvorivá práca v rozličných sociálnych formách (samostatná práca, práca vo dvojiciach, tímová práca).</p>	<p>Skúmanie vlastnej kultúry</p> <ul style="list-style-type: none"> - Skúmať a objavovať vlastnú kultúru a spoznať iné kultúry v oblasti ľudových tradícií <p>Tradície spojené s vianočnými a veľkonočnými sviatkami</p> <ul style="list-style-type: none"> - Skúmanie vlastných tradícií spojenými s vianočnými a veľkonočnými sviatkami. - Navrhnutie, vytvorenie vianočných (veľkonočných) ozdôb a doplnkov. - Uvažovanie (premýšľanie) o nich význame a využití. <p>Spoznávanie ľudových remesiel</p> <p>Žiaci posnávajú základné ľudové remeslá, ktoré sa v minulosti vyskytovali v ich regióne (napr. drotárstvo, hrnčiarstvo, tkáčstvo ...) Skúmajú históriu týchto remesiel. Zhotovujú produkty starých ľudových remesiel.</p> <p>Žiak už v mladšom školskom veku by mal poznať zvyky a tradície svojej rodiny, okolia a krajiny, v ktorej žije. Pri poznávaní ľudových tradícií žiak používa rôzne druhy technických a prírodných materiálov. Patrí k nim drevo, drôt, plech, šišky ihličnatých drevín, šúpolie, slama, rôzne druhy papiera. Ľudové remeslá sú pre niektoré lokality Slovenska charakteristické remeslami. Tie sa môžu poznávať v rámci exkurzií, besied s ľuďmi, ktorí sa špeciálne venujú remeslám, návštevou múzeí a vlastnou aktivitou t. j., zhotovením predmetu, ktorý úzko súvisí s ľudovým remeslom.</p>	<p>Žiak pozná význam hlavných sviatkov vlastnej kultúry (Vianoc a Veľkej noci a ďalších zvykov). Vie zhotoviť produkt symbolizujúci túto tradíciu. Pozná minimálne jedno remeslo v regióne s bohatou históriou.</p>

Prierezové témy: Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra- Ľudové tradície a remeslá
 Dopravná výchova – Základy konštruovania Technika v doprave
 Ochrana života a zdravia-Tvorivé využitie technických materiálov
 Enviromentálna výchova- Tvorivé využitie technických materiálov

Žiaci budú v predmete pracovné vyučovanie klasifikovaní, podľa Metodického pokynu č. 7/2009 – R z 28. apríla 2009.

VZDELÁVACIA OBLASŤ: UMENIE A KULTÚRA

PREDMET: VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Časový rozsah výučby:	2 hodiny týždenne, spolu 66 hodín ročne
Ročník:	štvrtý

Charakteristika predmetu:

Výtvarná výchova primárneho vzdelávania je predmet, ktorý prostredníctvom autentických skúseností získaných výtvarnou činnosťou – intenzívnych zážitkov, dobrodružstva tvorby a sebaujadrovania – rozvíja osobnosť žiaka v úplnosti jej cítenia, vnímania, intuície, fantázie i analytického myslenia – vedomých i nevedomých duševných aktivít. Týmto výtvarná výchova napĺňa svoje jedinečné poslanie v celom edukačnom procese.

Výtvarné aktivity predstavujú širokú škálu činností, ktorú na jednej strane vymedzuje prirodzený detský záujem, duševný, citový rozvoj a rozvoj schopností vyjadrovať svoje predstavy – a na druhej strane bohatosť vyjadrovacích foriem (jazyka), ktorú ponúkajú rôzne druhy vizuálnych umení súčasnosti (zahŕňajúc intermediálnosť aj interdisciplinárnosť). Predmet výtvarná výchova v sebe zahŕňa okrem tradičných a nových výtvarných disciplín aj ďalšie druhy vizuálnych umení – dizajn v jeho rôznych polohách, fotografiu, architektúru, elektronické médiá a multimédiá.

Na primárnom stupni výtvarná výchova plynulo nadväzuje na prirodzený záujem dieťaťa o výtvarné vyjadrovanie svojich predstáv, na bohatosť detskej fantázie a obrazotvornosti, zvedavosť a príťažlivosť objavovania nových možností, pretože výtvarné činnosti predstavujú pre väčšinu detí hravú činnosť a priamy prostriedok materializácie vlastných predstáv.

Edukačný proces výtvarnej výchovy, ako proces tvorivý zvyšuje nárok na vedomú operatívnosť s vyjadrovacími prostriedkami v priebehu postupného dospievania žiaka: vedie žiaka od detskej spontánnosti k svojbytnému vyjadrovaniu – formuje vlastné spôsoby sebaujadrovania a vlastné postoje a hodnotiace názory.

Edukačný proces pozostáva zo zložky vyjadrovacej a interpretačnej, výchovnej a vzdelávacej. Tieto zložky sa vo výtvarnej výchove prelínajú, nemožno ich chápať ako izolované. Uplatňujú sa tak, že jedna vyplýva z druhej. Výtvarné činnosti predstavujú zároveň poznávanie umenia a chápanie jeho zmyslu. Otvárajú tak žiakovi možnosť zaradiť sa do kultúrnej tradície na úrovni súčasného myslenia, možnosti jeho aktívneho začlenenia sa do kultúry.

Ciele vyučovacieho predmetu

Cieľom je: prostredníctvom autentických skúseností získaných z výtvarných činností, nadväzujúcich na detský spontánný výtvarný prejav, rozvíjať manuálne zručnosti (nástroj, technika, materiál, proces), duševné spôsobilosti (predstavivosť, fantázia a tvorivosť), vedomosti (poznávanie javov, predmetov a vzťahov prostredníctvom ich výtvarného vyjadrovania) a postoje (formovanie si vlastného názoru, prístupu a vkusu).

Cieľové kompetencie:

- základné vedomosti o farbách, charakteroch tvarov
- vedomosti o vlastnostiach a možnostiach používania výtvarných nástrojov a materiálov

- zvládnuť základné motorické úkony s rôznymi nástrojmi (ceruza, štetec, pero, fixky, nožnice)
- vytvárať stopy alebo tvary priamym telesným dotykcom (prstami, rukou)

Stratégie vyučovania

Metódy: motivačný rozhovor, pozorovanie, experimentovanie, dialóg, zážitková metóda, diskusia, motivačná demonštrácia, sebahodnotenie, sebareprezentácia, názorná metóda, motivačné rozprávanie, metóda pozorovania, napodobňovanie, praktickej činnosti

Formy: vyučovacia hodina, maľovanie v teréne, hra, hranie rolí, scénok, exkurzia, skupinová práca, blokové vyučovanie, diferencovaná práca, vyučovacia hodina v múzeu, galérii, počítačovaj triede

Učebné zdroje: odborná literatúra, didaktická technika-CD prehrávač, edukačné CD, DVD, videorekordér, dataprojektor, fotoaparát, počítače, materiálne výučbové prostriedky-písacie a kresliace potreby, magnetická tabuľa, nápovedné obrázky, hotové výrobky, fotografie, bábky, hračky, ďalšie zdroje- internet, encyklopédie, časopisy, televízne kanály

Hodnotenie

Hodnotíme nielen výsledok činnosti, ale celý proces a prístup žiaka v rámci tohoto procesu.

Stupeň hodnotenia	Opis kritérií
výborný	<ul style="list-style-type: none"> ● žiak je iniciatívny a tvorivý vo výtvarnom vyjadrovaní, uplatňuje vlastné nápady, je otvorený voči novým podnetom a experimentovaniu, ● žiak dokáže vyjadriť veku primerané postoje (vkus, názor, spolupráca, individualita) v oblasti vizuálnej kultúry, ● žiak ovláda zručnosti (technické, nástrojové, materiálové) podľa požiadaviek ročníkových kompetencií na vynikajúcej úrovni, ● žiak preukazuje veku primerané mentálne spôsobilosti – na úrovni vnímania, prežívania, fantázie a predstavivosti, vytvárania vlastných koncepcií, ● žiak dokáže veku primerane pomenovať a interpretovať svoje zážitky, činnosti a ich výsledky, ● žiak preukazuje vedomosti z oblasti vizuálnej kultúry primerané edukačným úlohám (v nižších ročníkoch najmä vedomosti o materiáloch, nástrojoch, základných technikách a druhoch vizuálnych umení) ● žiak dokáže rešpektovať vlastný tvorivý výsledok a je tolerantný voči tvorivým prejavom, názorom a vkusu iných, ● žiak zrealizoval artefakt primerane svojmu veku a schopnostiam.
chválitebný	Žiak v podstate spĺňa kritériá 1. stupňa hodnotenia ale je menej samostatný, iniciatívny a tvorivý.
dobrý	Žiak realizuje edukačné úlohy priemerne, chýba mu iniciatívnosť, tvorivosť, tolerancia, nerozširuje svoju flexibilitu, neosvojuje si nové vyjadrovacie prostriedky, podlieha predsudkom a stereotypom.
dostatočný	Žiak realizuje edukačné úlohy na nízkej úrovni, bez vlastného vkladu, s ťažkosťami aplikuje získané zručnosti a poznatky v nových oblastiach.
nedostatočný	Žiak nespĺňa kritériá, nemá záujem o výtvarné aktivity, neguje vyučovací proces.

Tematický celok Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezová téma
1. Výtvarný jazyk – základné prvky výtvarného vyjadrovania - bod (hravé činnosti s bodmi - šrafúra, tieň (budovanie tvaru	Budovanie tvaru a priestoru linkou, šrafovanie, tieňovanie, využitie farebných kontrastov,	Žiak vie budovať plošný a priestorový tvar a priestor, tieňovať,	Osobnostný a sociálny rozvoj Dopravná výchova.

<p>a priestoru linkou, šrafovaním a tieňovaním , textúrami – predmetná kresba)</p> <p>- farba (farebné kontrasty : teplá – studená, tmavá – svetlá, doplnkové farby)</p>	<p>roznávanie teplých a studených farieb, doplnkových farieb, oboznamovanie sa s rôznymi textúrami.</p>	<p>šrafovať, pracovať s farbami, farebnými kontrastmi, textúrami.</p>	
<p>2. Výtvarný jazyk – kompozičné princípy a možnosti kompozície</p> <p>-materiálovéa tvarové kontrasty a súzvuky, textúra povrchov</p> <p>- výstavba proporcií a tvarov v plošnom vyjadrení (základy proporčnosti v kresbe)</p> <p>- výstavba proporcií a tvarov v priestorovom vyjadrení(základy proporčnosti v modelovaní)</p> <p>- variačné a permutačné cvičenia (odklon od schematickeho zobrazovania)</p>	<p>Poznávanie a porovnávanie materiálových a tvarových kontrastov a súzvukov. Zobrazenie a vytváranie tvarov na ploche a v priestore s využitím základov proporčnosti. Poznávanie základných vzťahov medzi tvarom predmetu a jeho funkciou a materiálom, z ktorého bol vyrobený. Spracovanie kompozičného motívu netradičným spôsobom.</p>	<p>Žiak vie zobraziť a vytvoriť tvar na ploche a v priestore, spracovať motív netradičným spôsobom, pracovať s rozličnými materiálmi, svetlom, farbou, chápe vzťahy medzi tvarom, funkciou a materiálom predmetu.</p>	<p>Osobnostný a sociálny rozvoj</p>
<p>3. Podnety výtvarného umenia (médiá, štýly, procesy, techniky, témy)</p> <p>- impresionizmus (krajinomal'ba-základy problematiky, variácie -krajiny v rôznych atmosférach)</p> <p>-zátišie-základy problematiky</p>	<p>Výtvarné zobrazenie krajiny, atmosféry v krajine, (krajina v rôznych ročných obdobiach, častiach dňa). Výtvarné spracovanie zátišia, variácie svetla, farby, materiálov. Chápanie vzťahu medzi prírodným tvarom a ľudským výtvorom. Vytváranie pozitívneho vzťahu k prírode.</p>	<p>Žiak dokáže pomocou výtvarných prostriedkov a pravidiel zobraziť krajinu, zátišie, dokáže vyjadriť svoj vzťah k prírode, rozoznať prírodniny a ľudské výtvary.</p>	<p>Enviromentálna výchova</p>
<p>4. Výtvarné činnosti inšpirované dejinami umenia</p> <p>- inšpirácia umením d'alekého východu (Čína, Japonsko), papierový objekt, kaligrafia</p>	<p>Poznávanie umenia a kultúry d'alekého východu. Vytváranie papierových objektov, origamy. Práca s písmom – kaligrafia.</p>	<p>Žiak dokáže vytvoriť objekty z papiera, pozná základy kaligrafie, dokáže pracovať</p>	<p>Multikultúrna výchova</p>

		s písmom a využiť písmo na vytváranie rôznych obrázcov.	
6. Podnety filmu a videa - filmový trik, kulisa	Vytváranie filmových scenérií, kulís, práca s rozličným materiálom, poznávanie a vytváranie filmových trikov, využitie moderných technológií (počítačová grafika)	Žiak chápe význam filmovej scenografie, dokáže vytvoriť filmové kulisy s využitím rôznych materiálov a techník. Žiak pozná základy filmových trikov a jednoduché triky aj vytvoriť (využitie PC)	Mediálna výchova
7. Podnety architektúry - antropo - ,zoo - , fyto – morfná architektúra	Vytváranie architektúry v tvare zvierat'a, rastliny, ľudskej postavy, časti tela. Poznávanie vnútornej štruktúry tela, domu, mesta. Rozvoj technického myslenia, fantázie.	Žiak dokáže navrhnuť a výtvarne stvárniť antropo – zoo – fytomorfnú architektúru. Pozná a využíva základné technické princípy, analógie.	Enviromentálna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj
8. Podnety dizajnu - dizajn inšpirovaný organickými tvarmi a telesnými funkciami - dizajn inšpirovaný slovom, názvom	Navrhovanie a vytváranie predmetov inšpirovaných organickými tvarmi a výrazovosťou tela, ich názvom	Žiak dokáže oživiť predmet prenášaním tvarov a funkcií na predmet. Dokáže využiť analógiu názvov častí predmetov a tela (oko, ucho, brucho, ručička, hlava)	Osobnostný a sociálny rozvoj
9. Podnety tradičných remesiel - drotárstvo, vytváranie z drôtu	Vytváranie objektov z drôtu, drôtených sietí, obdrôtovanie ľubovoľných predmetov a prírodnín. Rozvoj záujmu	Žiak pozná základy drôtovania a dokáže vytvoriť jednoduché	Multikultúrna výchova

	o ľudové tradície a remeslá.	objekty využitím tejto techniky.	
10. Elektronické médiá - maľovanie prostredníctvom počítača	Stvárnenie výtvarného námetu prostredníctvom elektronického média. Práca s počítačom.	Dieťa zvláda základné zručnosti pri práci s počítačom, dokáže vytvoriť jednoduché kresby.	Mediálna výchova
11. Porovnávacie, kombinačné a súhrnné cvičenia -syntéza rôznych typov obrazu a zámena prvkov kompozície(krajiny a zátišia, prípadne portréty) -možnosti zobrazovania motívu-odklon od schém	Maľovanie zátišia ako krajiny – krajinné prvky sú usporiadané ako zátišie a následne prvky zátišia usporiadané ako krajina. Kreslenie vybraného motívu podľa svojej zaužívanej predstavy a následné porovnávanie so schémou (hľadanie odlišností, pozorovanie detailov)	Žiak dokáže nakresliť motív podľa vlastnej predstavy, podľa predloženej schémy a vie postrehnúť odlišnosti, charakteristické znaky.	Osobnostný a sociálny rozvoj Enviromentálna výchova
12. Podnety hudby, literatúry, synestetické podnety - hudba ako obraz tónov, farebné tóny, farebné stupnice - divadlo (syntéza dramatického a výtvarného obrazu, scéna, kostým, maska)	Počúvanie stupnice tónov a ich farebné vyjadrenie, hľadanie príjemných a nepríjemných dvojíc, dopĺňanie stupníc krátkym textom. Divadlo – vytvorenie scény, kostýmu, masky na základe syntézy dramatického a výtvarného výrazu.	Žiak dokáže farebne stvárniť vypočuté tóny, zosúladiť príjemný, nepríjemný tón s farbou. Žiak dokáže k divadelnej predlohe vytvoriť vhodnú scénu, masku, kostým.	Osobnostný a sociálny rozvoj
14. Podnety rôznych oblastí poznávania sveta - podnety vlastivedy : mapa - podnety prírodovedy : magnetizmus, páka	Vytvorenie vlastnej mapy – žiak vytvára vlastné symboly, značky a komentár, prepisovanie terénu do vrstevníc. Kresba magnetom a kovovými pilinami	Žiak vie vytvoriť jednoduchú mapu, vlastné topografické značky, využiť poznatky o prepise terénu do vrstevníc. Žiak dokáže	Osobnostný a sociálny rozvoj

		využiť poznatky z prírodovedy o magnetizme a pomocou magnetu a kovových pilín vytvárať obrazce.	
15. Tradícia a identita, kultúrna krajina - výtvarná reakcia na pamiatku (monument) obce	Kreslenie historicky významného miesta, pamiatky. Rozvíjanie vzťahu k pamiatkam blízkeho okolia.	Žiak vie výtvarne stvárniť danú pamiatku, zachytiť detaily, dosadiť historický príbeh, vytvoriť vlastný komentár, návrh na rekonštrukciu.	Multikultúrna výchova
16. Škola v galérii – galéria v škole	Návšteva galérie, vytváranie pozitívneho vzťahu k výtvarnému umeniu, rozvoj estetického cítenia.	Žiak dokáže zaujať postoj a vytvoriť si vzťah k videným umeleckým dielam.	Osobnostný a sociálny rozvoj
17. Výtvarné hry - zábavná koláž (montáž, asambláž, roláž, frotáž...)	Vytváranie zábavnej koláže s využitím fotografií, figúriek z komiksov, ich dopĺňanie textovými bublinami.	Žiak vie vytvoriť vtipnú koláž, využiť rôzny materiál, dotvoriť rozpracovaný námet.	Osobnostný a sociálny rozvoj

PREDMET: HUDOBNÁ VÝCHOVA

Ciele predmetu

Cieľom je prostredníctvom:

– poznania a interpretácie slovenských ľudových piesni, si osvojiť hudobný materinský jazyk

a takto prispieť rozvíjaniu kultúrnych kompetencii žiakov,

- poznania slovenského zvykoslovia, vlasteneckých piesni, získať základy národnej identity a vlastenectva,

Kognitívne ciele

- poznávať svet zvukov a hudby
- prostredníctvom hudobných aktivít získať základy hudobných vedomostí,
- prispievať k rozvoju osobnosti žiaka, k rozvíjaniu činnosti
- poznávať vybrané umelecké diela
- získať základy hudobného myslenia

Socioafektívne ciele

- uvedomovanie si a rozlišovanie mravných a estetických hodnôt, otvorenosť a tvorivosť,
- empaticky pristupovať k precítaniu
- bez predsudkov pristupovať k vnímaniu umeleckých hodnôt
- získať schopnosti spolupracovať v tíme,
- chápať umenie v jeho mnohorakých podobách a súvislostiach

Psychomotorické ciele

- na základe získaných zručností žiaci dokážu na primeranej úrovni realizovať svoje hudobné predstavy
- dokázať zostavovať auditívne, vizuálne i dramatické prvky.
- rozvíjať kľúčové kompetencie tak, aby sa: rozvíjal citový svet žiakov,

Obsah predmetu

- hudobný materiál (detské, umelé a ľudové piesne z folklórnych oblastí Slovenska, inonárodné piesne, príbehy, ľudové a umele detské hudobno-pohybové (tanečne) hry, hudobný materiál zameraný na jednotlivé ročné obdobia, zvykoslovie a rôzne
- sústava

Vokálne činnosti

Obsah

- základy speváckeho dýchania, držanie tela, nasadenie tónu, tvorba tónu, artikulácia,
- práca s hlasom, kultivácia speváckeho a hovoreného prejavu
- jednohlas, kánon, jednoduchý dvojhlas,
- intonácia
- hudobný rytmus a metrum – spev v 2/4, . , 4/4 takte,
- používanie taktovacích gest,
- orientácia v grafickom zázname jednoduchej melódie – čítanie nôt, určovanie rytmu, tempa, dynamiky,

Inštrumentálne činnosti

Obsah

- hra na detských hudobných nástrojoch a ich využívanie
- štylizácia charakteristických zvukov a javov z prírody, sveta rozprávok,

Hudobno-pohybové činnosti

Obsah

- reagovanie na hudbu a stvárňovanie hudby pomocou pohybu, tanca, gesta,
- pohybové vyjadrenie rytmu a charakteru piesne
- vytváranie jednoduchých sprievodov hrou na tele
- pohybové vyjadrenie vzťahov vysoko, nízko, stúpanie, klesanie melódie, silno, slabo,
- pomaly, rýchlo,
- používanie taktovacích gest v 2/4, 3/4., 4/4 takte,

Percepčné činnosti

Obsah

- aktívne vnímanie a prežívanie hudby,
- rozlíšenie zvukov okolitého sveta (zvuk, ton, reč, spev),
- rozlíšenie tónov podľa výšky, sily, druhu tempa,
- pozorné počúvanie piesni a hudobných skladieb, rozlišovanie
- sluchové
- využitie vhodných miest v skladbách na spoluúčasť so spevom,

Obsah	Kompetencie		Výstup
<p>Slovenské ľudové piesne a ich dnešná podoba v rozsahu h-d2. Krátke hlasové, intonačno-rytmické a sluchové cvičenia, rytmické a melodické doplnovačky.</p>	<p>Vokálno-intonačné činnosti</p>	<p>Ovládať základné hlasové zručnosti: správne držanie tela, spevácke dýchanie, otváranie úst, mäkké nasadenie tónu, artikulácia, spev hlavovým tónom. Piesne spievať intonačno – rytmicky správne a precítene. Podľa fonogestiky a písmenkových nôt intonovať v durovej diatonike + molový 5 – akord. Rozlišovať durové a molové tóniny (trojzvuky, stupnice, piesne). Vedieť zaspievať dvojhlasný kánon a jednoduchý dvojhlas. Poznať a vedieť správne zaspievať piesne aspoň z 3 oblastí Slovenska. Poznať a správne realizovať hodnoty nôt v notových zápisoch. Bezpečne ovládať čítanie nôt od h po d2.</p>	<p>Správne zaspievať 15 piesní, intonovať v durovej diatonike.</p>
<p>Sprievody k piesňam, jednoduché rytmické hry a jedno- a viachlasné rytmické cvičenia.</p>	<p>Inštrumentálne činnosti</p>	<p>Vedieť tvoriť ostinátne sprievody zodpovedajúce charakteru piesní. Zdokonaľovať sa v technike hry na detských hudobných nástrojoch. Tvorba vlastných hudobných nástrojov a ich tvorivé využívanie.</p>	<p>Vedieť zahrat jednoduché sprievody k piesňam správne zvoleným detským hudobným nástrojom, zdôrazniť dôležité hudobné myšlienky v počúvanej skladbe.</p>

Jednoduché ľudové tance, hudobno-pohybové tanečné hry.	Hudobno-pohybové činnosti	Vedieť zatancovať valašský krok, čardáš, mazúrku, valčík, polku, zostaviť z krokov jednoduchý tanec, rešpektujúc formu piesne a kultivované pohyby. Dokázať vyjadriť obsah piesní a skladieb pohybom. Pohybová improvizácia na hudbu. Taktovať 2- a 3-dobý takt.	Vedieť zatancovať jednoduchý čardáš, pomalý valčík. Pohybom správne reagovať na hudbu.
--	----------------------------------	--	--

Umelecké spracovanie slovenských ľudových piesní od 19. storočia podnes.	Percepčné činnosti	Poznať kontrast, návrat, totožnosť, podobnosť a odlišnosť hudobných myšlienok v hudobnej skladbe. Expresívnu reakciu na hudbu umocňovať pohybom, vizualizáciou a verbalizáciou. Podľa sluchu rozoznať sláčikové, dychové nástroje, fujaru, gajdy. Vedieť sa orientovať v rôznych typoch nástrojového obsadenia.	Podľa sluchu poznať minimálne 6 hudobných skladieb, dokázať vystihnúť zámer skladateľa a odhaliť výrazové prostriedky, ktorými ich realizoval.
Hudobno-dramatické etudy, hry, jeden hudobno-dramatický celok.	Hudobno-dramatické činnosti	Prežívaním modelových situácií pociťovať spojenie hudobno-dramatického prejavu s reálnymi životnými situáciami. Rešpektovať názory iných a stáť si za svojimi riešeniami. Vedieť transformovať v hudobných činnostiach získané vedomosti a skúsenosti pri improvizácii v hudobno-dramatických etudách a celkoch.	Realizovať minimálne 1 hudobno-dramatickú etudu (celok).

VZDELÁVACIA OBLASŤ: ZDRAVIE A POHYB

PREDMET: TELESNÁ VÝCHOVA

TELESNÁ VÝCHOVA

4.ročník

Škola: Základná škola, Rázusova č.2260, Čadca
Predmet: Telesná výchova
Školský rok: 2011/2012
Časová dotácia: 2 hodiny týždenne - 66 hodín ročne
Vyučujúci: Mgr. Jozefa Kocúreková

Telesná výchova

Tematický výchovno-vzdelávací plán 4. ročník

Časová dotácia: Štátny vzdelávací program - 2 vyučovacie hodiny týždenne, 66 vyučovacích hodín ročne

Mesiac	Týždeň	Tematický celok	Téma	Obsahový štandard			Vykonový štandard	Rozvíjané kompetencie	Prierezové témy
				Základné pojmy	Základné poznatky	Základné pohybové aktivity			
SEPTEMBER	1	Základné lokomócie a nelokomócie pohybové zručnosti	Poradové a organizačné cvičenia	Rad, zástup, družstvo, základné povelé poradovej prípravy	Zásady bezpečného a účelného pohybu po telocvični	Aktivity na precvičenie pojmov poradovej prípravy	Správne pomenovať poradové cvičenia realizované vo výučbe	Mať primerane veku a schopnostiam osvojené poradové cvičenia ako predpoklad účelnej organizácie pohybových činností v priestore	
	2	Manipulačné, pohybové a prípravné športové hry	Manipulačné hry	Náčinie - lopta, lopatky, svihadlá, kruhy, ...; pravidlá hry, hráč, spoluhráč, súper, kapitán, rozhodca	Pravidlá, správna technika herných činností, význam hier na rozvoj pohybových schopností a zruč. pre zábavu a zdrav.	Hry so zameraním na manipuláciu s rôznym tradičným, ale i netradičným náčiním	Pomenovať a poznať hry a herné činnosti, aplikovať v hre dohodnuté pravidlá, ukázať a uplatniť správnu techniku manipul. s náčiním	Byť aktívny v hre, spolupracovať, dodržiavať pravidlá, technicky správne manipulovať s náčiním, kultúrne správanie sa na šport.poduja.	Osobnostný a sociálny rozvoj
	3	Manipulačné, pohybové a prípravné športové hry	Manipulačné hry	Náčinie - letajúci tanier, tenisové, bedmintonové rakety, ...; pravidlá hry, hráč, spoluhráč, súper, kapitán, rozhodca	Pravidlá, správna technika herných činností, význam hier na rozvoj pohybových schopností a zruč. pre zábavu a zdrav.	Hry so zameraním na manipuláciu s rôznym tradičným, ale i netradičným náčiním	Pomenovať a poznať hry a herné činnosti, aplikovať v hre dohodnuté pravidlá, ukázať a uplatniť správnu techniku manipul. s náčiním	Byť aktívny v hre, spolupracovať, dodržiavať pravidlá, technicky správne manipulovať s náčiním, kultúrne správanie sa na šport.poduja.	Environmentálna výchova
	4	Aktivity v prírode a sezónne pohybové činnosti	Pohyb v jesennej prírode	Hry v prírode	Hygiena, pravidlá pohybu a bezpečnosti pri aktivitách v prír., význam pohybu a pohybu v prírode	Chádza a jej rôzne druhy a spôsoby vzhľadom k povrchu a terénu; jazda, hry a súťaž na kolobežke	Ukázať správne technické prevedenie realizovaných pohybových zručností, uplatniť ich prvky v hrách, súťažiach ap.	Primerane veku realizovať aktivity v prírode.	Ochrana života a zdravia

Mesiac	Týždeň	Tematický celok	Téma	Obsahový štandard			Vykonový štandard	Rozvíjane kompetencie	Prierezové témy
				Základné pojmy	Základné poznatky	Základné pohybové aktivity			
OKTÓBER	1	Kreatívna a estetické pohybové činnosti	Tanec	Rytmika, tanec - druhy, tanečný krok, motív	Význam pohybovej kultúry pri realizácii pohybových činností - akcent na správne držanie tela	Tanečná chôdza, beh, skoky, poskoky so zameraním na správne držanie tela	Správne pomenovať tanečné kroky, zladíť pohyby, chôdzu, skoky a beh s rytmom navodeným potleskom, zvukovým signálom, hudbou	Mať primerane veku rozvinuté základné senzorické, motorické, intelektuálne, kultúrno-umelecké a tvorivé schopnosti, ich aplikácia v živote	Osobnostný a sociálny rozvoj Environmentálna výchova Ochrana života a zdravia Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra
	2	Psychomotorické cvičenia a hry	Koordináčne cvičenia a hry	Názvy častí, polôh tela, správne držanie tela	Význam pohybu a cvičenia pre zdravý vývin, reakcia organizmu na pohybovú aktivitu, správne dýchanie pri cvičení i každodenných aktivitách	Koordináčne cvičenia a hry	Pomenovať a ukázať základné pohyby tela, prežívať pocity radosti z pohybu, poznať jednoduché tesly na posudzovanie držania tela, dýchan.	Mať osvojené správne držanie a vnímanie svojho tela, vedieť aplikovať škálu cvíc. zameraných na koordináciu ako základ sebapoznania, sebaakceptácie, sebedôv.	
	3	Základné lokomócie a nelokomócie pohybové zručnosti	Rozvoj základných lokomócií	Skok, žinenka, mostík	Základy správnej techniky skoku do diaľky z miesta, s rozbehom	Skok do diaľky	Ukázať správne technické prevedenie skoku do diaľky z miesta, s rozbehom	Vedieť primerane veku a schopnostiam správne technicky vykonať skok do diaľky	
	4	Manipulačné, pohybové a prípravné športové hry	Pohybové hry	Pohybová hra, hráč, spoluhráč, súper, kapitán, rozhodca, pravidlá hry, útok, útočník, obrana, obranca, ...	Pravidlá, správna technika herných činností, význam hier na rozvoj pohybových schopností alebo zručností, pre zábavu a zdravie	Pohybové hry zamerané na rozvoj pohybových schopností (kondičných, koordináčnych)	Pomenovať a poznať hry herné činnosti, aplikovať v hre dohodnuté pravidlá, využiť naučené zručnosti v rôznom prostredí a v živote	Byť aktívny v hre, schopnosť spolupracovať, dodržiavať pravidlá, pozitívny postoj k herným čin, kultúrne správanie sa na šport, poduj.	
NOVEMBER	1	Manipulačné, pohybové a prípravné športové hry	Pohybové hry	Pohybová hra, hráč, spoluhráč, súper, kapitán, rozhodca, pravidlá hry, útok, útočník, obrana, obranca, ...	Pravidlá, správna technika herných činností, význam hier na rozvoj pohybových schopností alebo zručností, pre zábavu a zdravie	Pohybové hry zamerané na rozvoj pohybových schopností (kondičných, koordináčnych)	Pomenovať a poznať hry herné činnosti, aplikovať v hre dohodnuté pravidlá, využiť naučené zručnosti v rôznom prostredí a v živote	Byť aktívny v hre, schopnosť spolupracovať, dodržiavať pravidlá, pozitívny postoj k herným čin, kultúrne správanie sa na šport, poduj.	Osobnostný a sociálny rozvoj Environmentálna výchova Ochrana života a zdravia

Mesiac	Týždeň	Tematický celok	Téma	Obsahový štandard			Výkonový štandard	Rozvíjané kompetencie	Prierezové témy
				Základné pojmy	Základné poznatky	Základné pohybové aktivity			
NOVEMBER	2	Manipulačné, pohybové a prípravné športové hry	Pohybové hry	Pohybová hra, hráč, spoluhráč, súper, kapitán, rozhodca, pravidlá hry, útok, útočník, obrana, obranca, ...	Pravidlá, správna technika herných činností, význam hier na rozvoj pohybových schopností alebo zručností pre zábavu a zdravie	Pohybové hry zamerané na rozvoj pohybových schopností (kondičných, koordinačných)	Pomenovať a poznať hry herné činnosti, názvy hier, aplikovať v hre dohodnuté pravidlá, využiť naučené zručnosti v rôznom prostredí a v živote	Byť aktívny v hre, schopnosť spolupracovať, dodržiavať pravidlá, pozitívny postoj k herným čin, kultúrne správanie sa na šport. podujat.	Osobnostný a sociálny rozvoj
	3	Kreatívne a estetické pohybové činnosti	Rytmika	Rytmika, fantázia pri pohybovej činnosti	Význam pohybovej kultúry pri realizácii pohybových činností - akcent na správne držanie tela	Rytmizované pohyby s využitím hudby alebo rôznych jednoduchých hudobných nástrojov	Ukázať správne technické prevedenie rytmických cvičení, uplatniť prvky rytmiky v hudobno-pohybových, tanečných a dramatických hrách	Mať primerane veku rozvinuté základné senzorické, motorické, intelektuálne, kultúrno-umelecké a tvorivé schopnosti	Environmentálna výchova Ochrana života a zdravia Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra
	4	Psychomotorické cvičenia a hry	Relaxačné cvičenia a hry	Názvy častí, poloh tela, správne držanie tela	Význam pohybu a cvičenia pre zdravý vývin, reakcie organizmu na pohybovú aktivitu, správne dýchanie pri cvičení i každodenných aktivitách	Relaxačné cvičenia a hry	Pomenovať a ukázať základné polohy tela, prežívať pocity radosti z pohybu, poznať jednoduché testy na posudzovanie svojej flexibility, držania tela, dýchania	Mať osvojené správne držanie a vnímanie svojho tela, vedieť aplikovať škálu cvičení zameraných na relaxáciu ako zákl. sebapoznania, sebaakceptácie, sebadôv.	
DECEMBER	1	Základné lokomócie a nelokomócie pohybové zručnosti	Elementárne zručnosti z akrobacie	Kotúľ, gymnastické náradie - žinienka	Základy správnej techniky kotúľa vpred	Kotúľ vpred	Správne pomenovať a technicky správne previesť kotúľ vpred, uplatniť gymnastické zručnosti v hrách	Mať primerane veku a schopnostiam osvojené prevedenie kotúľa vpred, poznať možnosti aplikácie akrobatických zruč.	Osobnostný a sociálny rozvoj Environmentálna výchova
	2	Základné lokomócie a nelokomócie pohybové zručnosti	Elementárne zručnosti z akrobacie	Kotúľ, gymnastické náradie - žinienka	Základy správnej techniky kotúľa vzad	Kotúľ vzad	Správne pomenovať a technicky správne previesť kotúľ vzad, uplatniť gymnastické zručnosti v hrách	Mať primerane veku a schopnostiam osvojené prevedenie kotúľa vzad, poznať možnosti aplikácie akrobatických zruč.	Ochrana života a zdravia

Mesiac	Týždeň	Tematický celok	Téma	Obsahový štandard			Výkonový štandard	Rozvíjané kompetencie	Prierezové témy
				Základné pojmy	Základné poznatky	Základné pohybové aktivity			
DECEMBER	3	Manipulačné, pohybové a prípravné športové hry	Pohybové hry	Pohybová hra, hráč, spoluhráč, súper, kapitán, rozhodca, pravidlá hry, útok, útočník, obrana, obranca, ...	Pravidlá, správna technika herných činností, význam hier na rozvoj pohybových schopností alebo zručností pre záberu a zdravie	Pohybové hry zamerané na rozvoj pohybových schopností (kondičných, koordinačných)	Pomenovať a poznať hry herné činnosti, názvy hier, aplikovať v hre dohodnuté pravidlá, využiť naučené zručnosti v rôznom prostredí a v živote	Byť aktívny v hre, schopnosť spolupracovať, dodržiavať pravidlá, pozitívny postoj k herným činnostiam, kultúrne správanie sa na šport podujatí.	Osobnostný a sociálny rozvoj Environmentálna výchova Ochrana života a zdravia
JANUAR	1	Aktivity v prírode a sezónne pohybové činnosti	Pohyb v zimnej prírode	Gulovanie, sánkovanie, kĺzanie, stavby zo snehu	Hygiena, pravidlá pohybu a bezpečnosti pri realizácii aktivít v prírode, význam pobytu a pohybu v prírode	Hry v snehu, gulovanie, stavanie zo snehu, sánkovanie, kĺzanie na kĺzákoch	Ukázať správne technické prevedenie realizovaných pohybových zručností, uplatniť ich prvky v hrách, súťažiach ap.	Primerane veku realizovať aktivity v prírode	Osobnostný a sociálny rozvoj Environmentálna výchova Ochrana života a zdravia
	2	Aktivity v prírode a sezónne pohybové činnosti	Pohyb v zimnej prírode	Gulovanie, sánkovanie, kĺzanie, stavby zo snehu	Hygiena, pravidlá pohybu a bezpečnosti pri realizácii aktivít v prírode, význam pobytu a pohybu v prírode	Hry v snehu, gulovanie, stavanie zo snehu, sánkovanie, kĺzanie na kĺzákoch	Ukázať správne technické prevedenie realizovaných pohybových zručností, uplatniť ich prvky v hrách, súťažiach ap.	Primerane veku realizovať aktivity v prírode	
	3	Základné lokomocie a nelokomocné pohybové zručnosti	Elementárne zručnosti z akrobacie	Stojka, gymnastické náradie - žienka	Základy správnej techniky stojky na lopatkách	Stojka na lopatkách	Ukázať správne technické prevedenie stojky na lopatkách, uplatniť gymnastické zručnosti v hrách, súťažiach ap.	Mať primerane veku a schopnostiam osvojené prevedenie stojky na lopatkách, poznať možnosti aplikácie akrobatických zručností	Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra
FEBRUAR	1	Kreatívne a estetické pohybové činnosti	Pohybová tvorivosť	Rytmika, tanec, pohybová tvorivosť, fantázia pri pohybovej činnosti	Význam pohybovej kultúry pri realizácii pohybových činností - akcent na správne držanie tela	Pohybová improvizácia na hudobné motívy, alebo zadané témy	Uplatniť prvky rytmiky a tanca v hudobno-pohybových, tanečných a dramatických hrách, i pri iných pohybových činnostiach	Mať primerane veku rozvinuté základné senzorické, motorické, intelektuálne, kultúrno-umelecké a tvorivé schopnosti	Osobnostný a sociálny rozvoj Ochrana života a zdravia Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra

Mesiac	Týždeň	Tematický celok	Téma	Obsahový štandard			Vykonový štandard	Rozvíjajúce kompetencie	Prerezoové témy
				Základné pojmy	Základné poznatky	Základné pohybové aktivity			
FEBRUÁR	2	Psychomotorické cvičenia a hry	Relaxačné cvičenia a hry	Názvy častí, poloh tela, správne držanie tela	Význam pohybu a cvičenia pre zdravý vývin, reakcie organizmu na pohybovú aktivitu, správne dýchanie pri cvičení i každodenných aktivitách	Relaxačné cvičenia a hry	Pomenovať a ukázať základné polohy tela, prežívať pocity radosti z pohybu, poznať jednoduché testy na posudzovanie svojej flexibility, držania tela, dýchania	Mať osvojené správne držanie a vnímanie svojho tela, vedieť aplikovať škálu cvič. zameraných na relaxáciu ako zákl. sebapoznania, sebaakceptácie, sebadôv.	Osobnostný a sociálny rozvoj Environmentálna výchova
	3	Základné lokomócie a nelokomócie pohybové zručnosti	Elementárne zručnosti z akrobacie	Skok, poskok, obrat, výskok, zoskok, gymnastické náradie - žinenka, mostík, švédská dierka	Základy správnej techniky gymnastických cvičení	Obraty, poskoky, skoky, výskoky, zoskoky	Ukázať správne technické prevedenie gymnast. cvičení, ich uplatnenie v hrách, súťažiach ap.	Mať primerane veku a schopnostiam osvojené dané gymnastické zručnosti, vnímať ich význam pre život a šport	Ochrana života a zdravia
MAREC	1	Základné lokomócie a nelokomócie pohybové zručnosti	Elementárne zručnosti z akrobacie	Lezenie, plazenie, šplhanie, tyč, lano, gymnastické náradie - rebrny, žinenka, lavička	Základy správnej techniky lezenia, plazenia, šplhania	Lezenie, plazenie, šplhanie	Ukázať správne technické prevedenie gymnast. cvičení, ich uplatnenie v hrách, súťažiach ap.	Mať primerane veku a schopnostiam osvojené dané gymnastické zručnosti, vnímať ich význam pre život a šport	Osobnostný a sociálny rozvoj
	2	Manipulačné, pohybové a prípravné športové hry	Pohybové hry	Pohybová hra, hráč, spoluhráč, súper, kapitán, rozhodca, pravidlá hry, útok, útočník, obrana, obranca, ...	Pravidlá, správna technika herných činností, význam hier na rozvoj pohybových schopností alebo zručností pre zápravu a zdravie	Pohybové hry zamerané na precvičovanie osvojovaných si elementárnych pohybových zručností rôzneho charakteru (gymnastických, atlet. ...)	Pomenovať a poznať hry herné činnosti, názvy hier, aplikovať v hre dohodnuté pravidlá, využiť naučené zručnosti v rôznom prostredí a v živote	Byť aktívny v hre, schopnosť spolupracovať, dodržiavať pravidlá, pozitívny postoj k herným čin, kultúrne správanie sa na šport, poduja.	Environmentálna výchova Ochrana života a zdravia Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra
	3	Kreatívne a estetické pohybové činnosti	Tanečná tvorivosť	Tanečný krok, motív, pohybová tvorivosť, fantázia pri pohybovej činnosti, taneč. improvizácia	Význam pohybovej kultúry pri realizácii pohybových činností - akcent na správne držanie tela	Tanečná improvizácia na základe naučených tanečných krokov, motívov, väzieb	Uplatniť prvky rytmiky a tanca v hudobno-pohybových, tanečných a dramatických, i pri iných pohyb. činnostiach	Mať primerane veku rozvinuté základné senzorycké, motorické, intelektuálne, kultúrno-umelecké a tvorivé schopnosti	Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra

Mesiac	Tyzden	Tematicky celok	Téma	Obsahový štandard			Výkonový štandard	Rozvíjané kompetencie	Prístrezové témy
				Základné pojmy	Základné poznatky	Základné pohybové aktivity			
MAREC	4	Aktivity v prírode a sezónne pohybové činnosti	Pohyb v jarnej prírode	Turistika, jej druhy a formy	Hygiena, pravidlá pohybu a bezpečnosti pri realizácii aktivít v prírode, význam pobytu a pohybu v prírode	Chôdza a jej rôzne druhy a spôsoby vzhľadom k povrchu a terénu	Uplatniť prvky sezónnych pohybových činností v hrách	Mať primerane veku osvojené zákl.zručnosti z turistiky, vedieť ich aplikovať v živote i v športe	Osobnostný a sociálny rozvoj Environmentálna výchova Ochrana života a zdravia
APRIL	1	Psychomotorické cvičenia a hry	Aktivity zamerané na rozvoj dýchania.	Názvy častí, poloh tela, správne držanie tela.	Význam pohybu a cvičenia pre zdravý vývin, reakcie organizmu na pohybové aktivity, správne dýchanie	Aktivity zamerané na rozvoj dýchania	Pomenovať a ukázať základné polohy tela, prežívať pocity radosti z pohybu, poznať jednoduché testy na posudzovanie svojej flexibility, držania tela, dýchania	Mať osvojené správne držanie a vnímanie tela pri pohybových činnostiach, aplikovať širokú škálu cvičení zameraných na dýchanie	Osobnostný a sociálny rozvoj Environmentálna výchova Ochrana života a zdravia
	2	Manipulačné, pohybové a prípravné športové hry	Prípravné športové hry	Hra, hráč, spoluhráč, súper, kapitán, rozhodca, pravidlá hry, ihnsko, bránka, kôš,...	Pravidlá, správna technika herných činností, význam hier na rozvoj pohybových schopností alebo zručnos., pre zábavu a zdravie	Prípravné športové hry zamerané na futbal, basketbal, hádzanú, volejbal a tenis	Pomenovať a poznať hry a herné činnosti, aplikovať v hre dohodnuté pravidlá, ukázať a uplatniť správnu techniku manipulácie s náčiním	Byť aktívny v hre, schopnosť spolupracovať, dodržiavať pravidlá, pozitívny postoj k herným činn., kultúrne správanie sa na šport.poduj.	
	3	Manipulačné, pohybové a prípravné športové hry	Prípravné športové hry	Hra, hráč, spoluhráč, súper, kapitán, rozhodca, pravidlá hry, ihnsko, bránka, kôš,...	Pravidlá, správna technika herných činností, význam hier na rozvoj pohybových schopností alebo zručnos., pre zábavu a zdravie	Prípravné športové hry zamerané na futbal, basketbal, hádzanú, volejbal a tenis	Pomenovať a poznať hry a herné činnosti, aplikovať v hre dohodnuté pravidlá, ukázať a uplatniť správnu techniku manipulácie s náčiním	Byť aktívny v hre, schopnosť spolupracovať, dodržiavať pravidlá, pozitívny postoj k herným činn., kultúrne správanie sa na šport.poduj.	
	4	Manipulačné, pohybové a prípravné športové hry	Prípravné športové hry	Hra, hráč, spoluhráč, súper, kapitán, rozhodca, pravidlá hry, ihnsko, bránka, kôš,...	Pravidlá, správna technika herných činností, význam hier na rozvoj pohybových schopností alebo zručnos., pre zábavu a zdravie	Prípravné športové hry zamerané na futbal, basketbal, hádzanú, volejbal a tenis	Pomenovať a poznať hry a herné činnosti, aplikovať v hre dohodnuté pravidlá, ukázať a uplatniť správnu techniku manipulácie s náčiním	Byť aktívny v hre, schopnosť spolupracovať, dodržiavať pravidlá, pozitívny postoj k herným činn., kultúrne správanie sa na šport.poduj.	

Mesiac	Týždeň	Tematický celok	Téma	Obsahový štandard			Výkonový štandard	Rozvíjané kompetencie	Prierezové témy
				Základné pojmy	Základné poznatky	Základné pohybové aktivity			
MÁJ	1	Kreatívne a estetické pohybové činnosti	Tanečná tvorivosť	Rytmika, tanec, tanečný krok, motív, pohybová tvorivosť, fantázia pri pohybovej činnosti, tanečná improvizácia	Význam pohybovej kultúry pri realizácii pohybových činností - akcent na správne držanie tela	Tanečná improvizácia na základe naučených tanečných krokov, motívov, väzieb	Uplatniť prvky rytmiky a tanca v hudobno-pohybových, tanečných a dramatických hrách, no i pri iných pohybových činnostiach	Mať primerane veku rozvinuté základné senzorycké, motorické, intelektuálne, kultúrno-umelecké a tvorivé schopnosti	
	2	Psychomotorické cvičenia a hry	Strečingové cvičenia	Názvy častí, poloh tela, správne držanie tela	Význam pohybu a cvičenia pre zdravý vývin, reakcie organizmu na pohybovú aktivitu, správne dýchanie pri cvičení i každodenných aktivitách	Strečingové (natáhovacie) cvičenia	Pomenovať a ukázať základné polohy tela, uplatniť prvky psychomotorických hier, prežívať pocity radosti z pohybu	Mať osvojené správne držanie a vnímanie svojho tela, vedieť aplikovať širokú škálu cvičení zameraných na relaxáciu, koordináciu, dýchanie, flexibilitu	Osobnostný a sociálny rozvoj Environmentálna výchova Ochrana života a zdravia
	3	Základné lokomócie a nelokomočné pohybové zručnosti	Rozvoj základných lokomócií	Chôdza, beh, lifting, skipping, zakopávanie, poskoky, práce rúk pozn: http://www.akosataroti.sk/video/745/beh-bezecka-abcada	Základy správnej techniky behu	Bežecká abeceda	Správne pomenovať a ukázať správne technické prevedenie jednotlivých prvkov bežeckej abecedy	Mať primerane veku a schopnostiam osvojenú bežeckú abecedu, poznať možnosti jej aplikácie	Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra
	4	Základné lokomócie a nelokomočné pohybové zručnosti	Rozvoj základných lokomócií	Chôdza, beh, štart, cieľ	Základy správnej techniky behu	Rýchly beh	Správne pomenovať a ukázať správne technické prevedenie štartu a rýchleho behu	Mať primerane veku a schopnostiam osvojený beh, poznať význam osvojených zruč. pre život, šport	
JUN	1	Základné lokomócie a nelokomočné pohybové zručnosti	Rozvoj základných lokomócií	Chôdza, beh, vytrvalosť, štart, cieľ	Základy správnej techniky behu	Vytrvalostný beh	Správne pomenovať a ukázať správne technické prevedenie štartu a vytrvalostného behu	Mať primerane veku a schopnostiam osvojený beh, poznať význam osvojených zruč. pre život, šport	Osobnostný a sociálny rozvoj Environmentálna výchova Ochrana života a zdravia

Mesiac	Týždeň	Tematický celok	Téma	Obsahový štandard			Vykonový štandard	Rozvíjane kompetencie	Prierezové témy
				Základné pojmy	Základné poznatky	Základné pohybové aktivity			
JUN	2	Základné lokomócie a nelokomócie pohybové zručnosti	Rozvoj základných lokomócií	Hod	Základy správneho hodu loptičkou	Hod loptičkou	Správne pomenovať a ukázať správne technické prevedenie hodu loptičkou	Mať primerane veku a schopnostiam osvojený hod loptičkou, poznať význam osvojených zručností pre život a šport	Osobnostný a sociálny rozvoj
	3	Manipulačné, pohybové a prípravné športové hry	Pohybové hry	Pohybová hra, hráč, spoluhráč, súper, kapitán, rozhodca, pravidlá hry, útok, útočník, obrana, obranca, ...	Pravidlá, správna technika herných činností, význam hier na rozvoj pohybových schopností alebo zručností pre zábavu a zdravie	Pohybové hry zamerané na precvičovanie osvojovaných si elementárnych pohybových zručností rôzneho charakteru (gymnastických, atlet...)	Pomenovať a poznať hry herné činnosti, názvy hier, aplikovať v hre dohodnuté pravidlá, využiť naučené zručnosti v rôznom prostredí a v živote	Byť aktívny v hre, schopnosť spolupracovať, dodržiavať pravidlá, pozitívny postoj k herným čin, kultúrne správanie sa na šport, podujatia	Environmentálna výchova Ochrana života a zdravia Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra
	4	Aktivity v prírode a sezónne pohybové činnosti	Pohyb v letnej prírode	Turistika, jej druhy a formy, výstroj, turistický chodník, značka	Hygiena, pravidlá pohybu a bezpečnosti pri realizácii aktivít v prírode, o význame pobytu a pohybu v prírode	Chôdza a jej rôzne druhy a spôsoby vzhľadom k povrchu a terénu	Uplatniť prvky sezónnych pohybových činností v trách	Mať primerane veku osvojené základné zručnosti z turistiky, vedieť ich aplikovať v živote a v športe	